తెలుగు జ్యోతి

తెలుగు కళా సమితి వారి సారస్వత మాస పత్రిక

Telugu Jyothi

A Literary Magazine from The Telugu Fine Arts Society, Inc.

భావ దీపావళి శుభాకాంక్షలతో

Non-Profit
Organiziation
Bulk Rate
U.S. POSTAGE

Address Correction Requested

NOVEMBER 1994

తెలుగు జ్యోతి

****

సంపుటి:11 నవంబరు 1994 సంచిక:11

****

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)

P. O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906.

తెలుగు కళా సమితి

Board of Trustees
1993 & 1994

President
Mr. Satyam Srikonda
26 Taylor Ave.
Hawthorne, NJ 07506
P: (201) 427-4047
F: (201) 423-4459

Vice President
Dr. Sri Sailam Vardha
P: (908) 780-5642
F: (908) 780-6401

Secretary
Dr. Srinivasa K. Rao
1579 Rhinelander Ave. #4P
Bronx, NY 10461
P & F (718) 792-6210

Treasurer
Mr. Seshu Tatikola
(908) 238-1681

Committees

Annual Events
Mr. Manohar N. Rao
(908) 382-8481

Membership Services
Mr. Vaikunta M. Gulivindala
(718) 956-5973

Special Programs

Community Affairs
Mrs. Nirmala Kocherlakota
(908) 302-1063

Youth Activities
Ms. Lakshmi Rao
(718) 886-4647

Editor, Telugu Jyothi
Dr. Kidambi Raghunath
1 Woodlake Drive
Piscataway, NJ 08854
P: (908) 463-0876
F: (908) 463-1221

అట్టమీదిబొమ్మ:

మోము చిన్నబోయె

చిత్రకారుడు:

టి.సాయికృష్ణ

Hyderabad, AP

మామాట

మరో దీపావళి వచ్చింది. వెళ్ళింది. దీపావళి రోజున పాతనంతా తగులబెట్టి క్రొత్తకు స్వాగతం పలుకడమన్నమాట. ఈ దేశంలో ఎన్నికలు జరిగాయి. క్రొత్తకు అంతా స్వాగతం పలికారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో కూడా ఎన్నికలు జరుగబోతున్నాయి. అక్కడ కూడా క్రొత్త వస్తుందని వినికిడి. ఇది మంచిదేనని కొన్నిరోజులన్నా ఊహ ఉండడం ఆరోగ్యకరం. తానా ఎన్నికలు కూడా జరుగబోతున్నాయి. వాటివల్ల మనకు ఒరిగిందేమిటి? ఈ దేశంలో రాను రానూ రేస్ వ్యవహారాలు విషమిస్తున్నాయి. మనదేశంలో కులాల పట్టింపులాగా. అంతా కూడగట్టుకొని ఉండకపోతే మన ఉనికికే ప్రమాదం రావచ్చు. ముఖ్యంగా ఆర్థికపరిస్థితి మందంగా నడుస్తున్నప్పుడు ఇవి అభివృద్ధి చెందుతాయి. ప్రజాతంత్రంలో కలిసికట్టుగా పనిచేస్తే చాలావాటిని సాధించవచ్చును. స్థానిక రాజకీయాలలోను, ప్రభుత్వవ్యవహారములలోను పాల్గొనాలి. మన చుట్టూ ఏమి జరుగుతున్నదో చూడగలగాలి. మన పిల్లల భవిష్యత్తుకు నష్టం వాటిల్లకుండా చూసుకోవాలి. మనలో మనం పోటీపడుతూంటే లాభంలేదు.

ఈ మధ్య పెళ్ళిళ్ళ హడావిడి ఎక్కువయింది. ఇరవై ముప్పై సంవత్సరాలక్రితం వచ్చినవారందరి పిల్లలకు వివాహాలు జరుగుతున్నాయి. ఆదర్శవివాహాలు, ప్రేమవివాహాలు, వరకట్న వివాహాలు, లాభసాటి వివాహాలు, గ్రీన్‌కార్డ్ వివాహాలు, పెద్దలు కూర్చిన వివాహాలు, వర్ణాంతర వివాహాలు అన్నీ జరుగుతూనే వున్నాయి. ఏ విధమైన వివాహమన్నా కలకాలం కలిసి ఉండాలనుకుంటే పరస్పర అభిప్రాయాలను, విధానాలను గౌరవించడం అవసరం.

మన జ్యోతిలో 'సహజీవనానికి కాసిన్ని సలహాలు' అనే శీర్షిక మొదలౌతున్నది. మీ ప్రశ్నలు, మీ అనుభవాలు తెలియజేయండి. సంపాదకుల చిరునామాకు పంపించండి.

డిసెంబరు సంచిక చలంగారి ప్రత్యేక సంచిక. మీ రచనలను పంపుతారుగా.

ఈసారికింతే.... మళ్ళీ వచ్చే సంచికలో....

ఇట్లు,.... మీ నేస్తం...కి.ర.

విషయ సూచిక

1. మామాట 2
2. From the President 3
3. విశాఖ వీచిక −3 ... దూసి ధర్మారావు.......... 3
4. Deepavali Program.......... 5
5. 20 qns. of the month....Bharati Kalasapudi 7
6. ది బోల్డ్ ల ది బ్యూటీ....కథ...సి. రామేశ్వర్ 8,9
7. హైదరాబాదు లేఖ...ముదిగొండ శివప్రసాద్.......... 11
8. మెలుపులు...వేమూరి వేంకట రామనాధము.......... 12,13
9. నా నెంబరు.....స్కెచ్...వెంకట్రావ్ పెంట.......... 13
10. మనో ప్రాశస్త్యం....గేయం...శేషం సుప్రసన్నాచార్యులు.......... 13
11. అందం....కథ...జి. శ్రీదేవి 15
12. మామ్మ గారంటే....కథ...భైరవయ్య.......... 16,17
13. జీవనది....గేయం...నందిని సిధారెడ్డి.......... 17
14. హరవిలాసము...పిల్లలమఱ్ఱి రామకృష్ణ.......... 20
15. సాహిత్యము...సంగీతము..పిల్లలమఱ్ఱి రామకృష్ణ.......... 21
16. Kuchipudi....Essay...Kalpalathika 22
17. Matrimonials.......... 23
18. Mountain Stream....Poem...Seshu Sarma 23
19. కళ్యాణ కింకిణి....స్కెచ్..పురాణం సీత.......... 25
20. అభ్యుదయం....గేయం...దూసి ధర్మారావు.......... 25
21. కర్కటాలు...కథ..రావి కొండలరావు.......... 26,27
22. ప్రహ్వ మానసము...గేయం...తూములూరి ప్రసాద్ 29
23. కడుపుతీపి...కథ..అద్దేపల్లి సుమిత్రాదేవి.......... 30,31
24. Application Form.......... 32
25. తారుమారు...కథ...కాసల నాగభూషణం.......... 34
26. Answers to 20 Questions.......... 35

Editorial Committee: Dr. Kidambi Raghunath, Dr. Murty Bhavaraju, Mr Rama K. Chalikonda, Dr. K.V.R.Chary, Mr. Venkaiah Dama, Dr. Ben Gupta, Dr. Rama K. Jonnada, Ms. Indira Kolli, Dr. K.V. Rao, Dr. Srinivasa K. Rao, Dr. P. Venugopala Rao, Mr. Mahesh Saladi, Mr.Laxminarayana Tangirala.

The articles published and the views expressed are those of the authors only and not necessarily reflect those of either the editorial committee of Telugu Jyothi or the trustees of Telugu Fine Arts Society.

****

We acknowledge with thanks Mr. Thotakura Raghu, Editor and the management of Andhra Jyothi weekly, Mr. Govinda Rao of Wisdom magazine for their permission to publish their article in Telugu Jyothi.

###

Please patronize our advertisers. Please bring our Jyothi to the attention of businesses and others in your area and pursuade them for donations.. Your help will very much be appreciated.

FROM THE PRESIDENT.... **November 1994**

Dear Members/Guests:

On behalf of all the Trustees I would like to extend a hearty and prosperous Deepavali to all our members, guests and advertisers.

The Deepavali festivities will be celebrated at New Brunswick High School, NJ on November 13, 1994 starting at 12.00 Noon. I would like to thank our trustees, K. Srinivasa Rao, Manohar Rao, Seshu Tatikola and Dr. K.V. Rao for arranging this program in my absence. As we come to celebrate each program it is becoming extremely difficult to find a suitable venue for our functions even though we start looking two to three months in advance. For the Deepavali function, all of the trustees have undertaken the task of making telephone calls to our members and friends to request them to attend the event. We felt that some of you might not have received our Deepavali flyers on time and the telephone calls may result in bringing more attendance to the function.

The financial position of the Society is in the process of being prepared and as soon as the year ends in December 1994, it will be published in Telugu Jyothi. As I mentioned in the previous issues of this magazine, all our costs including the publishing of Telugu Jyothi are increasing due to various reasons. We need your help either in sponsoring a page or an annual event. This way, we can reduce our annual expenditure and utilize it for a worthwhile cause. Please contact any one of our trustees and help the organization. Please remember that TFAS is a tax exempt and not for profit corporation. As such any contributions made before the end of the year are tax-deductible.

In the October issue of Telugu Jyothi, the comments made in "A Step in the Right Direction" column by our past president Murty Bhavaraju are very thought-provoking and responses from our membership will very much be welcome. We need guidance and direction from all of you for continuing our goals. While we are on this subject, two of our trustees were unable to be on the board due to personal reasons. We found D. Srinivasa Rao to fill one post and we are still looking for one more person to fill the other position. If you are interested or if you can recommend a friend, please call me.

Satyam Srikonda, President - TFAS

విశాఖ వీచిక –3

– దూసి ధర్మారావు

Visakhapatnam, AP

అమెరికా చూడని ఆంధ్రులకు, అక్కడొక మినీ ఆంధ్రప్రపంచం ఉందనీ, అక్కడి మనవాళ్లు ఆంధ్రసంస్కృతికి కళ్యాణమంటపాలు కట్టించి, మన సాహిత్యాన్ని ' తెలుగు జ్యోతులు' గా ఉద్దీపనం చేస్తున్నారనీ ఎవరైనా వచ్చిచెబుతే అది ఊహాలకందని నిజం అవుతుంది.

అమెరికా తెలుగు కళా సమితి అధ్యక్షులు శ్రీ సత్యం శ్రీకొండగారు, ఇటీవల విశాఖ వచ్చి, కళా సాంస్కృతికరంగాల విస్తృతికోసం అక్కడి ఆంధ్రులు నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమాలు వివరించినప్పుడు, అట్లాంటిక్ సాగరానికి ఆవైపు పరిఢవిల్లుతున్న ఆంధ్రసాహితీ సాంస్కృతిక వైభోగం గురించి విశాఖవాసులు చాలా కుతూహలంతో తెలుసుకున్నారు.

అనంతపురం జిల్లాకు చెందిన శ్రీ సత్యంగారు అమెరికాలో ట్రావెల్ ఏజన్సీ అధినేత. ప్రపంచదేశాలలో తెలుగువాణిని వినిపించే సాంస్కృతిక దూత.

800 మంది సభ్యులతో న్యూజెర్సీలో నిర్వహించబడుతున్న తమ తె.క.స. కార్యకలాపాల గురించి వివరించారు. డా. కిడాంబి రఘునాథ్ గారు సంపాదకులుగా వెలువడుతున్న సాహిత్యమాసపత్రిక 'తెలుగు జ్యోతి', ఖండాంతరాలలోని తెలుగువారి సమైక్యతావేదికగా, తెలుగు సాహిత్య సౌరభాలను ప్రపంచమంతటా పంచిపెడుతున్నదని సంతోషంగా తెలియజేశారు.

ఈ సభకు అధ్యక్షత వహించిన విశాఖ పూర్వమేయరు శ్రీ డి.వి. సుబ్బారావుగారు మాట్లాడుతూ, పాశ్చాత్యులు మన కళలపట్ల, సంస్కృతి పట్ల శ్రద్ధాసక్తులు చూపిస్తున్నారనీ, మనం మాత్రం దూరమైపోతున్నామని అంటూ, అమెరికాలోని తె.క.స. వారు కళాసాహిత్య సాంస్కృతిరంగాలలో చేస్తున్న కృషిని ప్రశంసించారు. శ్రీ సత్యంగారిలాంటి కళాభిమానులు కాలం,దూరం వంటి పరిమితులను అధిగమిస్తూ ' తెలుగు' సంస్కృతీ ప్రాభవాలతో ఖండాంతరాలను 'జ్యోతి'ర్మయం చేస్తున్నారని మనసారా అభినందించారు.

అంతర్జాతీయ తెలుగుప్రముఖులకు సాదరమైన ఆతిథ్యం యిచ్చి, వారిని విశాఖకు పరిచయంచేసి, విశాఖ కళారంగానికి కొత్త అందాలు సంతరింపచేయడం ' కళాసాంస్కృతిక రంగాల రాజా' శ్రీ రమణయ్యరాజాగారికి ఒక వేడుక. ఇదివరలో డా. కే.వి. రావుగారి రాకనూ, నిన్న మొన్నటి ప్రపంచతెలుగుసమాఖ్య నాయకుల రాకనూ, ఈనాటి సత్యం శ్రీకొండగారి రాకనూ, విశాఖకు 'వెన్నెల రాక'గా మార్చిన శ్రీ రాజాగారు, గతనెలలో అమెరికాలో జరిగిన తె.క.స. దశాబ్ది ఉత్సవాలలో అతిథిగా పాల్గొని రావడం, వారి కళాభిమానానికి ప్రతీక.

'సౌరభములేల చిమ్ము పుష్పవ్రజమ్ము?' కృష్ణశాస్త్రి.

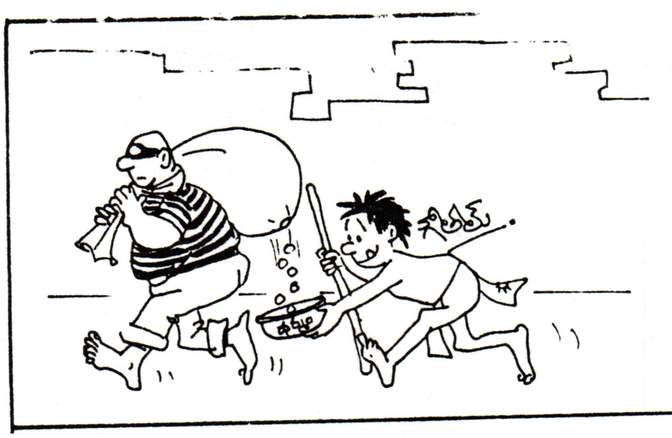

Dr. Nirmala Akkapeddi
Clifton Medical Center

Where a professional and caring staff offer the most modern technology available in the area

TRI/STAR PHYSICAL THERAPY CENTER	MAIN MEDICAL IMAGING CENTER	CLIFTON MEDICAL CENTER
(201) 777-9595	(201) 777-6661	(201) 777-9595

1003 Main Avenue, Clifton, New Jersey 07011

- Sports Medicine
- Arthritis And Muscle Diseases
- Stroke Rehabilitation
- Post-Operative Orthopedic Cases
- Diagnostic X-Rays
- Latest Generation CAT Scan
- Ultrasound, Ecocardiogram
- Sonogram, Nuclear Medicine
- Emergency Medical Care
- Laboratory - Internists
- Surgeons, Cardiologists
- Neurologists, Podiatrists

Daily, Evening & Saturday Appointments Available
Most Insurances Accepted

INVESTMENT SERVICES

DISCOUNT COMMISSIONS ON STOCKS AND BONDS

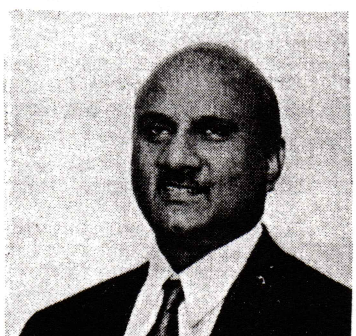

VAIKUNTA MURTY GULIVINDALA
VICE PRESIDENT
WESTMINSTER SECURITIES CORPORATION
MEMBER
NEW YORK STOCK EXCHANGE, INC. & SIPC
19 Rector Street 11th floor
New York, NY 10006
1(800) 553-6428
1(212) 480-2503
Fax: (212) 480-2549

SERVICES INCLUDE:

* Stocks and Bonds
* Bonds for Children
* Mutual Funds
* Treasuries and Tax Exempt Bonds
* IRA and Pension Plans
* Portfolio Management

* Accounts insured up to 10 million dollars.
* Commissions less than Schwab and Fidelity.
* The growth of your money is our primary interest.

* Clearing agent: Pershing/DLJ Securities

తెలుగు కళా సమితి

సగర్వంగా సమర్పించు

భావ దీపావళి రసావళి

ఆదివారం, నవంబరు 13, 1994
మధ్యాహ్నం 12:30 గంటలకు
న్యూ బ్రన్స్‌విక్ హైస్కూల్, న్యూజెర్సీ

—కార్యక్రమం—

12:30 దీపావళి విందు
2:00 ఆహ్వానం —శ్రీ శ్రీకొండ సత్యం
2:15 సాంస్కృతిక కార్యక్రమం
సంధాతలు —శ్రీమతి కాశీనాథుని రత్న, శ్రీ చిట్టి శర్మ

1. ప్రార్థన—వందేమాతరం
2. పుష్పాంజలి — నృత్యం
   నిర్వహణ:శ్రీమతి దేవులపల్లి సుధ
   — చిరంజీవులు కోమల, సుమిత్ర, రేణుక, లీనా
3. కర్ణాటక, లలిత సంగీతం:
   వర్మ కుటుంబసభ్యులు
4. కేవిరావు, జ్యోతి రావు బహుమానం:
   శ్రీ పాలగుమ్మి సాయినాథ్
   — 1993 రాజాలక్ష్మి అవార్డు గ్రహీత
5. తెలంగాణా రామాయణం:శ్రీ కొండిపర్తి దిలీప్
6. కూచిపూడి నృత్యం:చిరంజీవి నోరి ప్రియ
7. వ్యంగ్యమాటలు, అనుకరణ: — చి. కలశపూడి భారతి
8. తె.క.స. వీడ్కోలు ముచ్చట్లు:
   — శ్రీమతి శారద, శ్రీ వి.వి. సుబ్బారావు గారలకు
9. జానపదనృత్యం:చి. మానికొండ కారుణ్య
10. జానపద పాటలు: శ్రీ గొల్లపూడి శ్రీనివాస్
11. మా సీతారాం తాతయ్య — నాటిక
    నటీనటులు—శ్రీయుతులు మల్లెల రమణమూర్తి
    వాజిపియాజుల శ్రీనివాస్, యేమాని సారథి,
    దుర్గాప్రసాద్ ఎనమంద్ర, శ్రీమతి పద్మ ఇంగువ
    రచన: శ్రీ నందూరి సుబ్బారావు
12. వందన సమర్పణ
13. అమెరికా, ఇండియా జాతీయగీతాలు

ఆహ్వానసమితి:శ్రీయుతులు శ్రీకొండ సత్యం, దేవరకొండ శ్రీనివాసరావు,
వర్ధ శ్రీశైలం, శ్రీమతి నిర్మల కొచ్చెర్లకోట
కార్యక్రమ రూపకల్పన: మనోహరరావు, కలశపూడి శ్రీనివాసరావు
తాటికొల శేషు, కే.వి.రావు

Telugu Fine Arts Society

proudly presents

Bhava Deepavali Celebrations
Sunday, November 13, 1994
at 12.30 P.M.
New Brunswick High School, NJ

-Program-

12:30 Deepavali Lunch
2:00 Welcome: Satyam Srikonda
2:15 Cultural Program
MCs -Ratna Kasinathuni, Sarma Chitti

1. **Prayer:**Vandemataram
2. **Pushpanjali** -Dance
   Choreography: Sudha Devulapalli
   Dancers: Komala, Sumithra, Renuka, Leena
3. **Carnatic & Light Music:**Verma Family
4. **Presentation of K.V. Rao & Jyothi Rao**
   Award to: Sainath Palagummi
   - 1993 Raja Lakshmi Award Winner
5. **Telengana Ramayanam:**Dilip Kondiparthi
6. **Kuchipudi Dance:**Priya Nori
7. **Jokes, Mimicry** -Bharati Kalasapudi
8. **TFAS Farewell to:**
   Sarada & V.V. Subba Rao
9. **Folk Dance-**
   Karunya Manikonda
10. **Folk Songs** -Srinivas Gollapudi
11. **Ma Sitaram Tataiah - Play**
    Cast -Ramanamurthy Mallela
    Srinivas Vajipiyajula, Saradhi Yemani
    Durgaprasad Yenamandra, Padma Inguva
    Written by: Nanduri Subba Rao
12. **Vote of Thanks**
13. **American & Indian National Anthems**

Reception: Sathyam Srikonda, Srinivasa Rao Devarakonda,
Srisailam Vardha, Nirmala Kocherlakota
Program Coordination: Manohar Rao, Srinivasa Rao
Kalasapudi, Seshu Tatikola, K.V. Rao

Individual Asset Planning Corporation (IAPC)

IAPC, established in 1983, is a registered investment management firm with offices located in Princeton and Morristown New Jersey. It follows the rules and regulations of the Investment Advisor Act of 1940 and to the State Securities Laws in the various states it operates.

IAPC's main function is to channel your hard earned savings and investment dollars into highly efficient portfolios and achieve capital preservation, inflation hedge, and long-term growth of capital. Its advisory role is adjunct to your accountant and attorney. It does not replace them. Often, we work with several CPA and attorney firms nationwide in servicing our clients.

IAPC uses a Nobel prize winning investment strategy called the Modern Portfolio Theory (MPT) in managing the client's portfolios. Today, MPT has evolved as the leading technology of investment management. Its methodology forms the foundation for managing many large institutional portfolios such as the corporate and public employee pension plans and charitable endowments.

Personal computers and broadly diversified investments (such as index funds and no-load mutual funds) now make the MPT methodology available to individual investors and smaller pension plans. IAPC specializes in developing customized investment portfolios using MPT and in researching the no-load mutual fund universe.

We presently manage over ~~eighty~~ 95 million dollars of assets and service several hundred high net worth individual clients, pension plans, and trusts. With this client base, IAPC enjoys buying leverage with the investment brokerage community. We pass on all cost savings to the clients and thus help improve their investment returns.

IAPC provides its services on a "fee-only" basis and is free from any conflicts of interest. It does not sell any products nor does it receive any commissions. We as principals of IAPC are proud of our independence from all external sources and we are dedicated to providing totally objective and professional advice to our clients. IAPC earns its business through client satisfaction and customer referrals.

You can trust us for our objectivity, professionalism, state of the art advice, and integrity. IAPC's sole mission is to help you achieve financial security and peace of mind.

Ram Kolluri, Principal
Individual Asset Planning Corporation
Investment Management Advisors
103 Carnegie Center, Ste. 100
Princeton, NJ 08540
(609) 452-2929 - (800) 637-9955

- Bharati Kalasapudi, Bronx, NY

Telugu Jyothi's 20 Questions of the Month

(In each month 20 interesting questions on several subjects are included in this forum and the answers are given somewhere in the book. Readers can also send contributions to this column. Your comments are also welcome.)

Television

1. When was the first regularly operated television started ? 2. Who are considered as fathers of television?
3. Who is the first president to appear on Television? 4. When was the first color telecast begun ?
5. When did the cable television started?6. Who invented the remote control?
7.When was telephone invented ? 8. How many television sets are made every day?
9. How many television station were there by early 1940s? 10. How many networks were there in early 1950s?
11. Which company developed Vedio tape recorder ? 12. who is considered as the person invented video tape?
13. What made trans Atlantic transmission possible? 14. What is a High Definition T.V.?
15. What was the average screen size of the old black and white T.V. ?
16. How many people who watched' moon Landing ' in 1969? 17. Name the most popular sitcom in 1950s?
18. What was the oldest talk show? 19.Where is the museum of television and radio? 20. When was it opened?

(ANSWERS: P: 36)

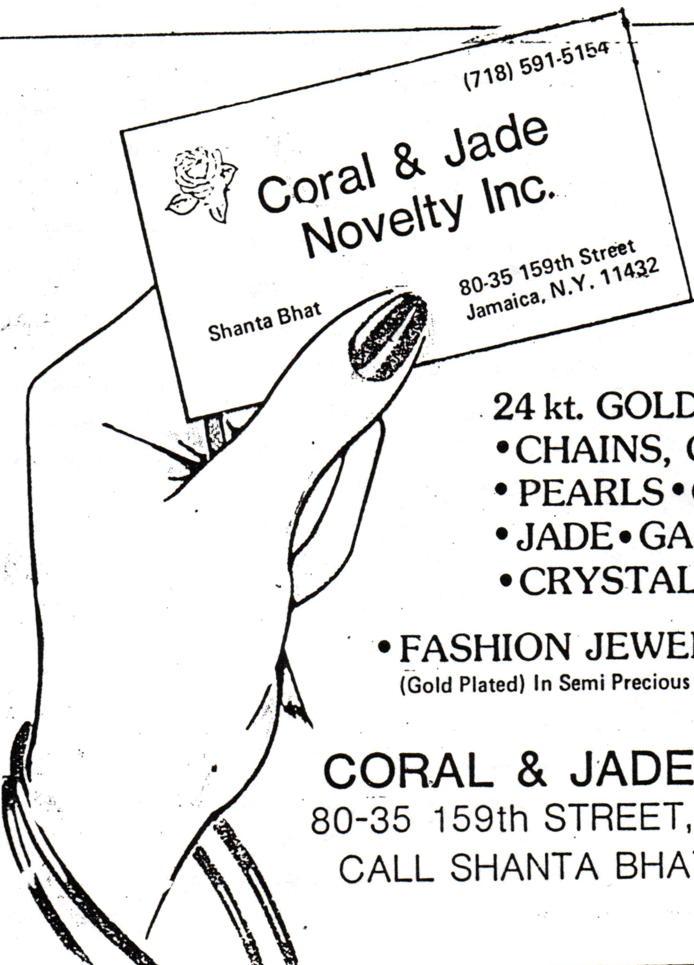

• 22 kt. GOLD SETS
EXCLUSIVELY DESIGNED
With.
• Precious & Semi Precious Stones
• Ear Rings, Rings, Bangles,
• Bracelets, Pendants, etc.
• Both South & North Indian Designs.

24 kt. GOLD BANGLES,
• CHAINS, COINS etc.
• PEARLS • CORAL
• JADE • GARNET
• CRYSTALS etc.

• FASHION JEWELRY SETS
(Gold Plated) In Semi Precious Stones, For All Occasions.

CORAL & JADE NOVELTY INC.
80-35 159th STREET, JAMAICA N.Y. 11432
CALL SHANTA BHAT • 718-591-5154

ది బోల్డ్ & ది బ్యూటీ

— సి. రామేశ్వర్

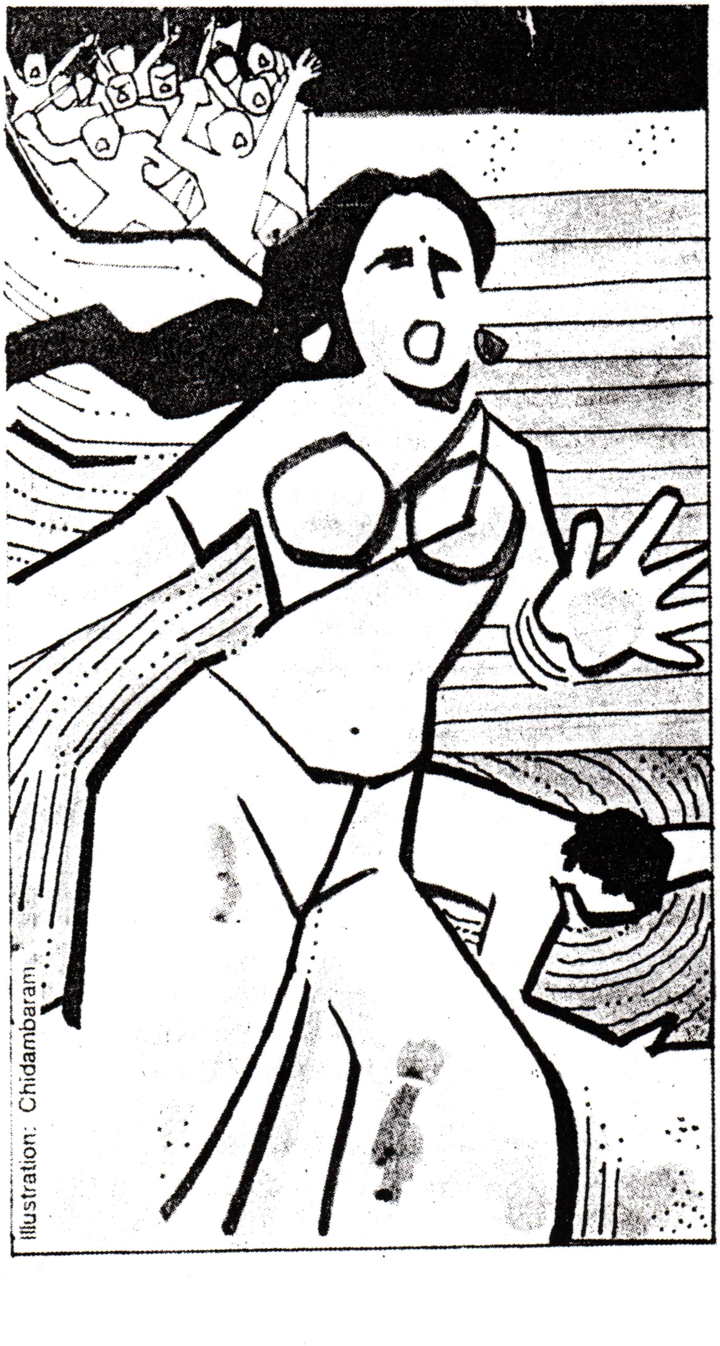

సాయంత్రం ఆరు గంటలు.

హైదరాబాద్ పట్టణం తన సంధ్య సమస్యల్ని ముగించుకుంది.

ఏ సినిమాకు వెళ్దామా అనుకుంటూ, తర్జన చేసి ఏదో ఒక హాలులోకి వెళ్ళి ఆసీనులయిన విద్యార్థులూ- ఏం తిందామా అనుకుంటూ, ఏదో ఒకటి ఆర్డరిచ్చి తింటున్నవారూ, ఏ పార్కులో షికార్లు చేద్దామా అని ఏదో ఒక పార్కు కెళ్ళి షికార్లకు పోతున్నవారూ

అలా రకరకాల సంధ్యాసమస్యలు ముడి ఏడి ఒక కొలిక్కి చేరే సమయంలో-

తన జీవన సమస్యల చిక్కుముడులు ఎప్పటికీ ఊడవని నిరాశగా, నిస్పృహగా సామాన్యుడు సతమత మవుతున్నప్పుడు-

సిటీ మధ్యలో

కోఠీ సెంటర్లో

మోడరన్ గార్మెంట్స్ షాపులో-

ముప్పై సంవత్సరాల నారాయణకు ఎప్పటి నుంచో ఓ సమస్య పట్టుకు వేధిస్తోంది. నారాయణ షాపు యజమాని. పది మంది అమ్మాయిలతో ఇద్దరు మేల్ గుమాస్తాలతో మూడు పూటలా ఆరు లాభాల్తో నడుపుతున్నాడు. ఏపూట చూసినా అన్ని ఖర్చులూ పోను వేయి రూపాయలతో ఇంటికి చేర్తాడు.

బంగారం బరువు మోయలేక కొంత బాంకు లాకర్లలో వేసుకున్న భార్య-కాన్వెంట్‌లో ఏం చదువుతున్నాడో తెలీని కొడుకూ, ఖరీదయిన ఇల్లూ, ఓ కారూ, బ్రతుకంతా హుషారుగా ఉన్నా- సమస్య మాత్రం చావటం లేదు. అది పెరిగిన కొద్దీ మరింత జటిలం అవుతోంది.

నిప్పు బయట నుండి కాలుస్తుంది.

నారాయణ్ణి మాత్రం సమస్య లోపల నుండి కాలుస్తోంది. కన్యాశుల్కంలో గిరీశం అన్నట్లు "పాయిజన్‌లో ముంచిన పదునయిన డైమండ్ లాగి వదిలితే గుండెల్లో దిగబడి అదో రకంగా అయిపోతున్నట్టు" - ఆ సమస్య అలా రోజు రోజుకీ పెద్దదయిపోతుంది.

షాపులో పనిచేస్తున్న ఇరవయ్యేళ్ళ 'అరుణ' ఏకంగా ఆ సమస్యకు మూలమైకూర్చుంది.

అరుణ-

అందంగా ఉంటుంది. మనిషి అంత ఎత్తూ అంత పొట్టీ కాకుండా మధ్యస్థంగా ఉంటుంది. మరీ లావూ కాకుండా సన్నమూ కాకుండా ఉంటుంది. అంత తెలుపూ కాకుండా నలుపూ కాకుండా ఉంటుంది. ముక్కు ముఖానికి అందంగా వుండి కళ్ళు కలువ రేకుల్లా ఉంటాయి. పలు వరుస ముత్యాల్ని వరుసగా పేర్చినట్టు నవ్వితే నవరత్నాలన్నట్లు ఉంటాయి.

ఆడవాళ్ళ గురించి అందమయిన వర్ణన ఎక్కడెక్కడ తను ఇదివరలో చదివాడో అంతా ఈ అరుణ అనే అమ్మడిలో ఉంది.

తను ఈ మధ్య "చిన్నిల్లూ-పెద్దిల్లూ" సినిమా చూశాడు. "శ్రీనివాస కల్యాణం" చూశాడు.

"సిరిగలవానికి చెల్లును-తరుణులు పదియారువేలు" శ్రీనాథుని పద్యం చదివాడు.

తనకు 'సిరి' ఉంది.

తరుణి మాత్రం ఒకటే ఉంది.

ఇంకో ఇల్లు ఎంచక్కా పోషించగల సత్తా ఉంది. అవకాశ వస్తే ఇంకో ఇల్లు నయినా నందికి తెలీకుండా అందంగా లాగగల అవకాశం ఉంది.

అయితే అరుణ అంగీకరించటం లేదు.

తను అలాటిదాన్ని కాదు సార్ అంది. తల్లీ, తండ్రీ, చదువుకొనే తమ్ముడూ, అనిటిదయిన చెల్లీ ఉందనీ, తమ్ముడ్ని చదివించాలనీ, అనిటి చెల్లికి ఆసరాగా ఉండాలనీ చెప్పింది.

అన్నీ తను చూసుకుంటానని చెప్పాడు.

అలా తను ఎప్పటికీ అంగీకరించనంది.

"మనసుపడి అడిగాను, కనీసం కోర్కైన యినా తీర్చు. అవసరాలకు సరిపడా అంతో ఇంతో ఇస్తుంటాను" అన్నాడతను. ఆమె అందుకూ అంగీకరించలేదు.

"తమరు పెద్దవారు. అలా అవసరాల విష వలయాల్లో చిక్కిన అమ్మాయిల మీద మనసు పడి, వారి జీవితాలకు మురికినీ, చీకాకుని అంటించడం అంత మంచిది కాదు" అంది.

అదిగో...అప్పటి నుంచే నారాయణకు సమస్య మొదలయింది. కన్ను మూసినా, తెరిచినా అతనికి అరుణ కనిపిస్తోంది.

నిప్పు ఇంటికే రానంది.

పోనీ ఉన్న షాపులోనే కాస్తంత ఆలస్యంగా బయలుదేరి చాటుమాటు శృంగారమనే ఓటే చేసి అవసరాలకు సరిపడా మనీ పట్టుకెళ్ళ

మంటే అదే రకంగా, అసహ్యంగా చూసింది.

తను కోపగించి వెళ్ళిపోమంటే ఆమె వెళ్తుంది. కానీ ఆమె వెళ్ళకూడదు. అవకాశం రాకపోదు. బలవంతంగా నయినా సరే ఆమెతో తను... తనతో ఆమె...

అరుణ అవసరాల్లో ఉంది. పేదరికంలో ఉంది.

తనకు తెలుసు

పేదరికం ఓ నిప్పు లాంటిదని, ఆమెను నిత్యం కాల్చివేస్తుందని ఆ నిప్పును ఆర్పేసే నీరు తన దగ్గరుంది. ఆ నీరు తనిస్తానంటున్నాడు. తను అదీ చెప్పి చూశాడు. ఆమె అంగీకరించలేదు.

"చూడండి సార్ నా పేదరికం నిప్పులాంటిదే! కాని మీ దగ్గరున్న 'నీరు' ఆ నిప్పునే కాదు ఆర్పేది. ముందుగా నిప్పు లాంటి నా పవిత్రతను ఆర్పుతుంది. ఈ సమాజంలో తలెత్తుకు తిరిగే ఓ మర్యాదనీ, ఓ డిగ్నిటీని ఆర్పుతుంది, దయచేసి అలాటి ప్రపోజల్ నా ముందుకు తేకండి సర్! నేను నమ్మిన బాటలో నన్ను పోనివ్వండి" అంది.

అక్కడ నుండే నారాయణ సమస్య మరింత జటిలమయింది. అరుణ తనకు కావాలి. ఒక్క గంట- లేదా అరగంట- లేదా అర గంటలో ఆరోవంతు- ఆమెను తను దగ్గరగా మరింత దగ్గరగా- ఆమెతో తమా...తనతో ఆమె...

నారాయణలో ఇప్పుడు నిప్పులా సమస్య కాలటం మొదలయింది. ఆమెలో పేదరికం నిప్పు తనలో పరితాపం నిప్పు.

ఒకరికొకరు అలా క్షణకాలం దగ్గరయితే రెండు నిప్పులు తాత్కాలికంగా ఆరిపోతాయి. కానీ ఆమె ఆ క్షణకాలం కూడా రానంటోంది.

ఈ నిప్పులిలాగే కొనసాగాలా?

ఆమెను కాల్చే నిప్పుసంగతి దేముడెరుగు. ఆమెను చూసిన మొదటి క్షణమే తనలో నిప్పు రాజుకుంది. అది నుండి నుండి మాటలకందని వేడిగా మారి తనను దహిస్తోంది.

సరిగా అప్పుడే ....

ఆ హైదరాబాద్ నగరంలో-

కోటీ సెంటర్‌లో-

సాయంత్రం ఏడు గంటలకు ఓ నిప్పు మొదలయింది. ఆ నిప్పుకు బస్సులు తగలడుతున్నాయి. ఖరీదయిన షాపుల అద్దాలు పగిలిపోతున్నాయి. జనం కకానికలై, ఎవరికి వారు ఎటు పడితే అటు పరుగెదుతున్నారు.

ఆ విషయం నారాయణకి తెలిసింది. ఆ షాపులో అమ్మాలకి తెలిసింది. అరుణకి తెలిసింది.

క్షణాల్లో పోలీసులు మైకులో అరవటం మొదలెట్టారు.

"ఈ సాయంత్రం ఎనిమిది గంటల నుండి ఈ కోటీ సెంటర్ మొత్తం కర్ఫ్యూ విధించటమయింది. వెంటనే ఎవరికి వారు తమ తమ సురక్షిత స్థావరాలను చేరవలసిందిగా పోలీసు కమిషనర్‌గారి హెచ్చరిక-"

వాహనం వెళ్ళిపోయింది.

మరలా ఏదో కోలాహలం.

నారాయణ షాపులోని ఆడవాళ్ళంతా బయటకొచ్చారు. అరుణా బయట కొచ్చింది.

ఏవో కొన్ని సిటీ బస్సులు వచ్చాయి.

అందరూ ఎక్కారు. అరుణ ఎక్కాల్సిన బస్సు రాలేదు. ఆమెలో టెన్షన్ ... అసలా బస్సు వస్తుందో .. తను చేరవలసిన గమ్యం ముప్పావు గంట ప్రయాణం. సిటీ సబర్బన్ ... ఫ్రీక్వెన్సీ తక్కువ.

అయ్యో - ఇప్పుడెలా ... పోనీ అంచెలంచెలుగా ప్రయాణం చేస్తే - ఎస్. అలాగే చేయాలి. ముందుగా స్టేషన్‌కు చేరాలి. అక్కడ నుండీ తనుండే చోటుకు బస్సులనేకం వున్నాయి.

అరుణ నిర్ణయించుకుంది.

సరిగ్గా అప్పుడు-

మరో కోలాహలం - ఎవరో పరుగెత్తుతున్నారు. మరెవరో వారి వెంట పరుగెదుతున్నారు. ఆమె చూస్తుండగానే - ఓ నియాన్ లైట్ క్రింద రెండు హత్యలు. మరి కాస్తముందు మరో హత్య.. నాలుగో హత్య ... అరుణకు కాళ్లు వణికాయి. ఆ బస్టాప్ దగ్గర ఎదురు చూసే జనం కూడా పారిపోయారు.

తను ఒక్కర్తే ...

వెనుక తను షాపు ... ఇంకా షట్టర్ మూయకుండా ఇది సిటీకి మామూలే అనుకుంటూ నారాయణ గబగబా మనీ లెక్కిస్తూ ... క్యాష్ బాగులో సర్దుకుంటున్నాడు.

వాళ్ళు దగ్గరకొస్తున్నారు

అరుణ భయంగా వెనక్కి పరిగెత్తింది- తను వర్క్ చేసే షాపులోకి.

పరిస్థితి విషమించిన సంగతి నారాయణ కనిపెట్టాడు. అరుణలోనికి రాగానే షట్టర్ క్రిందకు లాగాడు ...

బయట అదే కోలాహలం!

"అరుణా ఈ రాత్రి మనం ఇక్కడ నుండి కదలడం కష్టం అవుతుంది"

అరుణ మాట్లాడ లేదు.

అతనికి రెండు దాహాలున్నాయని ఆమెకు తెలుసు! ఒకటి మంచినీళ్ల దాహం. మంచినీళ్లు తెచ్చిన మగువ మధువు దాహం.

ఇప్పుడు నారాయణే ఆమెకు మంచి నీళ్ళిచ్చాడు.

"... అరుణా! నీ దాహం తీర్చాను. నీవు నా దాహం తీర్చవా?"

అరుణ అతని వంక అసహ్యంగా చూసింది. లోపలికంటే తనకు బయటే భద్రత వుంటుందేమో.

ఆమె వెళ్ళటానికి లేచింది.

బయట అంతా సద్దుమణిగిన వాతావరణం. క్షణాల్లో ఆ స్ట్రీట్ మొత్తం పోలీసుల మయమయింది. వారి బూట్ల చప్పుడూ - మైకుల్లో హెచ్చరికలు మాత్రమే వినిపిస్తున్నాయి.

అప్పుడన్నాడు నారాయణ ....

"అరుణా ఇప్పుడు నీవు నా దాహం తీర్చకపోతే ... చాలా ప్రమాదంలో పడతావ్ .. మర్యాదగా లొంగిపో ... లేకుంటే ... నీవు అభ్యంతర పెట్టినా ... అనుభవిస్తాను"

"అదే జరిగితే బయటికెళ్ళి పోలీసు రిపోర్టిస్తాను"

"అసలు నిన్ను బయటకు పోనిస్తేగా ... చంపేస్తాను. షట్టర్ లాగి క్రిందకి దొర్లిస్తాను. 'మత కల్లోలాల హత్యల్లో నీదీ ఒక పేరుగా పోలీసులు నమోదు చేసుకుంటారు. నిన్ను ఎవరు చంపింది తెలీదు"

ఆ మాటలంటూ అతడు ముందుకొస్తున్నాడు.

అరుణ వణికి పోయింది. నీదు అన్నంత పని చేస్తాడు. ఆమె అటూ ఇటూ చూసింది. అక్కడే లూజ్ క్లాత్ కట్ చేసే ఓ కత్తెర!

వేగంగా కత్తెరందుకుంది.

అతని కంటే వేగంగా ముందుకురికింది. అతడు చేస్తానన్న పని ఆమె ముగించింది

షట్టర్ లాగి ... మెట్ల మీదుగా అతన్ని దొర్లించింది,

అక్కడ అలుముకున్న చీకటిలో

అతని షాపు ముందే అతడు శవంగా మారాడు.

స్టేషన్ కెళ్ళే చివరి బస్!

బ్రతుకు జీవుడా అనుకుంటూ ఎక్కింది. ఎర్ర చీరమీది రక్తం మరకలు ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. మరు దినం డెక్‌రోల్‌లో నారాయణ శరం తన వంతు అంకెకు చేర్చింది.

"మత కల్లోలాల్లో ... కోటీ సెంటర్లో పది మంది అమాయకులు దారుణ హత్యకు గురయ్యారు. ఆ ఏరియాతో బాటు మరి కొన్ని సెంటర్లలో కర్ఫ్యూ విధించారు. కర్ఫ్యూ విధించిన వివరాలిలా వున్నాయి". దాని క్రింద వరుసాగ్గా సెంటర్ల పేర్లు!

హాస్యోక్తులు

* "రాయబార్లు గౌరవప్రదమైన వారు. వారు తమ దేశానికి మంచి చేసే నిమిత్తం ఇతర దేశాలకెళ్ళి అబద్ధాలు చెపుతుంటారు"
– ఓటెన్

* " 'ప్రతీకారం' అంటే మనల్ని కరచిన కుక్కని తిరిగి మనం కరవటం"
– ఏ.ఓ. మల్లే

* "శ్మశానం చుట్టూ కంచె కట్టటం తెలివితక్కువ పనియని నా వుద్దేశం. ఎందుకంటే, బయటవారు లోనికి పోవాలని ఎన్నడూ అనుకోరు, లోనివారు బయటికెలాను రాలేరు"
– బ్రిస్‌బేన్

* "నాకు రాసే సామర్థ్యం లేదని తెలుసుకునేందుకు పది హేను సంవత్సరాలు పట్టింది. అయితే ఎవరి వద్దా ఈ విషయం బయటపెట్టలేదు. ఎందుకంటే, అప్పటికే రచయితగా నాకు గొప్ప పేరు వచ్చేసి వుంది"
– బెంక్లీ

* "తిరిగి ఇచ్చే అలవాటు లేని వారికి పుస్తకాలు ఇవ్వకు. నా లైబ్రరీలో పుస్తకాలన్నీ నీలాంటి వారి వద్ద తెచ్చినవే"
– ఫ్రాన్స్

* "స్వాతంత్ర్యం గురించో, సత్యం గురించో ఉపన్యాసం ఇచ్చేందుకు వెళ్ళేప్పుడు నీకు ఇష్టమైన బట్టలు వేసుకెళ్ళకు"
– ఇబ్సన్

* "అందరూ నిద్రపోతున్నప్పుడు మాట్లాడేవాడు ప్రొఫెసర్"
– ఆడెన్

సేకరణ: వై. శరత్‌చంద్రశేఖర్,

DAMA VENKAIAH ASSOCIATES

TAXES, INSURANCE & PENSION SERVICES (T.I.P.S)

EXPERTISE ON ESTATE TAXES

140-14 Laburnum Avenue
Flushing, NY 11355

(718) 762-7173, (718) 961-3654, (908) 463-1220
Fax: (718) 359-7384

Seminars on Estate Taxes, Insurance & Pension
Call for convenient locations

A half century of low cost

20-year dividend histories
Whole life, Male age 35, Issues 1921-1970

Year:	Ranked first:	NML rank:
1941	Metropolitan	2
1942	**Northwestern Mutual**	1
1943	**Northwestern Mutual**	1
1944	**Northwestern Mutual**	1
1945	**Northwestern Mutual**	1
1946	Mutual Life Assurance, Canada	2
1947	**Northwestern Mutual**	1
1948	Teachers Insurance & Annuity	2
1949	Mutual Life Assurance, Canada	2
1950	Mutual Life Assurance, Canada	2
1951	Mutual Life Assurance, Canada	2
1952	Mutual Life Assurance, Canada	2
1953	Mutual Life Assurance, Canada	3
1954	Great West, Canada (non-par)	3
1955	Manufacturers (non-par)	4
1956	Metropolitan	2
1957	Metropolitan	2
1958	**Northwestern Mutual**	1
1959	Metropolitan	3
1960	Metropolitan	2
1961	Metropolitan	2
1962	**Northwestern Mutual**	1
1963	**Northwestern Mutual**	1
1964	New York Life	2
1965	Mutual of New York	7
1966	Mutual of New York	7
1967	John Hancock	3
1968	John Hancock	2
1969	John Hancock	2
1970	**Northwestern Mutual**	1
1971	**Northwestern Mutual**	1
1972	**Northwestern Mutual**	1
1973	**Northwestern Mutual**	1
1974	**Northwestern Mutual**	1
1975	**Northwestern Mutual**	1
1976	**Northwestern Mutual**	1
1977	**Northwestern Mutual**	1
1978	**Northwestern Mutual**	1
1979	**Northwestern Mutual**	1
1980	**Northwestern Mutual**	1
1981	**Northwestern Mutual**	1
1982	**Northwestern Mutual**	1
1983	**Northwestern Mutual**	1
1984	**Northwestern Mutual**	1
1985	**Northwestern Mutual**	1
1986	**Northwestern Mutual**	1
1987	**Northwestern Mutual**	1
1988	**Northwestern Mutual**	1
1989	State Farm	2
1990	**Northwestern Mutual**	1

Source: Best's Review, Best's Flitcraft Compend

With Best's first study using historical 20-year interest-adjusted cost indexes in 1973, Northwestern began an unprecedented 16 consecutive first-place rankings.

But what happened before Best's 20-year actual histories using interest-adjusted cost indexes?

Northwestern Mutual's Actuarial Department, compiled an independent study of policies issued as far back as 1921 — 50 years of 20-year dividend histories. Included were companies ranked among the current top 25 in assets, among them several companies issuing nonparticipating policies. Their research shows 28 first-place rankings by Northwestern in the last 50 years.

Companies ranking first with the lowest 20-year interest-adjusted surrender cost index since 1941 are:

Company	1st-place rankings
Northwestern Mutual	28
Metropolitan	6
Mutual Life Assurance, Canada	6
John Hancock	3
Mutual of New York	2
Great West Life, Canada	1
New York Life	1
Teacher's Insurance & Annuity	1
Manufacturers	1
State Farm	1

Northwestern Mutual Life®

The Quiet Company.® Where actions speak louder than words.

హైదరాబాదు లేఖ – నవంబరు 1994

గుజరాతులోని సూరత్, మహారాష్ట్రలోని బొంబాయివంటి ప్రాంతాలలో ప్లేగువ్యాధి వ్యాపించి దేశప్రజలను భయభీతులను చేసింది. చాలా దేశాలు తమ విమానసర్వీసులను తాత్కాలికంగా రద్దుచేసి, తర్వాత పునరుద్ధించాయి. ఐతే మృతులసంఖ్య 200 దాటలేదు. దసరాల సమయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తుఫానువచ్చి విపరీతందా వర్షాలు కురిశాయి. ఆస్తినష్టం, ప్రాణనష్టం కూడా జరిగింది. డిసెంబరు 1,5 తేదీలలో రాష్ట్రప్రభుత్వానికై ఎన్నికలు జరుగబోతున్నాయి. డిసెంబరు 9వ తేదీ నూతన ముఖ్యమంత్రి పదవీస్వీకారం చేస్తారు. తెలుగుదేశం లెఫ్టుపార్టీలతో ఎన్నికల పొత్తుపెట్టుకుంది. ఈ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు ఓడిపోతే దేశరాజకీయాలపై (ముఖ్యంగా పి.వి.పై) దీని ప్రభావం తీవ్రంగా వుంటుందనే వుద్దేశ్యంతో విజయానికై కాంగ్రెసు విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నది. రాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు శ్రీ మజ్జి తులసీదాస్ కన్నుమూశారు. తమిళనాడు ప్రముఖహాస్యనటుడు తంగవేలు స్వర్గస్థుడైనాడు. గాంధీజయంతినాడు హైదరాబాదులో మద్యనిషేధప్రచారం చేస్తున్న స్త్రీలపై పోలీసులు గాంధీబొమ్మ సాక్షిగా లాఠీచార్జీలు చేశారు. విజయవాడలో కూడా యిలాగే జరిగింది. విజయవాడలో విశ్వనాథ శతజయంతి ఉత్సవాలు చాలా ఘనంగా జరిగాయి. విద్యాశాఖామాత్యులు పి.వి.రంగారావు ప్రభృతులు అందులో పాల్గొని విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి రచనలను భారతీయభాషలన్నింటిలోకి అనువదించాలని సూచించారు. ముగింపు సమావేశంలో నేను 'విశ్వనాథ – భారతీయ సంస్కృతి' అనే అంశంపై మాట్లాడాను. మూడు బహిరంగసభలు మూడు సాహితీసదస్సులు, ముగ్గురు సాహితీవేత్తలకు సత్కారాలు జరిగాయి. తెలుగువిశ్వవిద్యాలయంవారు తిరుమల రామచంద్రగారికి యాభైవేలు నగదు బహుమతినిచ్చి విశిష్టసత్కారం చేయడం ముదావహం. నగరంలో శ్రీమతి రాజేశ్వరి సాయినాథ్ 'భజరే గోపాలం' అనే నృత్యనాటిక తన శిష్యబృందంతో ప్రదర్శించింది. శరన్నవరాత్రులు, పూజలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు చాలా వైభవోపేతంగా జరిగాయి. తిరుపతిలో శ్రీ నారాయణ చినజియ్యరుస్వామివారు శాంతి యజ్ఞాన్ని చాలా పెద్దయెత్తున నిర్వహించారు. హైదరాబాదు దూరదర్శన్ దాదాపు 200 క్రొత్త టి.వి. సీరియల్స్ ప్రసారానికై అనుమతినిచ్చింది. ప్రస్తుతం 15 ఛానెల్స్‌లో టి.వి.ప్రసారాలు వస్తున్నాయి. అన్నట్లు మరో ఐదునెలల తరువాత ఇండియాలో సెల్యులర్ టెలిఫోను సౌకర్యం కల్పింపబడుతున్నది.

శ్రీ కె.వి.రమణాచారిగారు సాంస్కృతిక వ్యవహారాలశాఖ నూతన డైరెక్టరుగా (మళ్ళీ) నియుక్తులైనారు. కమాలుద్దీన్ అహమ్మద్ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు నూతన అధ్యక్షపదవి చేబట్టారు. హైదరాబాదునగరం నిర్మింపబడి 400 సంవత్సరాలు అయిన సందర్భంగా ఒక ఉత్సవం నిర్వహించారు. నిజాం నవాబుల రాజప్రాసాదాలు టిక్కెట్టు కొని చూసే సౌకర్యం కల్పించారు. హాస్యనటుడు ధర్మవరపు సుబ్రహ్మణ్యం, రిటైర్డ్ పోలీసు ఉన్నతాధికారి ఆర్. ప్రభాకరరావు, తెలుగుదేశం నాయకుడు రఘుమారెడ్డి ఎన్నికలకు పదివారాలముందు కాంగ్రెసుపార్టీలో చేరారు. బెంగుళూరు దూరదర్శన్‌కేంద్రంనుండి ఉర్దూవార్తలు ప్రసారం చేయడాన్ని రాజకీయప్రయోజనంతో చేసినచర్యగా భావించి స్థానిక కన్నడరచయితల సంఘం వ్యతిరేకించారు. ఈ ఆంధోళనలో జరిగిన పోలీసుకాల్పులలో ఇరవైమంది అమాయకులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. (అనాదిగా ఆంధోలనలలో అమాయకులే బలౌతారు. నాయకులెప్పుడూ సురక్షితమే!) ఇంత జరిగాక బెంగుళూరుటి.వి. ఉర్దూ వార్తాప్రసారాలు తాత్కాలికంగా మార్చింది.

హిరోషిమాలో జరిగిన ఆసియా క్రీడోత్సవాలలో భారతీయజట్లు పాల్గొని ఓ మోస్తరు విజయాలు సాధించాయి. చైనా, జపాన్‌లు అగ్రశ్రేణిలో ఉండటం ఆశ్చర్యకరం! భారతీయవస్త్రాల ఎగుమతిపై అమెరికా పాక్షికంగా తన ఆంక్షలను తొలగించింది. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ప్రత్యేకరాష్ట్రం ఉత్తరఖండ్ కావాలనే ఆంధోళన శిఖరస్థాయికి చేరుకుంది. ఆ రాష్ట్రరాజకీయాలు త్వరలో పెద్దమలుపు తిరుగబోతున్నాయి. క్రిస్టమస్‌నాటికి అక్కడి మూలాయంసింగ్ ప్రభుత్వం పడిపోవచ్చునని రాజనీతిజ్ఞుల అంచనా. ఎన్.టి.రామారావుగారు తన రాజకీయ అస్థిత్వంకోసం 'ప్రజాగర్జన', ' ప్రజాగాండ్రింపు' సదస్సులను పెద్దయెత్తున నిర్వహించారు. రాష్ట్రంలో ఎనిమిదిసీట్లు మాత్రమే ఉన్న బి.జె.పి. ఈసారి మొత్తం 294 స్థానాలకు పోటీచేయడం ఒకవిశేషం. ఈ ఉత్తరం వ్రాస్తున్న సమయంలో ఒక రాజనీతిజ్ఞునితో మాట్లాడడం జరిగింది. ఆయన అంచనా ప్రకారం తెలుగుదేశం నూరు సీట్లు, కాంగ్రెసు 130 సీట్లు, ఇండిపెండెంట్లు ఇతర పార్టీలు కలిసి తక్కిన అరవైనాలుగు సీట్లు గెలుచుకుంటారని చెప్పాడు. చూద్దాం! ఈ జోస్యం ఎంతవరకు ఫలిస్తుందో!! వివరాలు మళ్ళీ..... అందాకా సెలవు.

– మీ ప్రొఫెసర్ ముదిగొండ శివప్రసాద్, ఎం.ఏ.పి.హెచ్.డి,
25 అక్టోబరు 1994.

2-2-647/132-B, Central Excise Colony, Hyderabad -500 013, AP, India, Phone: 614668.

BHAVATH SAI ENTERPRISES
30 Marigold Lane • Marlboro • NJ 07746
Phone/Fax (908) 308-1709

For All Your Saree Needs
Marriages/Occasions/Latest Designs
Kanjeevaram, Mysore, Kosa Silks,
Kalakshetra, Venkatagiri, Paturu, Etc.

For Sumeet Asia Kitchen Machine
110V, 3 Year Warranty
Grinder, Blender, Food Processor
A Must For Every Indian Kitchen
Idly, Dosa, Vada, Chutney & More

For Tortilla Chef 110V Chapathi Machine
Quick, Clean & Perfect Chapathis
Roti, Puri, Batura, Alu Paratha, Etc.
Wholesale/Retail/Mail Orders Welcome

మెఱపులు: ప్రభుత్వము

వేమూరి వేంకట రామనాధం, Piscataway, NJ

అవి స్వాతంత్ర్య భారతదేశం పొలిమేరలలో చిందులు వేస్తున్న రోజులు. అప్పటికే ఆంధ్రా యూనివర్శిటీలో ఉపన్యాస కవిగా పనిచేయటం మొదలు పెట్టాను. నా తోడి మిత్రులతో తఱచుగా ఆర్థిక, రాజకీయ విషయాలను చర్చించుతూ ఉండేవాణ్ణి. ఎన్నో ఏండ్లుగా దైన్యంలో ఉన్న మన దౌర్భాగ్యుల కన్నింటికి బ్రిటిష్ వారే కారణం అన్న ఊహ చాలామంది ప్రభలలో పాతుకు పోయింది. ప్రభుత్వం కనుక మన చేతిలోకి వస్తే— అంటే భారతీయుల చేతికి— అన్ని కష్టాలు ఇట్టే తొలగి పోగలవన్న నమ్మకం, ఆశ బహుళంగా వ్యాపించి ఉంది. చాలామంది నిరక్షరాస్యులున్నారు; ఎందఱికో నివసించటానికి ఇళ్ళు లేవు; ప్రజల ఆరోగ్యం జీవన పరిమాణము తక్కువ మట్టములో ఉన్నాయి; నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఎంతో ఎక్కువగా ఉన్నది. వీటి అన్నింటికి మందు ఏమంటే, మా చర్చల తుదుని 'ప్రభుత్వం' అన్న సమాధానం పైకురుకుతూ ఉండేది. మాలో తెలివిగల ఒక గణిత శాస్త్ర విద్యార్థి 'ఇవన్నీ ఒక్క ప్రభుత్వమే చేయగలదు, చేయాలి.' అని వక్కాణించేవారు.

1949 లో నేను లండన్ స్కూల్ ఆఫ్ ఇకనామిక్సుకు వెళ్ళాను. మా ప్రొఫెసరు సర్ ఆర్నాల్డ్ ప్లాంటుతో మాట్లాడుతూ ఒక సందర్భంలో ఇలాంటి అభివృద్ధి సంబంధమైన సమస్యలను, అవి తీర్చటంలో ప్రభుత్వానికి గల బాధ్యతను గుఱించి చర్చ మొదలు పెట్టాను. ఆయన చిరునవ్వు నవ్వి 'ప్రభుత్వమంటే ఎవరు?' అన్నారు.

అది ఎంత నిగూఢమాన ప్రశ్నయో క్రమంగా నాకు అవగాహనం కావచ్చింది. మనం వ్యక్తిగతంగా చేయలేనివి ప్రభుత్వం ఎలా చేయగలదు? ఒక ప్రధాన కారణం, మనకు ప్రతి ఒక్కరికి లేని అధికారం ప్రభుత్వానికి చట్ట సమ్మతంగా ఉంది. అందు వలన ఏ కార్యమైనా చేయ వలెనంటే ప్రభుత్వం నిశ్చయించి ఒనగూర్చ వచ్చును. ఉదాహరణకు, ప్రక్క పొలంలో నుయ్యి త్రవ్వించటం మనకు సాధ్యం కాదు, ప్రక్కవాడు అంగీకరిస్తే తప్ప. కాని అందులో పంటకాలువ కూడా త్రవ్వించటానికి వీలుంది, ప్రభుత్వం తలుచుకుంటే.

ఇలాటి పెద్ద పనులు చేయాలంటే ఎంతో పెట్టుబడి కావాలి. అదియే ఒక్క వ్యక్తి పెట్టలేక పోవచ్చును. వ్యక్తులు కొందఱు కలిసి కంపెనీగా చేరి ఆకార్యాలను నిర్వహించ వచ్చును గాని, అవి బాగా లాభదాయకంగా ఉంటేనే వారు చేస్తారు. లాభం ఎక్కువగా లేని కార్యక్రమాలలో వారు జోక్యం కల్గించుకొనరు. కలరా వగైరా యింజక్షనులు దొరికే వసతులను ఏర్పాటు చేయటం ఒక ఉదాహరణ. దేశ రక్షణకోసం కావలసిన ఉత్పత్తుల కోసం ఏర్పాట్లు చేయటం మఱొక ఉదాహరణ. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో చూస్తే, మలేరియా మందుల మీద పరిశోధన పెద్ద పెద్ద కంపెనీలే తగ్గిస్తున్నాయి, ఎందుకంటే మలేరియా తగ్గుతున్నది, వారికి లాభాలు వచ్చేటంతగా ఆ మందులకు గిరాకీ ఉండదు అని. అలాంటి పరిశోధనకు ప్రోత్సాహమీయాలంటే ప్రైవేటు వ్యక్తులు కాక, ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి.

ఇవన్నీ ప్రభుత్వం ఎలా చేయగల్గుతుంది అంటే, మనకు వ్యక్తిగతంగా లేని ధన సేకరణ శక్తి ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ఏఏట వున్న పన్నులు విధిస్తుంది; అవసరమైనప్పుడు భారీ యెత్తున ఋణాలు లేవనెత్తుతుంది; మఱీ తప్పని సరి అయితే ప్రైవేటు ఆస్తులను ఆక్రమణ చేసుకుంటుంది. ఏదో కొంత ధర చెల్లించియో, లేక అదీ చేయకుండానో, వెనుక బడ్డ దేశాలన్నింటిలోను ప్రభుత్వం అభివృద్ధి ప్రేరకమైన పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమములను నెలకొల్పటం మనం గమనిస్తుతున్నాము కదా.

అయితే, మన మొదటి ప్రశ్న తిరిగి తల ఎత్తుతుంది. ప్రభుత్వమంటే ఎవరు అని? ఒక మాటలో సమాధానం, 'మనం' అని. ఏ కార్యం ప్రారంభించటంలోనైనా, తగిన వ్యయం నిర్ణయించటంలోనైనా, నిర్వహించటంలోనైనా, 'ప్రభుత్వం' పేరిట చేసేది ఎవరు? 'మనం' అంటే, మన మందఱము కలిసి ఏ విధమైన ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పుతామో, దాని మీద ఆధారపడి వుంటుంది, ప్రభుత్వం ఏ పనులు ఎంత స్థాయిలో చేయగలదు, అన్నది.

అంటే, ప్రభుత్వం చేసే కార్యాలను నిర్ణయించటం కేవలం ప్రభుత్వం చేతిలో పెట్టుకొన్న అధికారం మాత్రమే కాదు. మనం ప్రభుత్వానికి 'అనుమతించే' అధికారం. ఈ అనుమతిని సూచించే విధానాలు మార్గాలు అనేకం ఉన్నాయి రాజ్యాంగ పూర్వకంగా. ఆ చట్టానికి అనుగుణంగా మనం నెలకొల్పే ప్రభుత్వ వర్గం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. మనం కావలెనని ఆశపడే పనులు ప్రభుత్వం సవ్యంగా చేస్తున్నదా లేదా, అన్నది. అందుకే లోక విధితమైన సామెత ఒకటున్నది. 'మనకు తగిన ప్రభుత్వం మనకు దక్కుతుంది.' ప్రభుత్వం చేతిలో పెట్టుకున్న వ్యక్తులను, పార్టీలను విమర్శించేవారు ఈ సూక్తిలో గల అంతరార్థం బాగా అవగాహన చేసికొనటం మంచిది.

ప్రభుత్వమంటే చివరికు 'మనమే' నన్న నిజం మఱొకమార్గంలో కూడ మనకు గోచరమవుతుంది. ప్రభుత్వం ఏపని అయినా చేయగలదా, ఎన్ని పనులైనా చేయగలదా, మేర లేనంత పరిమాణంలో చేయగలదా, అన్న ప్రశ్నలు పరిశీలించుదాం. ద్రవ్యం సేకరించగల శక్తి ఎంతవరకు తనకున్నదో అంతకు మించి ప్రభుత్వం కూడా ఏమి చేయలేదు. పన్నలు ఎంత వఱకు విధించ గలదో, ఋణాలు ఎంతగా సేకరించగలదో ఇవి చాల ప్రధానమైన అంశాలు. ప్రభుత్వం ఇది చేయాలి, అది చేయాలి అంటూ మ్రోగే 'మనం' తెలుసుకో వలసిందే మంటే, వాటి అన్నింటికి వలసిన ధనం 'మనం' సమర్పించ గలమా, వాటికి చేయవలసిన ఋణాలు 'మనం' భరించ గలమా అని. ఈ రోజులలో పరాయి దేశాలనుండి, ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి అప్పులు ఎక్కువగా దొరుకుతున్నాయి, మనకేం ఎన్ని పనులైనా చేయగలదుగదా ప్రభుత్వం అ తేలిక ఊహను మనం లోనుకాకూడదు. ఎందుకంటే 'తేపు' అవన్నీ 'మన' మీదనే దిగ జారతాయి. అవి చెల్లించటంలో మనం పరి పరి విధాల కష్టాలు భరించవలసి వస్తుంది. ఈ సందర్భంలో అర్థం చేసికొనవలసిన అంశం ఏ మంటే, ప్రభుత్వం ప్రతిది చేయగలదు అన్న భావానికి నిజమైన తాత్పర్యం 'మనం' అవన్నీ భరించగలము, అని. ఈ భావం ప్రజలందఱిలోన నెలకొంటేనే కాని, ప్రభుత్వం ఎంత వఱకు చేయగలదో, ఏ స్థాయిని మించి చేయలేదో మనం తెలుసుకో లేము. అలా తెలిసికొన నంత కాలం మనం ప్రభుత్వానికి వేలు అయినట్లు, ప్రభుత్వం ప్రతిది చేయవలసి ఉండికూడ ఎందుకో చేయటం లేదు, అని తప్పు ఆలోచనలకు లోనవుతాము.

ప్రస్తుతం చాలా దేశాలలో చెలరేగుతున్న ఒక ఆర్థిక విషయం ఈ సందర్భంలో పరిశీలించుదాం. ప్రభుత్వ సంస్థలు ప్రైవేటు రంగానికి మార్చటంలోను, నష్టాలకు లోనయిన వ్యాపార సంస్థలను మూసి వేయటంలోను, ఒక దారుణమైన ఫలితం కలుగుతున్నది, ముఖ్యంగా వెనక పడ్డ దేశాలలో ఎందఱో కార్మికులు నిరుద్యోగులవుతున్నారు. ఎందుకంటే, ఆ సంస్థలు లాభవంతంగా పని చేయవలనంటే ఇప్పుడు

నా నెంబరు ఇంజనుకి కట్టేశారు

వెంకటరావు పెంట, Mahwah, NJ

ఇది కథ కాదు, కట్టు కథ అసలేకాదు. యథార్థంగా రాజమండ్రిలో జరిగిన సంఘటన.

అదిగో అది గోదావరి రైల్వే స్టేషను. 1941 సం. మే నెల, 29వ తేది. ఆనాడు మాకు 1941 మార్చిలో జరిగిన S.S.L.C. పరీక్ష ఫలితాలు తెలిసే రోజని ముందుగానే తెలిసింది. నాతో పాటు S.S. L.C. పరీక్షలకు హాజరయిన కొందరు సహచరుల (class-mates) తో కలిసి గోదావరి రైల్వే స్టేషనుకు వెళ్ళేము పరీక్షా ఫలితములకొరకు.

ఆ రోజులలో గోదావరి స్టేషనులోకూడా మద్రాసు–హౌరా మెయిల్సు ఆగేవి. వార్తా విశేషాలు, పరీక్షా ఫలితాలు ప్రకటించే దిన పత్రికలు మద్రాసు మెయిల్లో వస్తాయి.

మేము స్టేషను ప్లాటుఫారం మీదకు వెళ్ళే సరికి మద్రాసు మెయిలు అప్పుడే గోదావరి బ్రిడ్జిమీద సైటయింది. మేమంతా మా పరీక్ష ఫలితాలకొరకు చాలా ఆదుర్దాగా చూస్తున్నాము. ఇంతలో రైలు బ్రిడ్జి దాటి హోము సిగ్నలు కూడా దాటిపోయింది. గోదావరి స్టేషను ప్లాటు ఫారం ప్రవేశించింది. ఇంజను మీద ఎదురుగా W.B.5028 అనే నెంబరు ముందుగా దర్శనమయింది (W.B. = West Birmingham). అప్పట్లో రైల్వే ఇంజనులను కూడా ఇంగ్లండు నుండి దిగుమతి చేసుకొనే వాళ్ళము. చిత్తరంజన్ రైల్వే ఇంజనుల కర్మాగారం అప్పటికి తయారు కాలేదు.

నా సహచరులలో (class-mates)లో ఒకని, S.S.L.C. Public Examination Register Number కూడా ఆ మద్రాసు–హౌరా మెయిలు ఇంజను మీద ఉన్న 5028 నంబరేసుమా accidental గా. మేము ఆ ఇంజను మీద ఉన్న నంబరు చూచి ఆ నంబరుగల సహచరుని ఒరేయ్, ఇంజను మీదే నీ నెంబరు కనపిస్తూందిరా, నీవు చాలా అదృష్టవంతుడవు, అని మేము పేపరు చూచుటకు ముందుగానే అతగాడికి ఎడ్వాన్సు అభినందనలు తెలిపేశాము.

ఇంతలో మెయిలు గోదావరి స్టేషనులో ఆగింది. ఆ రోజులలో దిన వార్తా పత్రికల (daily newspapers) లో ముఖ్యమైనది గూడా మద్రాసుమెయిలు పేపరే. అన్ని దిన పత్రికలలోను మా రిజల్టసు ప్రకటించబడ్డాయి. దురదృష్ట వశాత్తు మా సహచరుని నెంబరు 5028 ఏ పేపరులోను కలబడలేదు. అతగాడి నెంబరు రైలు ఇంజను మీద మాత్రమే ఆ రోజున కనబడింది. మా సహచరులలో చాలామంది గూడ ఉత్తీర్ణులు కాలేదు. S.S.L.C. పరీక్షలో ఆ రోజుల్లో ప్రధమ సంవత్సరంలో ఉత్తీర్ణత పొందుట చాలా కష్టం. 1940వ సంవత్సరం వరకు ప్రతి సంవత్సరం పరీక్షా ఫలితాలు మొదటి లిస్టుకాక మరి వారం, పది రోజుల్లో supplemental list కూడా ప్రకటితమయ్యేది. ఈ లిస్టు లో వున్న వార్కి కొన్ని grace marks కలుపగా ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థులు. 1941 సం. నుండి ఇటువంటి supplemental list రద్దు పరచబడుటచే, ఈ 5028 గల సహచరునకు చివరకు నిరాశే మిగిలింది. మిగతా fail అయిన విద్యార్థులు ఏమి పట్టించుకో లేదు గాని, ఇతడు హెచ్చు శ్రద్ధగా చదువుచూ, క్లాసులో ప్రతి సబ్జక్టులో Ist marks తెచ్చుకున్నవాళ్ళలో ఒకడవుటచే తన నెంబరు పేపర్‌లో కనబడక పోవడంతో, 'నా నెంబరు ఇంజనుకు కట్టేశారు...నా నెంరు ఇంజనుకు కట్టేశారు...' అని పదే పదేసార్లు పెద్దగా గొంతుతో రైల్వే స్టేషను అంతటా పరిగెత్తసాగాడు. మేమంతా వాడు ఏ గోదావరిలోనో, ఏ రైలుక్రిందో పడతాడని భయ కంపితులమయి, అతనిని మేము గట్టిగా పట్టుకొని, ఓదార్చి, ధైర్యం చేకూర్చి అతని ఇంటికి చేర్చాము.

మెఱుపులు: ప్రభుత్వము (ప్రక్క పేజీనుండి)

న్నంతమంది పనివాండ్రు నియుక్తులై ఉండవలెనని అందఱు కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వాలు కూడా దరిదాపు అన్ని దేశాలలో అవి కల్పిస్తాము అని ఘోషిస్తున్నాయి. అయితే ఆ ఘోషలు సంపూర్ణంగా ఆచరణలో పెట్టగలవా? పెట్టక తప్పదని ' మనం' ప్రజలం ఆ క్రోశిస్తున్నాం, నిజమే. ఆ పథకాలకు, తుట్టతుదకు ఎంతో ధనం కావాలి. అంత ధనం ప్రభుత్వం దగ్గఱ ఉన్నదా? 'లేదు' అని సమాధానం చెప్పటానికి ఎక్కువ విచారణకు అవసరం లేదు. ప్రభుత్వానికి వలసినంతగా ఉపాధి కల్గించ కలిగింది, చివరకు 'మనమే', 'మనం' పన్నులెక్కువ ఈయాలి. వ్యాపార సంస్థలు 'ఉద్యోగ' విషయమైన పన్నులు ఏదో పేరున ఎక్కువగా చెల్లించాలి. అప్పుడు వారు అమ్మే వస్తువుల ధరలు పెరుగుతాయి అవి 'మనం' కొలుగోలుదారులుగా భరించాలి. నిరుద్యోగులు లాభం అంతగా వెంటనే పొందని వృత్తులలో స్వయం వ్యాపారాలుగా అయేందుకు కావలసిన పెట్టుబడి మొదలగు సహాయాలు ప్రభుత్వం లేదా బ్యాంకులు చేయాలి. ఇందలి కష్ట నష్టాలు చిట్ట చివరకు 'మనం' డిపాజిటర్లుగా భరించవలసి ఉంటుంది.

ఈ విధంగా బరువైన విధానాలన్నీ, కార్యాలన్నీ ప్రభుత్వం చేయాలి అని, అవి నిర్వహించని ప్రభుత్వం తన విధ్యుక్త ధర్మాన్ని తప్పుతున్నదని, వాదించటం 'నాసికాగ్రం' మించని వివేకం అవుతుంది.

ఈ చర్చను ఒక్క చుఱుకైన మెఱుపుతో ముగిస్తాను. తను చేయగల పరిధిలో సరియైన కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేస్తున్నదా? ప్రభుత్వం చేత అలా చేయించగల సామర్థ్యం ఎవరికి ఉంది? తిరిగి 'మనకే'. మన వోటును ఎలా ఉపయోగించుతామో, దాని మీద ఆధారపడి ఉంటుంది, మన ప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఏ కార్యాలు చేస్తున్నది.

వోట్లు ఎలా వేయబడతాయి, అన్న ప్రశ్నకు వివిధ దేశాలలో వివిధ రీతుల సమాధానాలు ఉంటాయి. అవి నా తలకు మించిన రహస్యాలు.

మనో ప్రాశస్త్యం

ప॥ మనసే మల్లెలహారం
మనసే విశ్వవిహారం
మనసే ధ్యానం – మనసే గానం
మనసే మమతల మణిహారం....॥మనసే॥

చ॥ మనసే వసంతకోయిల గీతం
మనసే గ్రీష్మప్రతాప కిరీటం
మనసే వేదం – మనసే నాదం
మనసే మనిషికి సాక్ష్యం....॥మనసే॥

చ॥ మనసే వర్షాగమ సంగీతం
మనసే సుప్రభాత హిమపాతం
మనసే వేగం – మనసే రాగం
మనసే మనిషికి మాధుర్యం....॥మనసే॥

చ॥ మనసే శిష్ట పురోగమలాసం
మనసే దుష్టతిరోగమపాశం
మనసే సత్యం – మనసే నిత్యం
మనసే జీవన సత్కావ్యం....॥మనసే॥

– శేషం సుప్రసన్నాచార్యులు
Husnabad, AP

When you journey home, discover the India you've never seen.
India beckons you home with the promise of reunions and remembered places. It is a chance to visit the scenes of stories passed down through the generations. And trace the steps of your forefathers through the ancient monuments and temples of your heritage.
India takes you on an adventure through history and tradition, culture and custom. A journey that reaches from the heights of the Himalayas to the beaches of Goa. From modern Bombay to the sands of Rajasthan. A journey from past to present that enriches your future.
Srinagar
Delhi
Jaipur
Agra
Khajuraho
Varanasi
Ahmedabad
Kanha National Park
Nagpur
Orissa
Calcutta
Bombay
Bhubaneswar
Puri
Panaji
Goa
Bangalore
Madras
Mysore
Cochin
Trivandrum
india
Experience the adventure
☐ Yes! Please send me information on the India I've never seen before.
Name
Address
City
State
Zip
Mail to: Government of India Tourist Office
30 Rockefeller Plaza, 15 North Mezzanine
Dept. MH, New York, NY 10112
Or call: New York 212-586-4901
Los Angeles 213-380-8855

అందం

– జి.శ్రీదేవి

ఆ నగరంలో బాగా పలుకుబడి కలిగిన ధనికుల్లో రాజారావు ఒకడు. ఇంపోర్ట్స్ అండ్ ఎక్స్‌పోర్ట్సు బిజినెస్‌లో లక్షలు గడించాడు. లక్షలతో పాటు ఆ పలుకుబడీ వచ్చింది. అయినా ఇంట్లో సుఖంగా వుండలేకపోతున్నాడు. అందుకు కారణం అతని భార్యే. అతను అంత అందగాడు కాదు, ఆమె చాలా అందగత్తె. ఆ గర్వం ఆమె కుండబట్టే అతను ఇంట్లో సుఖంగా వుండలేకపోతున్నాడు.

ఆ రోజు–

రాజారావు ఆఫీసులో వుండగా–

అతని టేబుల్ మీదున్న వివిధ రంగుల టెలిఫోన్లలో తెల్ల రంగుది మ్రోగింది. శాంతికి చిహ్నంగా తెలుపురంగు టెలిఫోన్ ఇంటికి కేటాయించాడతను.

రిసీవర్ ఎత్తి తన సహజమైన తగ్గు స్వరంతో "ఏమిటి వనజా?" అనడిగాడు.

"టిక్కెట్టు దొరికిందా?"

ఆమె ఢిల్లీ వెళ్తోంది అఖిల భారత మహిళా సమాఖ్య మీటింగులకు.

"ఇందాకే ఫోన్ చేసి చెప్పానుగా– సాయంత్రం ఫ్లయిట్‌లో దొరకలేదని! సెక్రటరీ ఆ ప్రయత్నం మీదే వున్నాడు. కనీసం రాత్రి ఫ్లయిట్‌లోనైనా సంపాదిద్దామని–"

"మీ సెక్రటరీ వల్ల అవుతుందో లేదో తెలుసుకుందామని ఫోన్ చేశాను."

"మీకు అసలు చేతనవుతుందా?" అనే హేళన స్ఫురించింది ఆమె మాటల్లో.

"ఏమో, ట్రై చేస్తున్నాడు. దొరకగానే ఫోన్ చేస్తాను. సరేనా?"

"సరే– చూద్దాం"

* * *

మళ్ళీ తెల్లఫోన్ మ్రోగింది. రాజారావు రిసీవర్ ఎత్తాడు.

"చూడండి– ఇప్పుడు టైం మూడు గంటలైంది. అంటే మూడు గంటల్నుంచీ మీ సెక్రటరీ ట్రై చేస్తూనే వున్నాడన్నమాట! దొరికిందా టిక్కెట్టు– కనీసం నైట్ ఫ్లయిట్‌లో నైనా?"

టిక్కెట్టు దొరికితే తనే ఫోన్ చేసి చెప్పేవాడు. ఈ లోపల ఎందుకింత తొందరపడుతోంది అని విసుగొచ్చింది రాజారావుకు.

"అరగంట క్రితం చెప్పాడు కష్టంగా వుందని. ఢిల్లీలో అపోజిషన్ పార్టీల వాళ్ళ మీటింగేదో వుందట– అందుకని ట్రావెల్ ఏజెన్సీల వాళ్ళెవరూ హెల్ప్ చేయలేకపోతున్నారట. వనజా! నీ మీటింగ్ ఎల్లుండి కదా– పోనీ రేపెళ్ళకూడదూ?"

"ఒకరోజు ముందుగా వెళ్లదలుచుకున్నాను. ఈసారి మా సమాఖ్య ఎన్నికలు కూడా జరుగుతున్నాయి. ముందుగా వెళ్తే కొందరు మెంబర్లను కలుసుకోవచ్చు. నన్ను సపోర్టు చెయ్యమని అడగొచ్చు. అదంతా మీ కెందుకులెండి– నా పాట్లు నేను పడతాను. ఇంతకూ– టిక్కెట్టు తెప్పించగలరా లేరా? – లేక– నేనే ట్రై చేసుకునేదా?"

"నువ్వా?!"

"ఏం– నాకు చేతకాదనా అంత ఆశ్చర్యపోతున్నారు?"

"అహా– ఏం లేదు. ఎప్పుడూ ఇటువంటి పనులు నువు చేసుకోలేదు కదాని–"

"ఏం చేస్తాను మరి– మీకు చేతకానప్పుడు! నేనే–"

"వనజా– నీకు తెలుసు నా కెంత పలుకుబడి వుందో ఈ వూళ్ళో. నాకే దొరకనప్పుడు– నువ్వు"

"అదా మీ అనుమానం! అయితే వినండి. నాకు వ్యక్తిత్వం వుంది, పలుకుబడీ వుంది. కేవలం మిసెస్ రాజారావు గానే కాదు– ఇతరత్రా సంఘంలో నాకు ఓ స్థానం, ప్రత్యేకత–"

రాజారావుకి కోపం వచ్చింది విసుగుతోపాటు. "ఒ.కే. నో ఆర్గ్యుమెంట్స్ ప్లీజ్! నువ్వు ట్రై చెయ్యి– చూద్దాం– అంతగా రెండూ వస్తే ఒకటి కేన్సిల్ చేసుకోవచ్చు" అనేసి ఫోన్ పెట్టేశాడు.

* * *

వనజాక్షి కౌంటర్ దగ్గరకెళ్ళింది.

కూలింగ్ గ్లాసెస్ తీస్తూ, "గుడ్‌మార్నింగ్ సార్" అంది.

కౌంటర్ వెనుకనున్న ఓ బట్టతలాయన తలెత్తి చూశాడు. ఏభై ఏళ్ళుంటాయి ఆయనకు. లావుగా వున్నాడు.

"ఎస్– ప్లీజ్?" అడిగాడాయన కళ్ళింత చేసుకుని చూస్తూ.

తన వేనిటీ బాగ్‌ను కౌంటర్ మీద పెట్టి చిన్నగా నవ్వాక మాట్లాడసాగింది వనజాక్షి...

* * *

తెల్ల ఫోన్ మ్రోగగానే రాజారావు రిసీవర్ అందుకున్నాడు.

"మీ సెక్రటరీ ఏమంటున్నాడు?" వెక్కిరింత మాటల్లో కొట్టొచ్చినట్లుంది.

రాజారావుకి చాలా కోపం వచ్చింది.

"ఏమీ అనడం లేదు. ఏం?"

"పాపం– ఇంక ట్రై చెయ్యవద్దని చెప్పండి. మీరూ శ్రమ పడకండి. టిక్కెట్టు కోసం–" అంటూ వికటంగా నవ్వింది.

"టిక్కెట్టు దొరికిందా?"

"ఎందుకంతాశ్చర్యం? మిసెస్ రాజారావుగా కాదు. మిసెస్ వనజాక్షి పేరుమీదే దొరికింది. రాత్రే నా ప్రయాణం–"

"లంచం ఎంతిచ్చావు?"

"ఆ ఖర్మ నాకేం పట్టలేదు."

"మరి– ఎట్లా–"

"మామూలుగానే కౌంటర్ ఆఫీసర్‌తో మాట్లాడాను. టిక్కెట్టు తెచ్చుకొన్నాను. ఏం– మీరు చేయలేని పని నేను చేసేస్తే అసూయగా వుందా?"

"డోంట్ బి సిల్లీ! ఒ.కే. గుడ్‌లక్" ఫోన్ పెట్టేశాడు రాజారావు ఎర్రబడిన మొహంతో.

ఇది జరిగిన పదేళ్ళకు–

వనజాక్షి బొంబాయి వెళ్ళాల్సిన పనొచ్చింది.

రిజర్వేషన్ కౌంటర్ దగ్గరకెళ్ళింది.

కూలింగ్ గ్లాసెస్ తీస్తూ, "గుడ్ మార్నింగ్" అంది.

కౌంటర్ వెనుకనున్న యువకుడు తలెత్తి చూశాడు. పాతికేళ్ళుంటాయి అతనికి. స్మార్ట్‌గా వున్నాడు.

"యస్– మేడమ్?" అడిగాడతను కళ్ళు చిట్లించి చూస్తూ.

తన వేనిటీ బాగ్‌ను కౌంటర్ మీద పెట్టి, చిన్నగా నవ్వాక మాట్లాడసాగింది వనజాక్షి.

"నేను అర్జెంటుగా బొంబాయి వెళ్ళాలి. మా విమెన్స్ వెల్‌ఫేర్ ఫెడరేషన్ మీటింగులున్నాయి. ఒక టిక్కెట్టు కావాలి ఈవినింగ్ ఫ్లయిట్‌కు–"

అతను చిన్నగా నవ్వి, భుజాలెగరేసి "సారీ మేడమ్! ఐ కెనాట్ హెల్ప్. అన్నీ బుక్కైపోయాయి" అన్నాడు.

"ఎలాగైనా చూడండి– ఒక్క టిక్కెట్టు– ప్లీజ్" వనజాక్షి అతని మొహంలోకే చూస్తూ అడిగింది.

అతను మరోసారి భుజాలెగరేశాడు. "సారీ– నైట్ ఫ్లయిట్ కూడా ఖాళీలు లేవు. పైగా– రిజర్వేషన్లు ఏవీ కేన్సిల్ అయ్యే బాపతు కూడా కావు. పోనీ వెయిటింగ్ లిస్టులోనైనా ట్రై చేద్దామంటే!"

వనజాక్షి మరో అయిదు నిముషాలపాటు అక్కడే వుంది బ్రతిమాలుతూ. చివరకు అతను విసుగ్గా "సారీ" అనేసి మరో ప్రక్కకు తిరిగాడు.

ఆమె దిగులుగా వెనుదిరిగింది. ఇల్లు చేరుకున్నాక–

అద్దం ముందు కూర్చుంది. మరోసారి మేకప్ చేసుకొని కనీసం క్లబ్‌కైనా వెళ్దామని, అద్దంలో చూసుకుంది తనను.

చాలాసేపు చూసుకుంది తనను తానే పరీక్షగా, క్లబ్బు విషయమే మరచిపోయి.

* * *

ఆ రోజు నుంచీ రాజారావు ఇంట్లో కూడా సుఖంగా వుండగలుగుతున్నాడు. ●

గలగలా గోదారి

శ్రీరమణ

మామ్మ గారంటే మామ్మ గారండీ

''ఎవరదీ వాగన్నేనా. ఏరా మరీ నల్లపూసవై పోయావు. అలా పెరట్లోకి రారా'' అన్నారు మామ్మ గారు.

''ఎందుకండీ శానా పనుందండీ. ఆకుమళ్ళ పెరువుకెళ్ళాల'' అన్నాదు వాగన్న పెరటివైపు వస్తూనే.

''ఏడిశావులే. సుబ్బరాజడిగితే మామ్మగారు పిలిచారని చెప్పు. అదిగో ఆ గుండిగలో నీళ్ళు ఆ అరటి మొక్కలకి, ఆ రామబాణాల మొక్కకి, ఆ నిమ్మ చెట్టుకి పోసి, మళ్ళీ దాన్నిండా నీళ్ళు తోడు.''

''అయ్యబాబోయ్ పనుందండీ.''

''చెప్పిన పని చెయ్యరా సచ్చినాడ. మినపరొట్టె పెడతాము'' అన్నారు మామ్మగారు, వంటిట్లోకి వెడుతూ.

''ఏటోనండీ రొట్టెట్టడానికీ, నీళ్ళు తోడ్డానికీ సంబంధవేటండీ''

''తిన్నది అరగొద్దురా గాడిదా.''

''ఏటోనండీ'' అంటూ చిటికెలో ఆ పని పూర్తి చేసి, అరిటాకుకోసి, నూతి చప్టామీద కూచున్నాడు వాగన్న.

అద్దాకంత మినపరొట్టె, అందుకు తగ్గ ఆవకాయ, బెల్లంముక్క ఆ ఆకులో వేసారు మామ్మగారు. వాడు దాన్ని పరిపూర్ణంగా ఆరగించాడు మామ్మగారి తిట్ల రూపంలో వున్న దీవెనలను ఆప్యాయంగా నంజుకుంటూ.

మామ్మగారి దినచర్యలో అదొక భాగం. ఒకరికి పెట్టకుండా తినలేదు ఆవిడ. ఎంత కమ్మగా పెట్టేవారో అంత కమ్మగానూ తిట్టేవారావిడ. ఆవిడ తిట్లను ఆ వూరంతా దీవెనలుగానే భావించేది. ఆవిడ చేతివంట రుచి చూడని ప్రాణి ఆ వూళ్ళో లేదన్నది పచ్చి నిజంరా అబ్బాయ్.

''మామ్మగారేం చేసేవారూ'' అంటే, ఆవిడేం చెయ్యాలిరా. తనకున్నది నలుగురికీ కమ్మగా వండి పెడుతూ, ఆ వూరంతటికి కన్నతల్లిలా వుండడమే ఆవిడ చెయ్యగలిగింది. బొడ్డూడని పసివెధవ దగ్గర్నుంచి, బొద్దుదాకా నడుం వంగిపోయిన ప్రాణి వరకూ ఆవిడ మామ్మగారే. ఆవిడ పేరేమిటో ఆ వూరు మర్చిపోయిందిరా. ఆవిడ్ని మటుకు మామ్మ గారిగానే గుర్తుంచుకుంది, గౌరవించింది. లంకంత ఇల్లు, పెద్దలు మిగిల్చిన మడిచెక్క, ఆవిడ జీవనానికి ఢోకాలేకుండా జేసాయి. కొడుకు పట్నంలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ''అక్కడొక్కర్తివి ఎందుకమ్మా'' అంటే, ''ఎనిమిదో ఏట ఈ గడ్డ మీద కాలెట్టాను. అయిదు పుష్కరాలు గడిచిపోయాయి. ఈ చెరువులో నీళ్ళనీ, గుళ్ళో రామలింగణ్ణీ వదిలి రాలేనురా. అన్నిటి కన్నా నేను వచ్చేస్తే ఈ వూరంతా తల్లిలేని పిల్లలయి పోతార్రా అబ్బాయ్. వచ్చి చూసిపోతూ వుంటాలే. అంతేకాని, ఆ రొదలో వుండలేనురా'' అనేవార్రా ఆవిడ.

ఆ వూరు ఆవిడ వూపిరి. ఆ వూరు ఆవిడ జీవితం. ఆ వూరే ఆవిడకి కాలక్షేపం. పురుడొచ్చినా, పెళ్ళి పేరంటమైనా, పరామర్శించాలన్నా మామ్మ గారు వుండాల్సిందే. మంచీ సెబ్బరా చెప్పాల్సిందే. ఏ కార్యానికైనా సరే, ఏ కూర వండాలో, ఏ పిండి వంట చెయ్యాలో, ఎంతెంత చెయ్యాలో మామ్మగారే చెప్పాలి. పెళ్ళికూతురికి చెయ్యవలసిన అలంకరణ దగ్గర్నుంచి, శోభనం గది తీర్చిదిద్దాల్సిన తీరు వరకు మామ్మగారు వుండాల్సిందే. ఆవిడెక్కడుంటే అక్కడే సందడి. ఒక విషయమూ, ఒక కబురా ఆవిడ దగ్గరుంటే కాలం ఎలా గడిచేదో తెలిసేది కాదురా. ఎంత ధాటిగా తిట్టేవారో, అంత కమ్మగానూ ఫక్కుమని నవ్వేవారురా. కడుపునిండా ఎలా పెట్టేవారో, అంత ఇదిగానూ నోటినిండా పలకరించే వారురా అబ్బాయ్.

ఆవూరు, ఏ అరదేశి పరదేశి వచ్చినా మామ్మ గారింట విస్తరి వేసి, ఆ ఆదరణను గుండెనిండుగా అనుభవించి, ఆ అనుభూతిని తరువాతి తరం వారికి పదిలంగా అందించేవారురా

''మ్మామ్మగారండీ ఆకలేత్తాందండీ'' అని ఎవరైనా అడగడం ఆలశ్యం. ఆ అడిగినవాడు ఎవరన్నది ఆవిడకు అప్రస్తుతం. వాడి కులంతోగానీ, వాడి హోదాతో గానీ, గుణగణాలతో గానీ, సమయాసమ యాలతో కానీ, ఆవిడకి నిమిత్తం లేదు. వాడు అన్నార్తుడు అదొక్కటే ఆవిడకి తెలిసిన విషయం.''

"పిచ్చినాయన ఆకలేస్తోందిరా. అలా కూచో. అరగంటలో పెడతాను. అందాకా ఈ మజ్జిగ దాహం పుచ్చుకో" అంటూ శేరు ప్రమాణంలో వున్న కంచుగ్లాసుతో గ్లాసుడు మజ్జిగా ఇచ్చేవారు. ఆ మజ్జిగెలా వుండేదనీ, చిక్కగా నవనీతంలా వుండేది. ఆ మజ్జిగని పుచ్చుకుని, ఆ రుచిని సదరు వ్యక్తి ఆసాంతం అనుభవించేలోగా భోజనం తయారయ్యేది.

వండడానికి సరుకులింట్లో వున్నాయా లేదా అన్నది ఆవిడకి పట్టేది కాదు. ఇంట్లో వుంటే, ఆ వున్నది వండి పెట్టేవారు. లేకపోతే ఆ క్షణంలో ఆవిడకెవరిమీద అనుగ్రహం కలిగితే వారింటికి వెళ్ళేవారు. "ఒరేయ్ ఆకలంటూ వచ్చాడురా పిచ్చి సన్యాసి" అనేవారు. అని, తిన్నగా వంటగదిలోకి వెళ్ళి కావలసిన సరంజామా తీసుకుని, పెరటి గుమ్మం నుంచి వంటింట్లోకి ప్రవేశించి, ఆ వస్తువులతో కమ్మగా వండిపెట్టి ఆ వచ్చిన శాల్తీ ఆకలి తీర్చి పంపేవారు. ఆవిడ్రా మామ్మగారంటే.

పెద్దింటివాళ్ళు కూడా మామ్మగార్నడిగి కూర తెమ్మనమనో, పులుసు పట్టమ్మనో పురమాయించేవారు. ఆవిడ ఇంటి తలుపులు ఎప్పుడూ తెరుచుకునే వుండేవిరా. సింహద్వారం దగ్గర తలపెట్టుకుని పడుకునేవారావిడ. తలుపులు వేసే అవసరం ఎప్పుడూ కలగలేదావిడకి. ఆవిడ పడుకుని వున్నా, కూచుని వున్నా, పనిచేసుకుంటున్నా చుట్టూ ఆడపిల్లలు, అమ్మలక్కలు గుమిగూడి వుండేవారు. ఆ ఇల్లు ఎప్పుడూ నిర్మానుష్యంగా వుండేది కాదురా. అలా గుమిగూడిన వాళ్ళందరూ ముగ్గులు వేసుకుంటూనో, అల్లికలల్లుతూనో, అప్పడాలు వత్తుతూనో, పిళ్ళు విసురుకుంటూనో వుండేవారు. ఏ పని చేస్తున్నా అందరూ ఏదో ఒక పాట పాడాల్సిందే. సీతా కళ్యాణమో, సీతమ్మ సమర్తో, గొల్లసుద్దులో, రాసక్రీడలో, అంపకాల పాటలో ఒకటేమిటి అలా సాగిపోతూ వుండాల్సిందే. ఏడాదికోసారి, ఓ నెల రోజులుండడం కోసమని కొడుకు దగ్గరకెళ్ళేవారు మామ్మగారు. ఆ నెల రోజులూ, ఆ వూరంతటికీ నీరసం ఆవహించి వుండేది. "మామ్మగారండీ వచ్చేయండీ. కావాలంటే అబ్బాయిగోర్ని కూడా వచ్చేయ్యమనండీ" అంటూ వుత్తరాల మీద వుత్తరాలు వచ్చేవి. ఆవిడ్ని ఆపడం ఆ కొడుక్కి బ్రహ్మప్రళయమయ్యేదిరా అబ్బాయ్.

ఓ సారేమయిందనుకున్నావ్. ఎవడో దూరపు చుట్టం. కర్మిష్ఠి, నిత్యాగ్నిహోత్రుడు. ఏదో పనిమీద వున్న వూరు విడిచి వెళ్ళవలసివచ్చింది. అరపూటలో వచ్చేస్తా ననుకున్న వ్యక్తి, మూడు రోజులుండిపోవలసి వచ్చింది. వెళ్ళినచోట తగిన వసతి లేకపోవడంవల్ల విస్తరి వెయ్యడం కుదరలేదు. ఆవురావురుమంటూ ఇంటిదారి పట్టాడు. మామ్మగారి వూరు చేరేసరికి అపరాహ్ణం సమీపించసాగింది. మూడు రోజుల్నించి జీవుడు శోషించి వున్న కారణంగా అడుగు తీసి అడుగు వెయ్యడం కష్టమే అయ్యింది. ఆ సమయంలో మామ్మగారు గుర్తుకు రావడం జరిగిందిరా. ఎకాఎకిన లేని సత్తువ తెచ్చుకుని మామ్మగారి గుమ్మం చేరాడు.

"ఏవిరా అబ్బాయ్ అలా వున్నావు" అనడిగారు మామ్మగారు.

"మామ్మ మూడు రోజులయింది జీవుడు కడగట్టి. కాస్త ప్రాణం పొయ్యి తల్లీ" అన్నాడు.

"పిచ్చి సన్యాసీ. అలా చెరువు కెళ్ళి, ఆ మూడు మునకలూ వేసి, ఆ రామలింగడినెత్తిమీద కాసిని నీళ్ళు జల్లి రారా అబ్బాయ్. కొదవ నేజూసుకుంటాలే" అన్నార్రా మామ్మగారు.

ఆ జీవుడటు వెళ్ళగానే, ఇటు వంట ప్రయత్నంలో పడ్డారావిడ. ఏమంత బ్రహ్మాండమైన వంటనీ, ఒక్క మనిషికాయె. అలా అద్దెడు బియ్యం వార్చి, పెడపొయ్యి మీద తవ్వెడు కందిపప్పు వుడుకుతూ వుండగా, వీసెడు వంకాయలకు అల్లం, పచ్చిమిర్చి జోడించి కూర వుడకేసి, పెద్దరాచ్చిప్పడు పులుసు ఆవపకాయ ముక్కలు, చిలకడ దుంపలతో నేళవించి కిందకి దింపారు. అటకెక్కి ఎండావకాయ రెండు పూర్తికాయలు వూటతో సహా తీసి వుంచి, పెద్ద రాజుగారింటికి మనిషిని తరిమి పెద్ద పత్తప్పొలాడు మీగడ పెరుగు, భేష్షైన నెయ్యి ఒక శేరు సిద్ధం చేసారు. ఆ ఆధరవులన్నీ ఆ మనవడు ఆరగించి, కడిగిన పళ్ళెంలా అరిటాకు వదిలేసాడు. ఆ పిదప రెండత్తాలు అమృతపాణి అరటిపళ్ళు పంటికిందకి వేసుకున్నాడు.

"పిచ్చి సన్యాసి, ఆకలి తీరిందిరా" అనడిగిన మామ్మగారితో "చాలు మామ్మా. ఎక్కువైతే నడవడం కష్టం" అన్నాడురా ఆ జీవుడు తృప్తిగా.

"ఏం తిన్నావు రా. పిట్ట తిండీ నువ్వూను. అయినా, ఏ వంత నడకరా పట్టుమని పదికోసులు కూడా లేదాయె. అలానడుం వాల్చు. రెండు మినపరొట్లు వేసి పెడతాను. కళ తప్పి వున్నావు. కాస్త త్రాణొస్తుంది" అంటూ అప్పటికప్పుడు శేరు మినపప్పు నానబోసి, రొట్లు కాల్చి, అందులోకి తేనె పాకం, ఆవకాయ పిండి వేసి పెట్టారు.

అదిరా మామ్మగారి ఆదరణ.

అలా ఎన్నని చెప్పమురా విశేషాలు. ఆవిడ చేతి భోజనం చేసాక, పూచిక పుల్లలా వున్న వాళ్ళైనా మదించిన పోట్లగిత్తలా చిక్కబట్టాల్సిందే. ఆ వూరంతా ఒక పెద్ద విస్తరయితే, ఆ విస్తరినిండా వండి పెట్టగలిగే అన్నపూర్ణమ్మ తల్లిరా ఆవిడ. ఆవిడకి తెలిసి, ఆ చుట్టపక్కలెవరూ ఆకలికి బాధపడలేదు. కలిగిన వాడూ, కలగని వాడూ కూడా ఆవిడ ఆదరణను ఒకలానే అనుభవించారురా.

అటువంటి మామ్మగారు కూడా కాలానికి లొంగక తప్పలేదురా అబ్బాయ్. ఆ స్వర్గంలో దేవతల్ని కూడా మామ్మగారి పులుసు తాలూకు గుభాళింపు నవలూరేలా చేసిందేమో.

ఆ పన్నెండు రోజులు వూరు వూరంతా మైల పట్టిందిరా. "మామ్మగారండీ మా కాకలేత్తే అన్నమెవ రెడతారండీ" అనే ఏడుపు తప్ప మరో శబ్దం వినిపించలేదురా అబ్బాయ్.

పన్నెండో రోజున జరిగిన సంతర్పణ, ఆ ఫర్కా చరిత్రలో మరుపురాని ఘట్టంరా అబ్బాయ్. వారా వీరా అని కాక, వూరంతా ఒక్కటై మామ్మగారికి సంతృప్తి కలిగేలా ఆరగించిందిరా. ఏ రోడ్డుమీద చూసినా పరచిన విస్తళ్ళే, వాటిముందు భక్తిగా, దుఃఖాన్ని అణచిపెట్టుకుని ఆ తల్లి ప్రసాదాన్ని స్వీకరిస్తున్న పిల్లరేరా. పాటి మీద మనుషులే కాదు, పరఘ ఛాందసులే కాదు, పెద్దరాజుగారే కాదు, ఏ ఒక్కడూ కూడా మామ్మగారి ప్రసాదాన్ని తినకుండా వుండలేదురా తండ్రీ. ఆ వూరి వాళ్ళే కాదురా. ఆ వూరుమీంచి ఆ రోజు వెళ్ళిన ఏ జీవీ కూడా మామ్మగారి ప్రసాదం అందుకోకుండానె వెళ్ళ లేదురా అబ్బాయ్.

ఆ మామ్మగారు పోయారు. ఆ ఆదరణా పోయిందిరా. కాలంరా అబ్బాయ్... కాలం......

జీవనది

- నందిని సిధారెడ్డి

సాయంత్రం
తన బంగారు రెక్కలారుస్తూ
మా కిటికీ సలాకల పక్కన వేలాడుతున్న
వీధి లైటు మీద వాలింది

హఠాత్తుగా ఒక నది
రెండు భుజాల మీద రెండు తోటల్ని
మోసుకొని
మా యింటి తలుపు తట్టింది
నది కదా
నన్ను చూసీ చూడగానే
ప్రవాహ హాసంతో పలకరించి
అరణ్య హృదయంతో ఆలింగనం చేసుకుంది

జల స్పర్శతో
ప్రాణం లేచి వచ్చి
నా మేను పులకాంకిత పృథ్వి అవుతుంటే
నది - నా ఎదురుగా ఆసీనమైంది
నవ్వుతూ ఆసీనమైన నది
ఒక తోట గేటు తెరిచి
రంగు రంగుల పక్షుల్నీ
పొడవాటి తరువుల్నీ పరిచయం చేసింది

మిన్నకుండి పోయానేమో...
మిన్నంటే కొమ్మలూపి
రకరకాల పూలన్నీ
నా టీపాయ్ మీద పరిచి ఏరుకొమ్మంది
ఏ పువ్వుని ఏరుకోనూ?
అన్ని పువ్వులూ అందంగా, ఆకర్షణగానే వున్నాయి
ధరించటానికి ధైర్యమేదీ?

నా భయ సంకోచాలు
నేనధిరోహించలేని పర్వత శిఖరాలు
ఏది ముట్టుకుంటే ఏమవుతుందో...
నది నన్ను చూసి నమ్రంగా నవ్వింది
రాలిపోయిన పక్షి ఈకల్నీ
వాడిపోయిన పూల రేకుల్నీ
ఏకరువు పెట్టి
నది గంభీర ఝర్ఝర జలదమైంది
తడిమి చూసుకునే సరికి నా ఒళ్ళంతా తడిసి
పోయి వుంది

విత్తు పై పొర పగిలినట్లు
నేను సాంతం రెండుగా పగిలిపోయాను
తరుణాంకుర హస్తంతో
పూలను దోసిట్లోకి తీసుకున్నాను
అంతే!
నది అంతర్ధానమైంది

CALL INDIA NOW !0.59¢/MINUTE TO ANY NUMBER

0.59¢/MINUTE (WEEKENDS) 0.59¢/MINUTE

- Do you call India mostly weekends ?
- Do you pay more than $125.00 more or less/month on India calls ?
- Are you paying more than 0.59¢/Minute to India ?

Hai! No Need to change your current carrier!
Hai! No telephone required and 6 Second billing

>>>>>>>>If the answer is **YES !** <<<<<<<

This is the right time for you to call us and learn how you can save money on India calls with our **SURESAVER** Pre paid calling card. For More details,

PLEASE CALL: **Srinivas Polavarapu at : 201-882-9083**

MEDICAL COLLEGE SEATS

ADMISSIONS ARE OPEN !!!!!

Admissions are open for the 6 (SIX) year BS/MD program in KHATMANDU/NEPAL

(BS/MD DEGREE WILL BE AWARDED BY KHATMANDU UNIVERSITY, NEPAL on successful completion of the program.)

ACADEMIC CRITERIA: In India : 10+2(Intermediate) In USA : High School

Please call : **Srinivas Polavarapu at : 201-882-9083**

OWN YOUR OWN BUSINESS

If you have the interest in business and money to invest, at the same time when you don't have the time to look after or experience to run, our expertise will help you manage your business. Please give us a call to find out more details about lines available with us and about our "CONTRACT CAPITAL MANAGEMENT SERVICES". If you are not ready to invest, you can give us dollars agaienst our Indian Rupees or Properties in India.

Estd.1988

PACIFIC CONTRACTS, INC.
Manufacturers, Importers/Exporters, Wholesale Distributors
434 Ridgedale Ave #11-108, East Hanover, NJ 07936 USA
PHONE: 201-882-9083 FAX: 201-882-4286

నెలనెలా నాటక పథకం క్రింద మన తెలుగు కళా సమితి ఇరవై ఒక్క నెలల పాటు (మొదటి ప్రదర్శనకు మన ట్రస్టీ శ్రీనివాస రావు గారు విరాళమిచ్చారు) వంశీ వారు మొదట త్యాగరాయగాన సభలో, ఇప్పుడు రవీంద్రభారతిలోనూ నిర్వహిస్తున్న నాటకాలకు నెలకు 2000 రూపాయల విరాళాలివ్వడం మీకు విదితమే. ఈ ప్రణాళి కను ఎన్నో సంవత్సరాలపాటు కొనసాగించాలన్న అభిప్రాయం కూడా ఉన్నట్లు మీకు విదితమే. అయితే మీ సహాయసహకారాలు, విరాళాలు కావాలి. అలాగే ఒక్క హైదరాబాదులోనే కాకుండా మిగతా నగరాలలో కూడా వీటిని ఏర్పాటు చేయవచ్చును. మీరు ఏ ప్రదేశాలలో ఈ పథకాన్ని కావలెననుకుంటే అక్కడ ఏర్పాటుచేయడానికి, తె.క. స. మరియు వంశీ సిద్ధమే. పౌరాణిక నాటకాలను కూడా ఏర్పాటుచేయవచ్చును. తెలుగు కళలను పోషించడం మన సమితి ప్రధానోద్దేశ్యం.

Monthly Dramas

Feb. 28, 1993	Valayam	Social
Mar. 28, 1993	Tea kappulo Thuphanu	Social
Apr. 28, 1993	Kamayanam	Social
May 30, 1993	Sreekrishna Tulaabhaaram	Mythological
Jun 27, 1993	Dongala Bandi`	Social
Jul 25, 1993	Trivarnapathaakam	Social
Aug 29, 1993	Sakkubai	Mythological
Sep 26, 1993	Dyva Saasanam	Social
Oct 31,1993	Narthanasaala	Mythological
Nov 28, 1993	Sandhya Chaaya	Social
Dec 26, 1993	Natanaalayam	Social
Jan 24, 1994	Srikrishna Raayabharam	Mythological
Feb 25, 1994	Srinivasa Kalyanam	Mythological
Mar 18, 1994	Sri Ramaanjaneya Yuddham	Mythological
Apr 27, 1994	Srikrishna Raayabhaaram	Mythological
May 8, 1994	Comedy Skits by TV Artistes	Social
Jun 26, 1994	Aswatthaama Hathaha	Social
Jul 17, 1994	Padukaa Pattaabhishekam	Mythological
Aug 28, 1994	Geethopadesam	Mythological
Sept 21, 1994	Karna,Harischandra, Mayasabha Mythological Skits	

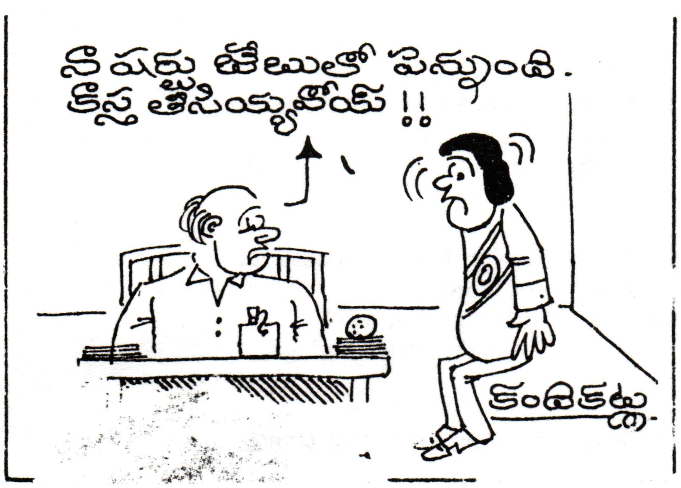

ఇలాగే వంశీ థియేటర్స్ ఇంటర్నేషనల్, ఉషా కిడాంబి ఫౌండేషన్, న్యూజెర్సీ, శాంతి ఫౌండేషన్, చికాగో కలిసి నిర్వర్తిస్తున్న శాస్త్రీయ సంగీత కచ్చేరీలు, పారితోషికం నెలకు 2000 రూపాయలు.

Sept 1, 1993	Hyderabad Sisters	Vocal
Oct 9, 1993	Malathi Padmanaabha Rao	Vocal
Nov 9, 1993	Hyderabad Brothers	Vocal
Dec 25, 1993	Siva Prasad	Whistle
Jan 31, 1994	Kalluri Muralikrishna	Vocal
Feb 8, 1994	Prema Ramamurthy	Vocal
Jun 11, 1994	KBK Mohana Raju & Party	Vocal
Aug 13, 1994	Venumadhav	Vocal
Sep 14, 1994	C. Kampleswara Rao	Vocal

పైవిధంగా నాటకాలను, సంగీత కార్యక్రమాలకు ప్రొత్సహించండి. దాతలు ఏదైనా ఒకనెల కార్యక్రమాన్ని స్పాన్సర్ చేయవచ్చును. తమ విరాళాలను తెలుగు కళా సమితి ద్వారానో లేక వంశీ కల్చరల్ అండ్ ఎడ్యుకేషనల్ ట్రస్ట్ పేర, 2-1-527 5, నల్లకుంట, హైదరాబాదు - 500 044 కు పంపవచ్చును.

ఏమోయ్ ఆనందం, నువ్వెప్పుడూ నవ్వుతూ కనిపిస్తావ్ - నిన్ను చూడటమే సంతోషంగా ఉంటుంది.

'అంతేనండి - పుట్టినవాడు తనపేరు సార్థకం చేసుకుంటే, జన్మధన్యమవుతుందని ఆ మధ్య ఒక పత్రికలో చదివానండి.'

—కె ఉమామహేశ్వరరావు, గెడ్డలుప్పి

Reddy Marriage Bureau

MARRIAGE BUREAU FOR ALL TELUGU COMMUNITY

CALL NOW (908)7555123

WHY ?

1 FOR BETTER AND WIDER CHOICE

2 YOU SAVE TIME, MONEY, &ENERGY

3 CONFIDENTIALITY, ASSISTANCE

WE HAVE PROFESSIONAL AND NON PROFESSIONALS WAITING FOR YOU. eg. DOCTERS, ENGINEERS,POST GRADS, AND BUSINESSMAN WE ARE HAPPY TO DO THE SERVICE FOR OUR COMMUNITY. WE HAVE VERY GOOD OFFER THAT WON'T BIT ANY OTHER SERVICES. WE GIVE FREE LIST FOR SIX MONTHS. ASK FOR MORE INFORMATION. SHASHI (908)7555123

హార విలాసము

నాట్యశాస్త్రార్థ సంపన్నం,
హారవిలాసం అద్భుతమ్
కూచిపూడీ ప్రసార్యేతం,
దృశ్యకావ్యం మహత్తరమ్
శ్రీ పప్పు వేణుగోపాలరావు,
న్యస్తాక్షరి, 26 Aug, 1994 - Pittsburgh

గుత్తునా ముత్యాల సరమున
హార విలాసపు మధురగాధను
కూచిపూడీ నృత్యనాటిక
చూచితిని మొన్నన్
చూచితిని డెటరాయిట[1]ందున
చూచితిని కలమజూ[2]లోనూ
చూచెదను మా నగరమందున
పెద ఉతకపాడున్[3]

——•——•——

ప్రజాపతి యగు దక్షుడొక్కడు
ప్రజాహితమగు యాగమొక్కటి
చేయబూనెను, పిలువనంపెను,
సురుల, భూసురులన్

కలహముల లోకకళ్యాణము
చేయు నారద సురమునీంద్రుడు
దక్ష గర్వము మాపుజేయగ
యోచనను జేసెన్

దేవతానీకమును, మునులను,
నర్తకుల, భూసురోత్తములను
పిలిచె దక్షుడు; అల్లు, కూతుని,
పిలువలేదకటా!

అల్లుడగు ఆ మహాదేవుని
భార్య దాక్షాయణి; మహాసతి,
పుట్టినింటికి పోవనెంచెను,
తల్లి జూచుటకై

శివుడు భార్యను నివారించెను,
పిలువకుండగ పోవరాదనె,
వినదు; పుట్టింటిపై ప్రేమను,
సతి పయనమయ్యెన్

దక్షుడామెను ఆదరించక
మహాదేవుని తూలనాడెను
ఒక్క క్షణమట నుండనొల్లక
సతి చితిని సమసెన్

శివుడు సతి మృతి విని తపించెను
ప్రళయతాండవ నృత్యమాడెను
అవని కదులగ, నభము మెఱయగ,
జంతుసంతతి బెదరిపోవగ,
దిక్కులన్నీ పిక్కటిల్లగ,
సృష్టి అంతమునాన్

శివుడు తాండవ నృత్యమాడెను
జటాజూటపు శిఖ పెకల్చెను
వీరభద్రుని సృష్టి చేసెను
దక్ష శిక్షించన్

సతి వియోగపు అతి మనోవ్యధ
తా భరింపగలేక నభవుడు
హిమాచలముల మహాతపమున
మగ్నుడై మెలగెన్

హిమాచలపతి కూతురై సతి
పార్వతీ నామమున బరగుచు
బాలయై అతిలోక సుందరి,
హేలగా నుండెన్

పార్వతీ పరమేశ్వరుల సం
యోగ ఫలమున తారకా సం
హార మగునని తలచి ఇంద్రుడు
మన్మథుని పంపెన్

తపము చేసెడి శివునిపై పా
ర్వతికి ప్రేముడి అంకురించెను
అహర్నిశలును అతని చెంతను
సేవ తా జరపున్

మన్మథుని కుసుమాస్త్రములచే
తపోభంగము చెంది శివు డా
గ్రహించెను; వానిని దహించెను,
ఫాలనేత్రాగ్నిన్

ఆమె ప్రేమ ప్రగాఢతను తా
పరీక్షింపగ శివుడు వటువై
గేలి చేసెను; పార్వతీ సతి
మనము చెదురదుగా!

శివుడు నిజరూపమున ఎదుటను
నిలువ పార్వతి సంతసించెను,
సిగ్గుపడె, నచ్చెరువు పడెనిక
నిలువకయె పోయెన్

పార్వతీ పరిణయమ్మునకై
సకల జనములు సంతసంబున
నేల నూడ్చిరి, నీళ్లు జల్లిరి,
పసుపు దంచిరి, ముగ్గులేసిరి,
వాకిళుల తోరణాల్ గట్టిరి
నగర వీథులలో

పార్వతిని పెళ్ళికూతురుగా
అలంకరణము లెన్ని చేసిరి!
నగలు తొడగిరి, పునుగు పూసిరి,
పట్టు బట్టలు కట్టబెట్టిరి
ఇష్టసఖులంతన్

పార్వతిని పెళ్ళికూతురుగా
కాళులకు పారాణితోనూ
చేతులకు గోరంటరంగూ
నుదుట తిలకము, ఎదను పులకలు
అమ్మ జూడవలెన్

కొత్త పెళ్ళి కుమార్తెవలె ఆ
నిత్య ముత్తయిదువ కనంబడె
సర్వమంగళ, జగజ్జనని, త్రి
భువనసుందరిగా!

దేవతానీకములు, మునులును,
నర్తకులు, భూసురోత్తములును,
ప్రమథగణములు ప్రశంసించిరి
పెళ్ళి పెద్దలుగా

——•——•——

పిల్లలమర్రి శివరామకృష్ణ, మేరీలాండ్

---

1 *Detroit, Michigan* - 10 Sep '94
2 *Kalamazoo, Michigan* -11 Sep '94
3 *Washington, DC* - 18 Nov '94

Send Flowers to Hyderabad in India

Do you want to express your Love, Well wishes, etc., to your dear ones in Hyderabad?

We are glad to offer this service starting at just $19.99. You can send Flower bouquets, Cakes, Fruit baskets, etc through us.

The Service Include:

* **Delivery of fresh flowers bouquet, etc to your dear ones on date specified by you.**
* **Discount rates for occasions like New Year, Deewali, Dushera, etc .....**
* **100% customer satisfaction guarenteed. Complete refund if you are not satisfied.**

How To Order:

* **To place an order, please call us at (317)453-3872. If no answer, leave a message.**
* **Make sure that your order reaches us atleast 4 days in advance.**
* **Payment is in the form of personal checks made out to "Mahesh Bagade".**
* **If you have access to email, you can send queries to "bz340@po.cwru.edu".**

Our Address:

* **Heart To Heart Services :: 420, Rainbow Circle :: Kokomo, IN 46902 :: (317)453-3872**

సాహిత్యమూ, సంగీతమూ

కూచిపూడి అకాడమీ వారి నృత్య నాటికలు దృశ్యకావ్యాలుగా రాణించటానికి, సత్యంగారి కోరియోగ్రఫీ, సంగీతరావుగారి సంగీతమూ, భుజంగ రాయశర్మగారి సాహిత్యమూ ముఖ్య కారణాలు. "*హృదయవాది శర్మగారు పలుకందిస్తే, నాట్యవేది సత్యంగారు గలగల పద మంజీరాలు కదిలిస్తే, సార్థక నాములు సంగీతరావుగారి వీణ ఝుమ్మని నినదిస్తే - రంగస్థలంమీద అది ఒక దృశ్యస్వర్గం*" అని ఇంద్రగంటి హనుమచ్ఛాస్త్రిగారన్నారు[1].

శర్మగారు అకాడమీకని చాలా నాటికలు[2] రాసారు. ఈ నాటికలలో పాటలు ఒక ప్రత్యేకమైన స్థానాన్ని ఆక్రమించుకుంటాయి. ప్రస్తుతం ఈ దేశంలో వీరు ప్రదర్శిస్తున్న మూడు నృత్యనాటికలలో, నాకు బాగా నచ్చినవి, హృదయాన్ని హత్తుకుపోయేవి రెండు పాటలు: హరవిలాసంలోని తరుణసఖీ, ప్రణయశిఖీ[3], రామాయణం లోని ఎవరే ఓ యమ్మా, అన్న పాటలు. మాష్టరుగారి అనుమతితో, ఆ రెండో పాట ఇక్కడ ఉదాహరిస్తున్నాను. సీతాదేవి తన చెల్లెళ్ళతో కలిసి ఒక సన్నివేశంలో పాడిన పాట ఇది. పట్టు చీర మీద జరీలాగా, ఈ పాటలోని ఇమేజరీని చూడండి!

బేహాగ్ రాగము

ఎంత వెన్నెల ఈ రేయి,
ఏమి చేసుకుందమే
ఇంత హాయి గుండెలెటు భరించునే
గాలి నా ఒడలెల్ల తనదిగా నిమురునే
వింత గిలిగింతగా, సుఖముగా,...

ఆనందభైరవి రాగము

ఎవరే, ఆర వేసేరమ్మా,
ఏటి ఇసుకపై వెండి చీరలూ
ఎవరే, ఒరగ విసిరేరమ్మా,
ఏటి అలలపై వెలుగుల వలలూ

ఎవరే ఓ యమ్మా, ఎవరే ఓ యమ్మా,
వెన్నెల్లో, వెన్నెల్లో,... |ఎవరే|

ఎవరే, అల్లన చల్లేరమ్మా,
ఊరువాడలా వజ్రాలధూళీ
ఎవరే, చల్లగ వీచేరమ్మా,
ఇళ్ళ బయళ్ళ తెల్లని గాలీ |ఎవరే|

ఎవరే, వింతగ వేసేరమ్మా
ఇళ్ళకు మంచి ముత్యాల వెల్లా
ఎవరే, కుమ్మరించేరమ్మా
ఇలపై గుమ్మ పాలవెల్లువా |ఎవరే|

ఎవరే, విసురుగ కురిసేరమ్మా
ఎడతెరిపి లేని కర్పూర వానా
చినుకు చినుకుగా, తుంపరగా,
జల్లు జల్లుగా, కుండపోతగా |ఎవరే|

"*శ్రీ యస్వీ బలమైన ప్రతిభతో, ఉపజ్ఞతో రచనచేసి స్థిరంగా నిలబడ గలిగిన యశస్విగాని, డప్పులతో, మెప్పుల చప్పుళ్ళతో ఎగసి కనబడే ప్రసిద్ధులు కారు.*" - ఇ. హ. శాస్త్రి
కూచిపూడి నృత్యరూపకములు, *1986*

సంగీతరావుగారి గురించి చెప్పగల సామర్థ్యం నాకు లేదు. ఒక త్యాగరాజ కృతిలో, సంగీతజ్ఞానము, భక్తి వినా, సన్మార్గత కలదే, అని ఉంటుంది. అంటే అవిలేకపోతే దుర్మార్గుడని కదా! భక్తి ఉందో లేదో పెరుమాళ్ళకెరుక. ఆ మొదటిది నాలో పూజ్యం. కనక, ఆయన గురించి నేను చెప్పటమా?

ఈ మధ్య ఈ కార్యక్రమాలు చూస్తున్నప్పుడు ప్రోగ్రాములు అయిపోయినాక, స్టేజిమీదకెళ్ళి వీలున్నవాళ్ళతో మాట్లాడుతున్న సందర్భంలో చొరవ చేసుకుని సంగీతరావుగారితోనూ మాట్లాడాను. ఆ అల్ప పరిచయంలో, ఆయన చెప్పిన రెండు మాటలు మనవి చేస్తాను.

"అనుభూతితో కూడిన పాటలకు జనరల్‌గా హిందూస్తానీ రాగాలూ, ధర్మాన్ని నిర్దేశించే, శాసించే పాటలకు కర్ణాటక రాగాలూ ఎక్కువగా వాడతాను. హరవిలాసంలోని తరుణసఖీ, అన్న పాటను బిలాస్‌ఖానీ తోడిలో కూర్చాను." తన తండ్రి తాన్‌సేన్ మరణించగా, బిలాస్‌ఖాన్ తన విలాపాన్ని ఈ ప్రత్యేకమైన తోడి రాగంలో ఆలపించాడట! అందుకని దీన్ని బిలాస్‌ఖానీ తోడి అంటారు.

సంగీతరావుగారూ, ఇలాగే, ఇంతకుముందెక్కడో పిక్కన మాట. తాన్‌సేన్ కూడా తోడి రాగాలాపనలో ప్రసిద్ధుడు కదా! ఆయన తోడికి, మియాఁ కీ తోడీ అని పేరుంది కదా!

------ • ------ • ------

పిల్లలమఱ్ఱి శివరామకృష్ణ, మేరీలాండ్

1 కూచిపూడి నృత్యరూపకములు. స్వధర్మ స్వారాజ్య సంఘము, 1986
2 కృష్ణపారిజాతము, శకుంతల, చండాలిక, రుక్మిణీకళ్యాణము, హరవిలాసము, రామాయణము, మేనకా విశ్వామిత్ర, శ్రీనివాస కళ్యాణము. ఇంకా కొన్ని ఉండవచ్చును.
3 పాటలో ఒక చరణం మచ్చుకు:
నా తోడువు, నా నీడవు,
నాలో నిండిన దానవు,
నా ఊర్పువు, నా ఊహవు,
నాలో మండెడి దానవు

Senior Citizens Council Formed

EDISON, New Jersey: Mayor George A. Spadoro and the Edison Township Division of Senior Citizen Services have announced the formation of the Indo-American Council of Senior Citizens of Edison, a news release from the senior citizens division said last week.

The release also noted that the new organization is the result of a cooperative effort of Purushottam Karra of Edison and David C. Sheehan, Supervisor of the Division of Senior Citizens Services.

"The Indo-American community in Edison has made great contributions to the rich and diverse heritage of the municipality. The formation of Indo-American Council of Senior Citizens of Edison is further evidence of our cooperative efforts and of the civic commitment of the elders to their community," Spadoro said.

The mission of the division is to provide a comprehensive program of educational, recreational, cultural, and health services to the senior citizens in the municipality.

According to Sheehan the council for senior citizens "will be of invaluable assistance to the division in addressing the needs and challenges facing the elderly."

President of the council Purushottam Karra said that an inaugural meeting of the council will be held September 16 at the Chowpatty Restaurant in Oak Tree Road at 2:00 p.m. He also said that dignitaries from the community and from government have been invited to attend the first formal meeting of the new group.

For further information call P. Karra at (908) 548-4095 or the Division of Senior Citizen Services at (908) 248-7345.

Kuchipudi - Siddhendra Yogi to Vempati Chinna Satyam

By
KALPALATHIKA
(A disciple of Dr. Vempati Chinna Satyam, now on a tour of U.S.A)

Dance is one of the primeval languages in the world. It is one the earliest breakthroughs in the art of communication for even before man invented language, he used gestures to communicate his thoughts and needs. There are two very distinct, clear and parallel streams of dance since time immemorial. They are dance which was performed in the temples and dance which was performed in the royal courts and palaces. The artists belonging to the first category go by the name of Devadasis, while those belonging to the latter were popularly called the Rajanarthakis. Though both these forms received patronage and encouragement, unfortunately, they were also subject to feudalistic abuse. This in course of time led to the degeneration of values and a degradation of the repertoire.

It was at this time, around the fourteenth century AD, Siddhendra Yogi propagated the Kuchipudi style of dance in the Divi Taluk of Krishna District in Andhra Pradesh. Until then, Kuchipudi was performed by a group of dancers depicting mythological episodes in a rustic style. They performed mostly in the temples of South India and were known as the Kuchipudi Bhagavathulu. Dance was their only source of living. Siddhendra Yogi brought Kuchipudi into a definite format and authored the famous dance play Bhamakalapam, which features Satybhama, the most captivating heroine of Kuchipudi who has the qualities of all the eight kinds of heroines or the Ashtavidhanayikas as described in the Natya Shastra. Siddhendra limited his training exclusively to the male Brahmin inhabitants of the Kuchipudi village. The women were not initiated into the training for a number of reasons. As the Kuchipudi Bhagavathulu led a nomadic style of life, it was not possible for a women to be part of the troupe. For instance, a family of dancers were to perform a dance drama. the brother portrays the hero and the sister, the heroine. The amorous scenes in the play would not have come out with quite the same effect as it would if they were played by unrelated persons. Consisting only of dance dramas, the female characters were also played by men.

It is said that as the four Vedas were inaccessible to the lower caste, shudras, Natya Veda as the Panchama Veda was created and is open to one and all, irrespective of caste and creed. One of the oldest available treatise on dance is Bharatha Muni's Natya Shastra, dating back to the third century BC Though there is evidence of earlier writers on dance, Bharatha's Natya Shastra is the only book which serves as guide and council to all the classical dance styles of India. Every single movement of the eyes, eyebrows, lips, hands, legs etc. has been explained in detail by Bharatha.

Though the basics for all the classical dance forms are the same, there are certain characteristics which give each its individual character and flavor. Kuchipudi has certain conspicuous features which sets it apart from the other styles. One of the foremost and prominent characteristic features is its dance drama style. It originally consisted solely of dance dramas, propagating the Madhura Bhakthi and even the social values and norms. It was exclusively male-oriented too. Only the male Brahmans practiced and performed as explained earlier. One outstanding personality who is acclaimed the world over for his vivid portrayal of Satyabhama is Vempati Venkata Narayana Shastry. Yet another distinctive feature is the Patra Pravesa Daruvu, self-introduction of a character on stage. The artist introduces himself, extols his virtues and talents. Lekha, or the letter writing is also a very distinct feature. Here the heroine pours out her pangs of separation and intense love she has for her beloved in a letter. Dance with the feet settled on the rim of brass plate and weaving intricate rhythmic patterns belongs to Kuchipudi.

Till the 1930's, this sacred tradition was handed down from father to son and was religiously and scrupulously followed. There was a need for a revival and renewal in this ancient and valuable tradition. It was provided by Vedantam Lakshmi Narayana Shastry, an authority in this priceless art, who introduced women to this art form and gave it the much needed impetus. He is also behind the emergence of Kuchipudi as a solo style. He added more vividity to this divine art causing it to dazzle and outshine when it stood in comparison with his kindred styles. His student Dr. Vempati Chinna Satyam, propagated and popularized this contemporary change. He not only followed his Guru's footsteps but added more luster to it. He brought Kuchipudi completely within the boundaries of Natya Shastra and gave it a more refined and classical finish. Dr. Vempati Chinna Satyam has broadened its scope, widened its horizons, heightened its glory and enriched its repertoire. Thus he gave it a wholly new appearance. He introduced a wide range of Kowthams, Jayadeva's Ashtapadis, Kshetrayya's Padams, Sabapati's Jawalis, compositions of Leelasukha, Adi Sankara, Kalidasa etc. His experiments and innovations in choreography have opened many doors. His subtle way of expression using symbolic settings and refined movements in dance has won worldwide acclaim. Gone were the days when men portrayed even the female roles. Vempati's ballets show a complete cycle of tradition with women not only performing but also adorning male roles. Credit goes to Dr. Vempati for the international recognition and respect Kuchipudi enjoys today.

Notable contributions made to this pristine art form by other luminaries are large and wide. Vempati Venkata Narayana Shastry is an exquisite jewel adorning the crown of Kuchipudi. Chinta Adi Narayana, Chinta Radha Krishna Murthy, Tadepalli Perayya Shastry, Vedantam Chalapathi, Vedantam Raghavayya, Vedantam Satyanarayana Sarma, Radha and Raja Reddy, Sobha Naidu and Bala are a few of the countless gems who sparkle and add to the dazzle of Kuchipudi.

Some in the art field are of the opinion that by introducing new concepts and changes, Kuchipudi has been deprived of pristine purity. But change is inherent and requisite in all fields, more so in art. Art is a flowing river. It is a perennial stream with fresh water flowing continuously. It should not be regarded as a stagnant pool of water which may seem fresh today, but if preserved and kept in tact, stinks in course of time ,

Old customs giveth place to new order
lest one good custom should corrupt the world.

MATRIMONIALS...NOVEMBER 1994

F94086701: Parents invite correspondence for their daughter 5'5", 24 yrs, MD doiing residency in NY, US raised, very fair, beautiful from Telugu Brahmin, tall, 24-30 yrs, nonsomoker, with bio-data and returnable photo or contact 513-984-6572.

M94084801: Correspondence invitef for Arya Vysya, 29, 5'10", Ph.D. Electrical Engineer from educated Telugu girls. No bars (802) 879-4154 .

M94084901: Andhra Brahmin Medical Graduate, working as Army Medical Officer in India, 27 yrs, 5'5", invites alliance from a graduate brahmin girl, 20-25 yrs, US Cit. Contact (601) 992-0484(CST) after 6 PM.

M94105002: Andhra Vaidiki Brahmin Engr.,39yrs, 5'5" at USA seeks non-Harithasa fair, good looking, postgraduate brahmin girls, Green Card/Student/Working. Pl.w.r.t Seetha Devi, 10-3-294/1,Humayun Nagar, Hyderabad - 500 028,A.P

****

Address for Correspondence: 1 Woodlake Drive, Piscataway, NJ 08854. When responding to this address please send us the particulars of the respondent. **TFAS, TJ or any of its members are not responsible for any consequences arising out of this column.**

****

For members of TFAS of good standing (for their immediate family like brothers, sisters daughters and sons) the matrimonial ad appears three consecutive times free of charge. If they would like to continue the ad for three times in a batch a written request has to be made. This is only to avoid repetition for a longer period. For non-members, the ad donation is $5 per insert. **We request the members not to insert on behalf of not-immediate family. Please request them to become members.**

****

Coding: 1st ltr. M or F. Next two digits: Month in which the ad appeared first. Next two digits: Serial Number, Next digit: No. of times appeared.

****

కొండవాగు ఏమన్నది ?

కొండవాగు ఏమన్నది
గుండెసాచి పొమ్మన్నది
మడమలు పగిలినగానీ
నడక ఆపవద్దన్నది.

చెట్లు ప్రతిఘటిస్తున్నా
శిలలు ఉరిమిచూస్తున్నా
నురగల జెండాలెత్తి
తరలి తరలి పొమ్మన్నది.

కురిసే పిడుగులలోన
కరిచే చలిలోనైనా
సంకల్పమె కవచంగా
సాగిసాగి పొమ్మన్నది.

తనకు పరిధి విధించినా
తన గుండెను మథించినా
పదుగురుకీ కాంతిసుధలు
పంచిపెట్టమని అన్నది.

ఏ ఒడిలో జనించినా
ఏ కడలిని లయించినా
బ్రతికినన్ని నాళ్ళు పురో
గతిని మరవ వద్దన్నది.

సినారె

The Mountain stream's Message

What is the mountain stream's message?
Be brave and keep your courage.

The achilles might be aching
You don't ever quit walking

Trees might be protesting
Rocks might be detesting
Raise foam like a flag
Keep going without any lag

Thunders may be frightening
Winter chills may be biting
But proceed with all your valor
With determination as your armor

Your freedom might be curtailed
Your heart might be churned
Bestow the human race
With scintillating radiance

Wherever you are born
Whatever be the destination
One thing you always remember
For progress you work forever

Translation to Dr. C. Narayana Reddy's poem "Kondavagu Emannadi ?" by Seshu Sarma)
GA

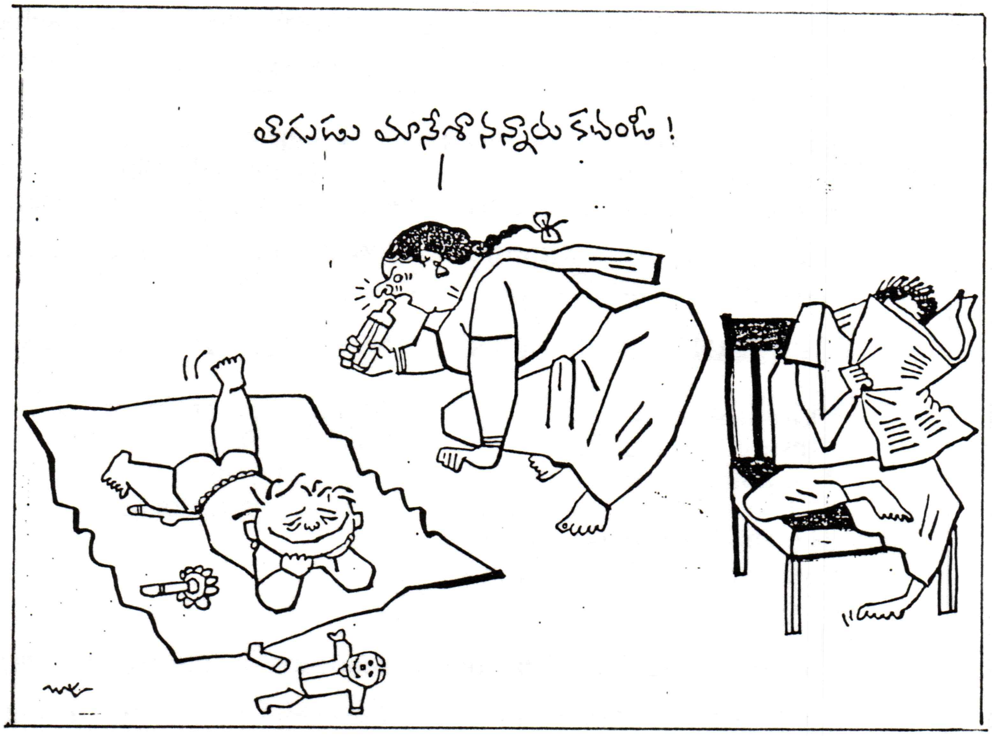

Sri Kailasagiri Mallikharjuna Swami Devasthanam

[Welfare Committee (Regd. No. 1603/94), Kapra Municipality - RangaReddy District, A.P.]

Office Address: H. No. 5-12-1, Mangapuram Colony, Meerpet, Moula Ali, Hyderabad 500 040, A.P., INDIA.

Phone: 622093 (PP), 622456, 620769, 624127.

APPEAL

With the blessings of His Holiness Jagadguru Sankaracharya of Kanchi Kamakoti Peetam, Sri Sri Sri Jayendra Saraswati Swamiji and Sri Sri Sri Vijayendra Saraswati Swamiji, devotees residing in Meerpet and Mallapuram within the municipal limits of KAPRA have taken up on hand the renovation and construction of temples for lord Mallikharjuna Swami, Ganapathi, Subrahmanya Swami, Ayyappa Swami, Bhramarambha and Kanyaka Parameswari along with a beautiful Kalyana Mandapam, Veda Patasala etc., on the hillock, "KAILASAGIRI" which is near the Andhra Pradesh housing board colony, Moula Ali. The devotees have formed "Sri Kailasagiri Mallikharjuna Swami Devasthanam Committee" with Sri Bandura Raja Reddy (Ex. Chairman, Kapra Municipality) as patron, Sri GangiReddy Venkata Rama Reddy as Chairman and 27 members. Many religious leaders who visited this Kailasagiri were attracted by the scenic surroundings and the serene atmosphere and felt this will one day become a pilgrimage center and will attract countless devotees. They advised that the temple complex should be completed at the earliest for which Sri Kanchi Kama Koti Peetadhipathulu have given their divine blessings. This magnificent task involves heavy expenditure and can take shape only with the help and cooperation of distinguished personalities in different walks of life like business, industry, Government Service etc. We appeal to benevolent public to kindly contribute their mite and make this project a grand success. This not only helps to preserve and nourish our ancient Bharatiya spiritual culture but also be a beacon light to the generations for leading a happy, spiritual and peaceful life. The donors will be honored as **"Maha Rajadhi Raja Poshakulu"** for the donation of worth Rs. 50,000/- and above; **"Maha Raja Poshakulu"** for Rs. 25,000/- and above; **"Rajadhi Raja Poshakulu"** for an amount of Rs. 15,000/- and above; **"Raja Poshakulu"** for devotees donating Rs. 5000/- and above. The names of such donors are permanently installed in Temple Complex. If any devotee is willing to construct a single temple of their choice costing about Rs. 2,50,000 to 3,00,000/- or the common mantapam covering the temples of Sri Mallikharjuna, Sri Bhramarambha and Sri Ganapathi costing about Rs. 5,00,000/- such a temple or mantapam will be built in the name of the devotee or his/her family members. May we once again request you to be a partner in this spiritual venture and thereby receive the blessings of the supreme Lord for everlasting happiness. The cheque or Demand Draft may be sent to the office address, duly crossed in favor of **"Sri Kailasagiri Mallikharjuna Swami Devasthanam Welfare Committee"**, payable at State Bank of Hyderabad, Moula Ali Branch, Hyderabad.

Yours in service of the Lord,
Devasthanam Committee Members.

Chairman: G. Venkata Rama Reddy
Gen. Secretary: V. V. Rama Murthy

Viswam Financial Services

Thoga Viswam

826 Inman Avenue
Edison, NJ 08820

(908) 396-4860
(908) 530-9312

25 Mechanic Street
Red Bank, NJ 07701

Our Financial Services Team is a group of experienced advisors dedicated to the responsibility of offering all clients (Personal, Business, and Employer) quality **Professional, Financial, Investment and Insurance** Services.

We are associated with the **Northwestern Mutual Life** and a large number of other *Quality* Insurance Carriers and Investment Firms.

INSURANCE PRODUCTS

*Life Insurance
*Insured Savings Plan
*Disability Income Plan
*Children's Education Plan
*Health Insurance Plan
*Visitors' Medical Insurance

INVESTMENT PRODUCTS

*Money Market Funds
*Stocks & Bonds
*Mutual Funds
*Zero Coupon Bonds
*C.Ds

RETIREMENT PLANS

*IRA and Keogh Plans
*Pension Plan
*Profit Sharing Plan
*401(k) Plan
Annuities
Funding Options
- Securities and CDs

- **You can call us with complete confidence that you are getting the best.**
- **Our mission is to enhance the overall financial well-being of our clients.**

కళ్యాణ కింకిణి

— పురాణం సీత

పెళ్ళిళ్ళన్నీ 'హెవెన్'లో జరుగుతాయి అనేవారు. హెవెన్ కంటూ వెళ్ళాక పెళ్ళెందుకు? అని నాకో డవుటు! మనవాళ్ళకి పెళ్ళిసరదా ఎంత లేకపోతే ఆకాశమంత పందిరేసి, భూదేవంత అరుగేసి పెళ్ళి చేస్తాం అనేవాళ్ళు. అరుగులంటే జ్ఞాపకం వచ్చింది పెరుగు మనిషి వచ్చి పెరుగుతట్ట దింపుకునేది, కూర గాయలమ్మి కూరల తట్ట దింపుకునేది, గాజుల మలారం వచ్చి గాజుల మూట దింపుకునేది అరుగులమీదే కదా! ఆర్ట్ ఫిలిం తీద్దావన్నా యిప్పుడు కట్టే యిళ్ళకు సోకాల్డ్ అరుగులే లేవు. పూర్వం పల్లెటూళ్ళలో అరుగుల మీద సాయిబు కుట్టు మిషనో, శెట్టి చిల్లర దుకాణమో, ఓల్డ్‌స్మిత్ గారి గోల్డ్‌స్మిత్ షాపో, కూరల కొట్లో వుంటూవుండేవి. పండితులుండే వీథిలో ప్రతి అరుగూ ఒక సరస్వతీ పీఠం. మగాళ్ళంతా పన్లకు వెళ్ళాక అంగనా మణులు పిల్లల్నాడిస్తూ లోకాభి రామాయణం చెప్పు కునేది యీ అరుగులమీదే. అరుగుల మీద చీట్లాట ఎల్లరెరిగినదే. ఇళ్ళలో ఏ శుభం జరిగినా అరుగులు అలకాల్సిందే, ముగ్గులెట్టాలిసిందే! అరుగుల మీద ఆట్టే ఘోషలేని ఆడంగులు పచ్చీసో, గవ్వలాటో, వైకుంఠ పాళీయో ఆడుకునేవారు. కొంతమంది అమ్మాయిలు అరుగుల మీద గచ్చకాయలు, చింతపిక్కలాట ఆడుకునే వాళ్ళు. వీథిలో గుమ్మం ముందు పందిరేసి పెళ్ళి చేసి నపుడు అరుగులన్నీ పెళ్ళి కళతో కలకల్లాడిపోయేవి. ఇరుగు పొరుగిళ్ళలో పెళ్ళివారికి విడిది ఏర్పాటుచేసే వారు. ముత్యాల పల్లకి, పల్లకి ముందు సన్నాయి మేళం, పల్లకి వెనుక పట్టుచీరలు పట్టు పరికిణీలు రంగురంగుల దుస్తులతో బంధుబలగమంతా నడిచివెళ్తాంటే, రాత్రిళ్ళయితే పెట్రొమాక్స్ దీపాలతో దీపకాలంకారం నడిచివెళ్తున్నట్లుండేది. ఇప్పుడంతా తీన్‌తార్‌గా వుంది. పెళ్ళికొడుకు మొక్కుబడిగా చొక్కా మీద జంధ్యం వేసుకుంటున్నాడు. పెళ్ళి విందులో బూరెలు లేవు, పులిహోర లేదు, ముక్కల పులుసు సంగతి సరేసరి. లడ్డు చేస్తే చేస్తున్నారు లేకపోతే అది కూడా అవుటాఫ్ ఫేషన్. క్విక్ సినిమాలో రీలు తర్వాత రీలు వచ్చినట్లు — ముందు విజిటబుల్ బిర్యానీ, అందులోకి వుల్లిపాయ పెరుగు, బంగాళాదుంపతో చేసిన గరిట జారు మసాలా కూరతో ప్రారంభం. కాని, పప్పు ఎప్పుడు కలుపుకోవాలో ఆలోచించేలోగా సాంబారొక వైపు నుంచి, రసం మరొకవైపు నుంచి వచ్చేస్తాయ్. కూర ఎప్పుడు కలుపుకోవాలో తెలీక తటపటాయించేలోపలే విస్తరికో అరిటి పండు, ఆ వెనువెంటనే విష్ణుమూర్తి వెనకాల లచ్చిందేవిలా కిళ్ళీల బుట్ట దాన్ని ఫాలో అవుతూ 'కర్డ్ - కర్డ్' అని కర్డ్ వాడొచ్చేస్తాడు. పావుగంట తాపీగా భోంచేద్దావనుకున్నవాడు ముచ్చటగా మూడు నిమిషాల్లో తిండి ముగించి విస్తరిముందు నుంచి లేచిపోవాల్సిందే.

'రైస్ కొంచెం యిటు పెట్టండి, రైస్ రైస్' అని అరుస్తారు గాని అన్నం పెట్టండీ అనరు. మీకు కర్రీ అండి మీకు కర్రీ అండి అని అంటాడు గాని సర్వేశ్వ రుడు 'వంకాయ కూర' అని నోరారా అనడు. ఇంగ్లీషు మన విస్తరాకు మీద పెత్తనం ఎలా చేస్తున్నదో చూడండి. వడ్డనలో కూడా యిక్కడ 'వాటర'ండీ అంటాడు. నీళ్ళనడం నామోషీ. ఈ మధ్యలో వీడియో వాడికి భోజనం పోజులివ్వాల్సిన పరిస్థితి. పూర్వం భోజనాల దగ్గర గొంతెత్తి పద్యాలు, శ్లోకాలు చదివేవారు శ్రావ్యంగా. ఇప్పుడు ఛానల్ మ్యూజిక్ టేప్స్‌లోంచి కొంచెం కొంచెం వొదుల్తున్నారు. మునుపు పంక్తి అంతా తిన్నాక విస్తళ్ళ దగ్గర్నుంచి అంతా లేచేవారు. లేచే టప్పుడు 'భోజనకాలే గోవిందనామస్మరణ, గోవిందా, గోవిందా' అని లేచేవారు. ఆడవాళ్ళ బంతిలో వేళా కోళపు పాటలు పాడేవారు. ఇప్పుడు నాజూకులు షోకులు ఎక్కువయాయ్ కాని భోజన మర్యాదలు, ఆప్యాయతలూ అంతరించిపోయాయి. విధాయకమైన వేడుకలా గాక తంతు అంతా ఒక మొక్కుబడిగా మారి పోయింది.

ఇప్పుడు కల్యాణ మంటపాలు వెలిశాయి. పెళ్ళిళ్ళ సీజన్లో అన్నీ ముందే బుక్కయిపోయి ఎక్కడా ఖాళీ దొరకదంటే దొరకదు. ఒక్కొక్కప్పుడు చాలాచోట్ల పైనో పెళ్ళి, క్రిందో పెళ్ళి జరుగుతూ వుంటుంది. ఒక పెళ్ళికొచ్చిన వాళ్ళు మరొక పెళ్ళిలో వెళ్ళి భోంచేసే ప్రమాదం వుంది. బాజాల మోతలో ఒకరి కివ్వవలసిన ప్రెజెంటు మరొకరికిచ్చేసి నాలిక్కరుచు కునే అవస్థ కూడా వుంది.

కల్యాణ మంటపం బుక్ చేసుకోగానే కబుర్లు వెళ్ళి పోతాయి. అక్కడ్నుంచి పెళ్ళి చేసేచోటు అలంకరించే వాళ్ళు, కిళ్ళీల వాళ్ళు, బల్బుల తోరణాల వాళ్ళు యిలా తండోపతండాలుగా వచ్చేస్తారు. ఈ బల్బుల తోర ణాల్లో పెళ్లి కొడుకు పెళ్ళికూతురి పేర్లు 'శాంత వెడ్స్ రామ' అనో 'కాంతా వెడ్స్ సురేష్' అనో వెలిగే అక్షర దీపమాల వలన లాభం ఏవిటంటే మనం సరైన చోటుకి వచ్చామా లేదా అనేది తేలిపోతుంది.

ఈ కల్యాణ మండపాలని ఆశ్రయించుకుని కొంత మంది పనివాళ్ళు బతుకుతూ వుంటారు. వాళ్ళు పెళ్ళి టైములో ఎక్కడా కనపడరు. భోజనాలప్పుడు కని పిస్తారు. మళ్ళీ మంటపం ఖాళీచేసేప్పుడు తయారవు తారు ఫీజులు గుంజడానికి. స్విచ్ బోర్డ్ పాడు చేశారనీ, ఫ్యూజులు పోయాయని, వైరింగ్ కాలిపోయిందనీ యిలా మనకు తెలియకుండా అంతవరకు పాడయిపోయిన వాటికి రిపేరీకి మంటపం గుమాస్తా డబ్బు గుంజుతాడు. కల్యాణ మంటపం చుట్టుపక్కల పెళ్ళి భోజనాలకు సిద్ధంగా కొంతమంది వుంటారు. వీళ్ళంతా భోజనాల దగ్గర దూరిపోయి భోజనాలు చేసేసి జారుకుంటారు. ఎవరి తరఫో తెలీక నోరు మూసుకుంటారు ఆడపెళ్ళి వారు. సందట్లో సడేమియా అని కొందరు పెళ్ళి కొడుక్కి పెళ్ళికూతురికి బహుమతులు చదివించే ప్పుడు పక్కన జేరి చేతిలోవి అంది పుచ్చుగుని జాగ్రత్త చేస్తున్నట్లు నటిస్తూ అట్నుంచి అటే కవర్లు మాయం చేస్తారు. పెళ్ళివారి విడిదిలో చేతి సంచులు, హ్యాండ్ బాగ్‌లు, చిన్నచిన్న బ్రీఫ్‌కేసులు, ఖరీదైన చీరలు, జాకెట్లు పోతూవుంటాయి. ఒకొక్కప్పుడు గాజులు, గొలుసులు, నెక్లెస్‌లు కూడా అశ్రద్ధగా బాత్ రూముల్లోను గదిలో బల్లలమీద పెట్టి మర్చిపోతే— వాటి పని గోవిందా అయిపోతుంది. మన పెళ్ళిళ్ళలో సహజంగా కొంత కనఫ్యూజన్, కొంత అయోమయం, కొంత హడావిడి గోల వుంటూవుంటాయ్. ఎంత జాగ్రత్తగా వుండాలనుకున్నా వుండలేకుండా పోతాం. ఇంటిదొంగని ఈశ్వరుడైనా పట్టలేడని అంటారిటు వంటి అప్పుడే. మగవాళ్ళు ఏ వన్నా పోతే ఆడవాళ్ళని తెలివితక్కువ వాళ్ళని నిందిస్తారు. మగవాళ్ళు పర్సో రిస్టువాచీయో పారేస్తే వాళ్ళని ఆడాళ్ళు వెర్రిబాగులోళ్ళ కింద జమకడ్తారు. దొంగ దొరకనంతవరకు ఎప్పుడూ తెలివైనవాడే.

పెళ్ళిచేయించే బ్రాహ్మడిమీద పెళ్ళి స్పీడు ఆధార పడి వుంటుంది. కొంతమంది ఎంత స్లోగా చాదస్తంగా చేయిస్తే అంత బాగా శ్రద్ధగా చేయించినట్లు అను కుంటారు. మరికొంతమంది బ్రాహ్మలు జెట్ స్పీడులో చేయించేసి అరె ఎంత చప్పన అయిపోయింది అన్నట్లు అనిపించేస్తారు. పెళ్ళికి ముందో భోజనం పెళ్ళయాక ఓ భోజనం అని యిప్పుడు రెండు భోజనాల్తో పెళ్ళి అయిందనిపించేస్తారు. మరీ మోడ్రన్స్ ఒక్క భోజ నంతో గట్టెక్కిపోతారు. కూతురి పెళ్ళి సలక్షణంగా చేసినవాడి మొగం ఒలింపిక్స్‌లో మారథాన్ రేసు నెగ్గినవాడి మొహంలా ధగధగలాడిపోతూ వుంటుంది. పెళ్ళి అయి భోజనాలు అప్పగింతలూ అవీ అయి ఎక్కడి వాళ్ళక్కడికి సద్దుకోగానే, అతలా కుతలం అయిపోయిన ఆడపెళ్ళివారిలో ముఖ్యులు ఎక్కడ పడితే అక్కడ తలగడ దుప్పటి చాప మంచం అనేవి వున్నా లేక పోయినా పడిపడి నిద్రపోతూ వుంటారు.

ఇక పెళ్ళిళ్ళలో కార్ల ఫార్స్- ఎన్ని కారులున్నా ఎవరో ఒకరు అవి వేసుకుపోతూవుంటారు. తీరా ముఖ్యమైన వాళ్ళని దిగబెట్టాలంటే కారు దొరకదు. ఒకవేళ కార్లు వున్నా డ్రయివర్లు అక్కడ కనిపించరు. పెళ్ళిళ్ళలో కారూ డ్రయివరూ ఒకేచోట వుండడం ఎంతో అదృష్ట వంతులకి గాని లభ్యం కాదు. ఎక్కడికి వెళ్ళావ్ అంటే 'యిక్కడే వున్నానండీ' అంటాడు. లేకపోతే పెళ్ళి కొడుకుగారి ఫ్రెండ్స్ తీసికెళ్ళారండీ అంటాడు. గప్ చుప్! డ్రయివర్స్ ఆర్ డ్రయివర్స్— అది అంతే!

అభ్యుదయం

ఎత్తండీ! మువ్వన్నెల జెండా
ఎత్తు ఎత్తు ఆకాశంనిండా
అందరమొకటై సంబరపడితే
కొత్తవెలుగు భారతావని నిండా

।ఎత్తండీ।

నువ్వూనేను తేడాపోయి
ఒకరికి ఒకరుతోడైపోయి
అందరి వందేమాతరగీతం
అంబరవీధిని మారుమ్రోగగా

।ఎత్తండీ।!

ఇల్లు ఇల్లొక దీపం వెలిగి
ఊరే ఇల్లను భావం పెరిగి
కొద్దీగొప్పా భేదం తరిగి
కన్నులపండుగ నింగి నిండగా

।ఎత్తండీ।

ప్రతివ్యక్తి సమిష్టిశక్తిగా
ప్రతిశక్తి దేశభక్తిగా
ప్రగతిపథంలో పరుగులెత్తగా
అభ్యుదయం మనదేశం నిండా

।ఎత్తండీ।

— దూసి ధర్మారావు

Sringavarapukota, AP

మర్కటాలూ-మిణుగురులూ

మళ్లీ చెప్పిన కథలు

— రావి కొండలరావు

శీతాకాలం. అందులో కాకుల్దూరని కారడవి. అందులో సూర్యాస్తమయం దాటి చీకటి కమ్ముకుంటున్న సమయం. ఇహ చెప్పాలా-చలి మొదలైంది. గాలికి చెట్లు కూడా గడగడలాడుతూ వుంటే, చలికి జంతువులు గజగజలాడుతున్నాయి. వెచ్చవెచ్చని కలుగుల్లోకి కొన్ని జంతువులు, వేడి వేడి కౌగిళ్లలోకి కొన్ని మృగాలూ పారిపోతున్నాయి. కుటుంబ నియంత్రణ బాధ, ప్రయాసాలేని రెండు మూడు కోతి కుటుంబాలు ఓ చెట్టుకింద దగ్గర దగ్గరగా కూచుని 'హిహిహి' అని చలికి వణుకుతూ వుంటే, తుప్పతప్పన గాల్లో తేల్తూ, గెంతుతూ మిణుకు మిణుకుమనే

తారల్లాగా ఆడుతూ పాడుతూ కొన్ని మిణుగురు పురుగులు కనిపించాయి. "గురూ గురూ! చూడు గురూ మిణుగురు!" అంది ఓ చిన్న కోతి అంత నోరు చేసుకుని. గురు కోతి చూసింది. డిస్కో లైట్ల తోరణంలా జిగ్ జిగ్ వెలిగిపోతూ కులాసాగా ఎగురుతున్న ఆ పురుగుల్ని చూడగానే, గురుకోతికో ఆలోచన వచ్చింది. "నా ఆత్మీయులైన మర్కట కుటుంబీకులారా! నా మాట వినండి. ఈ మిణుగురులను చూశారా! వాటి వెనక దీపం పెట్టాడు దేవుడు. దీపం అంటే వెలుగు. వెలుగు అంటే మంట. మంట వుంటే చలికాచుకోవచ్చు. కనక మనం జాగర్తగా ఆ పురుగుల్ని పట్టుకుని మన మధ్యన వేసుకుని చక్కగా కూచున్నామూ అంటే వెచ్చగా వుంటుంది. అంచేత మనం అంతా వాటిని పట్టుకోడానికి ముందుకాచుక్కూచుందాం, తర్వాత వాటితో కాచుక్కూచుందాం" అంది. 'కూచుందాం అంటే కూచుందాం' అన్నాయి తక్కిన కోతులు - ఊరేగింపుల్లో నాయకుడి మాట పట్టుకుని చెయ్యెత్తి అరిచే ప్రజల్లాగా.

"తక్కిన కోతుల్లారా! నెమ్మదిగా పిల్లుల్లాగా అడుగులు వేస్తూ నాతో రండి. నేను 'వూ' అనగానే పులుల్లాగా ఆ పురుగుల మీద పడి పట్టుకోండి" అన్నాడు నాయకుడు. కోతి మూకంతా అతని వెనక పడింది శపథాలు చేసి ఆశలు చూపించే రాజకీయ నాయకుడి వెనకపడిన ప్రజా సందోహంలా. "లాలాలా" అని లంగాలు పైకెత్తి మెరిపిస్తూ మురిపిస్తూ పాడుకుంటున్న మిణుగురుల్ని కోతిమూక చుట్టుముట్టి, నాయకుడు 'వూ' అనగానే ఆ కీటకాల మీద పడి చేతికందినన్ని పట్టుకుంది- కిచ కిచమని బ్రహ్మానందపడిపోతూ. పట్టుకున్న పురుగులన్నింటినీ ఓ చిన్న కోతి సాయంతో ఓ చిన్న గోతిలో వేసి నరుల పూర్వీకులయిన వానరులు చుట్టూ కూచున్నారు. "మిణుగురులూ! సణిగారా చంపేస్తాం! కదిలారా కాల్చేస్తాం! పారిపోడానికి ప్రయత్నించారా పేల్చేస్తాం! కనక, కదలకుండా చచ్చినట్టు పడి వుండండి. మీ వేడిని మాకు తగలనిచ్చి మా చలిని తగలబెట్టండి" అన్నాడు నాయక మర్కటం.

కోతిమూక మధ్య గోతిలో దిగబడ్డ మిణుగురులన్నీ భయపడి చలికి వణికినట్టు వణకసాగాయి. "ఆ వణుకుడు, గొణుగుడూ ఆపి మీ వెలుగు మాకు ప్రసరించండి" అంది పెద్ద కోతి. మిణుగురులు వెలుగుతూ వుంటే మర్కటాలన్నీ భోగిమంట కాచుకుంటున్న పిల్లల్లాగా చేతులు రాసుకుంటూ "ఊహూ హూ, ఆహాహా" అంటున్నాయి ఆనందంగా.

ఆ విధంగా కింద కపి సమ్మేళనం జరుగుతూ వుండగా, పైన చెట్టు మీద గూడు కట్టుకుని కాపురం వుంటున్న ఓ చిట్టి పిట్ట ఆ గంద్రగోళానికి వాకిట్లోకొచ్చి తొంగిచూసి, సమ్మేళన కారణమైన కపితా వస్తువును గ్రహించి కిలకిలా గలగలా పకాపకా నవ్వింది. ఆ నవ్వుకి మర్కటాలన్నీ తలలు పైకెత్తి చూశాయి. "ఎవరు నువ్వు? ఎందుకా నవ్వు? ఎవర్ని చూసి?" అని గసిరినట్టు అడిగాడు కపిరాజు. "మీ కపిత్వానికి నవ్వుకుంటున్నాను" అంది పిట్ట. ఆ మాటకి మర్కటాలన్నీ ముఖం ముఖం చూసుకున్నాయి అర్థం కాక.

"పిచ్చి కోతుల్లారా! మీరు మూర్ఖులు" అంది పక్షి. ఆ మాట వినగానే ఒక యువ వానరం లేచి నిలబడి- "నోర్ముయ్. మమ్మల్ని కోతులు అని సంబోధిస్తావా! పైగా పిచ్చి కోతులంటావా! జాగర్త. తలచుకున్నాం అంటే నీ పక్షి జాతినీ, నీ ఉనికికి ఆధారమైన వృక్షజాతినీ సమూలంగా నాశనం చేస్తాం" అంది మొహం మరింత ఎర్రబడేలా చూస్తూ.

"మిమ్మల్ని కోతులంటే మీకు కోపం ఎందుకు? మీరు కోతులు కారా?" అంది పిట్ట అమాయకంగా.

"అదిగో మళ్లీ! మేం కోతులం అయితే కావచ్చు గాని, మమ్మల్ని అలా పిలవడం మేం అంగీకరించం. నరులకన్నా ఓ అక్షరం ఎక్కువ చదువుకున్న వానరులం. మమ్మల్ని వానరులు అను - లేదా మర్కటాలు అను. అంతేగాని, పిచ్చిపిచ్చిగా 'కోతులు' అని కూసి మమ్మల్ని అవమానించావంటే, నీ చెట్టు కింద గోతులు తీస్తాం" అంది మరో యువ వానరం ఆవేశంతో ఊగిపోతూ.

పిట్ట నవ్వింది. "ఏదయితేనేం వానరులూ! అలాగే పిలుస్తాను. దాని కోసం అనవసరంగా ఆర్భాటాలు, అలజడీ ఆరంభించి, బోర్డులు రాసి ఊరేగింపులు మొదలెట్టి, జన నాశనం, జంతు నాశనం చెయ్యకండి. ఇంతకీ నే చెప్పొచ్చేదేమిటంటే - మీకు ఇంతింత బుర్రలున్నాయిగాని, మెదళ్లు లేవు. మిణుగురు పురుగుల్ని పట్టుకుని ఎవరైనా చలి కాచుకుంటారా! చీకట్లో మెరుస్తున్నట్టు కనిపిస్తుంది గాని, అది మెరుపు కాదు. ఆ మెరుపుకి వేడి వుండదు. మీరు చలి కాచుకుందాం అని పాపం మిణుగురుల్ని పట్టుకుని వాటితో కాచుకోడం చూసి నవ్వాను" అంది పిట్ట.

"అంటే నువ్వేదో అన్నీ తెలిసినదానివీ, మేము మూర్ఖులమూనా? ముక్కు దగ్గర పెట్టుకుని మాట్లాడు. లేకుంటే నీ జాతిని సమూలంగా నాశనం చేస్తాం" అన్నాడు నాయక వానరుడు.

"ఐతే మీ ఇష్టం. ఆ పురుగులకి వేడి [illegible], వాటితో చలి కాచుకోరనీ [illegible]. అనవసరంగా హాయిగా తిరుగుతున్న ఆ పురుగుల్ని హింసించకుండా విడిచిపెట్టేయండి. అదే నా వినతి" అని పిట్ట గూటికి చెనుతిరగబోతూ వుంటే అప్పటికే నెమ్మదిగా చెట్టెక్కి వెనకాలే పొంచి వున్న ఓ కోతి ఛట్టున ఆ పిట్టని అందుకుంది. పిట్ట గిలగిల్లాడింది. ఆ గిలగిల శబ్దానికి గూటిలో వున్న పిల్ల పిట్టలన్నీ గాభరాపడి, గోల గోల పెట్టాయి.

"ఏం కూశావే పక్షీ! మమ్మల్ని కోతులంటావా! మాకు నీతులు చెప్తావా! మా వానర జాతి తలచుకుంటే నీ పిట్ట జాతికి నీడలేకుండా చెయ్యగలం" అని గొంతు నులిమింది. పిట్ట కుయ్యోమంది. మరికొన్ని యువ వానరాలు ఆవేశంతో ఊగిపోతూ, చెట్టెక్కి గూట్లో వున్న పిల్లల్ని బయటికి లాగాయి. పిల్లలన్నీ కీచకీచమని పెనుగులాడాయి. తల్లి పిట్ట పిల్ల భిక్ష పెట్టమనీ కావాలంటే తనని చంపమనీ వేడుకుంది. చెట్టు కొమ్మల

మీద అక్కడా అక్కడా చేరిన కొన్ని కోతులు "అబ్బ! త్యాగబుద్ధి! తల్లి ప్రేమ" అని హేళన చేసి వెక్కిరించాయి. వాళ్లలో వయసు మీరిన ఓ కోతిపెద్ద- "ఏమిట్రా మీ ఎగతాళీ, గోలానూ. ఆ పిట్టముండ నెందుకలా బాధపెడతార్రా. ఏదో దానికి తెలిసిన విషయం చెప్పి, సలహా ఇచ్చింది. ఇష్టం వుంటే వినండి లేకపోతే లేదు. అంతేగాని, దాని ప్రాణం తీస్తారెందుకూ పాపం!" అని సర్ది చెప్పబోయింది. "నువ్వు నోర్మూసుకుని మూల కూచోవే పండుకోతీ! నువ్వా మాకు చెప్పేది! మనల్ని హీనంగా మాట్లాడి మన దారికి అడ్డొచ్చిన ఈ పిట్ట పీనుగుని మట్టు బెట్టాల్సిందే" అంది ఇంకో యువ వానరం.

"అవును మట్టుబెట్టాల్సిందే" అన్నాయి తక్కిన వానరాలు చేతులు పైకి విసురుతూ 'కోరస్'లో. ఆలోగా కొన్ని కోతులు పిట్ట గూడు పీకి పారేశాయి. కొన్ని ఆ కొమ్మనే విరిచి విసిరేశాయి. కొన్ని పిట్టమీద, పిల్లల మీదా విరుచుకుపడ్డాయి. "చంపండి! పక్షి జాతిని చంపండి!" అని ఆవేశపరులు అరుస్తున్నారు. వృద్ధ మర్కటం వాళ్ల మధ్యకు వెళ్ళి వారించబోయింది. 'తప్పు-నేరం-పాపం' అని హితబోధ చెయ్యబోయింది.

"లే అడ్డం! నీ ముసలి సలహాలు, ముసలి కబుర్లూ మాకేం చెప్పకు. నీ లాంటివాళ్లుండబట్టే మన బతుకు ఇలా వుంది. పో అవతలకి! ఏమైనా సరే, ఈ పక్షిని చంపవలసిందే!" అని "పక్షిజాతీ! నశించాలి" అని అరుస్తూ కోతులన్నీ మీదపడ్డాయి.

ముసలి వానరం "వద్దు! ఆగండి! నా మాట వినండి" అని అడ్డం పడతే, దాన్ని తోసి, తొక్కి, మీద నుంచి నడిచి, చంపేశాయి!

పండుకోతి చావుతో కోతి మూకలో అలజడి రేగింది. దానికి సంబంధించిన బంధువులు కొందరు, తక్కిన కోతుల మీద తిరుగుబాటు చేశాయి. ఈ అల్లరిలో తల్లిపిట్ట మెల్లిగా తప్పించుకుని పిల్లల్ని తీసుకుని ఎక్కడికో ఎగిరిపోయింది. అంతకుముందే మిణుగురులన్నీ ఎగిరిపోయి అడవి విడిచి పారిపోయాయి. కోతిజాతి, కోతిజాతీ కొట్టుకుంది. కొన్ని కోతులు చచ్చాయి. కొన్ని చావుబతుకుల్లో వున్నాయి. కొన్ని తీవ్ర గాయాలతో మూలపడ్డాయి. అలా అర్ధరాత్రివేళ అరణ్యమంతా ఆవేశాలు, అల్లర్లతో గుప్పుమంది! ●

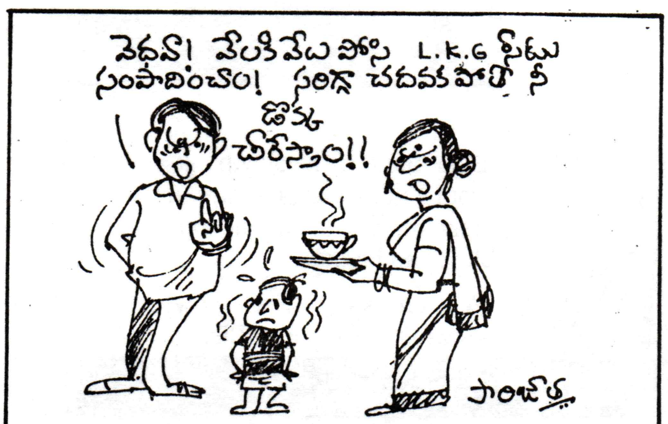

LAKSHMI VADAPALLI, M.D.

Board Certified in Internal Medicine

*** SPECIALIZING IN DIABETES ***

New Patients Welcomed

Accept Co-Med, Medicare, Pru-Care, Aetna Metlife

(908) 821-0873

3084 Highway 27
Kendall Park, NJ 08824

Call for Hours and Appointment
Weekend and Evening Hours Available

తెలుగు వారికి ప్రత్యేకంగా
తెలుగులోనే సంప్రదింపులు

TASNEEM, M.D.,

PEDIATRICS

Infants, Children and Adolescents

Office Hours By Appointment

136-30 Sanford Avenue, Suite B
Flushing, NY 11355

(718) 358-3100

BURGDORFF REALTORS

TRIVENI GURIKAR, CRS, GRI
SALES ASSOCIATE
NJAR MILLION DOLLAR SALES CLUB 1990
EVENINGS: (201) 335-0118

176 ROUTE 46 ■ DENVILLE, NJ 07834
(201) 625-9300 Fax: (201) 625-8255

Free from the shackles of restrictions, India has emerged as the mega-market of the '90s.

India has the 12th largest Gross Domestic Product in the world.

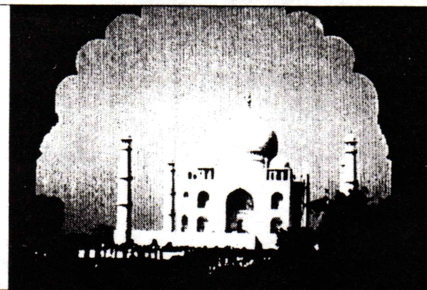

NRI deposits in India touched US $8.5 billion.

THE EXCITING INVESTMENT OPPORTUNITY CALLED INDIA.

US $4200 million raised from Indian Capital Market in '91- '92.

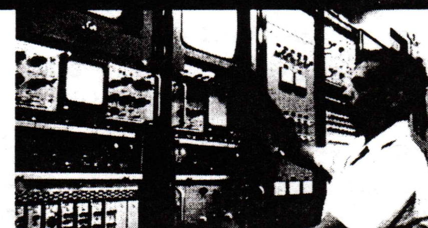

Only State Bank gives you India like nobody else can.

An international network of 49 State Bank offices in 33 countries.

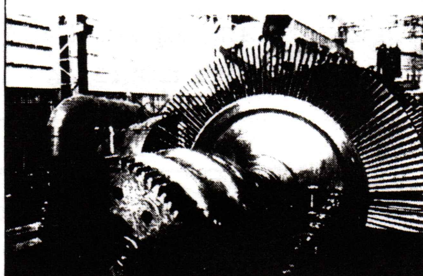

State Bank has assets of US $32 billion.

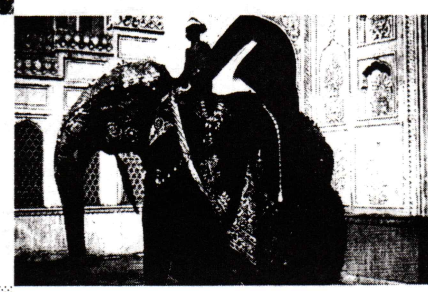

State Bank handles 40% of India's foreign trade.

One out of every four NRIs globally, banks with State Bank.

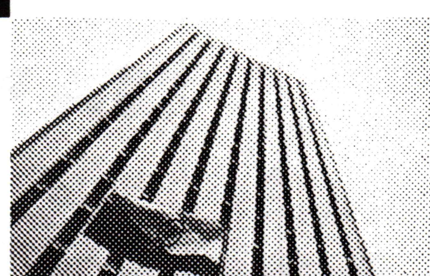

State Bank is the only bank from a developing country in Asia, ranked among the top 25 Asian banks.

Now, check out these highly rewarding plans for NRIs.

COME, CHECK IT OUT.

- Non-Resident (External) Rupee Account (NRE) * Foreign Currency (Non-Resident) Account (FCNR)
- Non-Resident (Non-Repatriable) Rupee Deposit Account. All offering some of the world's highest interest rates.

YES, I'm interested. Send me details on State Bank's NRI savings plans.

Name: ______________________

Address: ______________________

____

Tel: ____________ Fax: ____________

Mail to State Bank of India office nearest you.

STATE BANK OF INDIA

NRI SERVICES

New York: 460 Park Ave., NYC, NY 10022 / 1-800-6 DIAL SBI / 1-212-735-1766 **Flushing:** 42-08 Main St., Flushing, NY 11355 / 1-718-445-3900 **Chicago:** 19 S. LaSalle St., Suite 200, Chicago, IL 60603 / 1-800-621-1299 / 1-312-621-1200 **Washington:** 2001 Pennsylvania Ave., Suite 625, Washington, DC 20006 / 1-202-296-4061 **(California Subsidiaries) Los Angeles:** 707 Wilshire Blvd., Suite 1995, Los Angeles, CA 90017/ 1-800-252-7250 **Artesia:** 17127 Pioneer Blvd., Suite A, Artesia, CA 90701 /1-310-865-5009 **CANADA– Toronto:** Suite 800, Royal Bank Plaza – North Tower, 200 Wellington, Toronto, Ontario M5J 2J2 Canada /1-416-865-1735 **Vancouver:** 104-1001 West Broadway, Vancouver, B.C. V6H 4B1 Canada / 1-604-731-6635

BECAUSE HOME IS WHERE AN NRI'S HEART WILL ALWAYS BE

* These deposits are held in India and are accepted in accordance with Reserve Bank of India's or State Bank of India's programs for Non-Resident Indians and are not insured by FDIC or CDIC nor by any insurance corporation outside India. These are not the obligations of offices of State Bank of India in U.S.A. and there is no recourse against the Banks' branches located outside India.

Photos Courtesy of Air India Library

TCD/MTM R 1/94

ప్రహ్వా మానసము

ఈనాడు నామనసు పారాడు పాపవలె,
ఆరాటములు మరచి ఆనందవాటిలో
తారాటులాడుచూ పురివిప్పిఆడినది,
మోమాటములు విడచి ఎలుగెత్తి పాడినది.

సౌభాగ్యసంపత్తి ఊహలో విహరింప,
మధురానుభూతితో, మనసు చిగురింప,
ఎందుకో నాలోన ఇంత పులకింత!
ఏనాడు పొందని వింత గిలిగింత !

తెఱతొలగిపోయి, చెఱవిడుపు కలిగి,
వఱవడిగ, వాసిగా, వైనతేయముగా
వికసితవిలాసమై వినువీధి విహరించె
నామనోవిహగము, నవ్యనభసంగమము!

స్వేఛ్ఛా సమీరాలలో పయనాలు;
ఇఛ్ఛాప్రశాఖాలపై కవనాలు!
ఉఛ్ఛిరసఉన్నత ఆశయసిద్ధికై
మత్సరము మానిన నామనోభ్రమణాలు!

తూములూరి వరప్రసాద్
కొలంబస్, ఒహాయో

ఉత్తరాలు

డా. రఘునాథ్‌గారూ,

మీరు నా గేయాలూ, విశాఖవీచికలూ ప్రచురిస్తున్నందుకు సర్వదా కృతజ్ఞుడిని.

తెలుగుజ్యోతి ముఖచిత్రం నుండి, వ్యాసాలు, రచనలు ఎంపికవరకు మీరు తీసుకుంటున్న శ్రద్ధ, పత్రికను విలక్షణంగానూ నిత్యనూతనంగానూ పాఠకులకు అందిస్తున్నది. తమ స్థాయిని మరచిపోయి, సినీతారల అశ్లీల ముఖచిత్రాలతో వెలువడుతున్న వ్యాపారాత్మక సాహిత్య పత్రికలతో, తమ అభిరుచినీ, ఔన్నత్యాన్నీ కూడా మరచిపోతున్న తెలుగుపాఠకులకు 'తెలుగు జ్యోతి' కళాత్మక ముఖచిత్రాలు ఒక గొప్ప రిలీఫ్. గ్రీష్మతాపంలో వానచినుకుల్లాగా. నెలనెలా మీ సంపాదకీయాలు కొత్తతరాలవారికి మన సంస్కృతి, కళలపట్లగల బాధ్యతను గుర్తుచేస్తూ, రమ్యమైన శైలిలో సందేశాలను అందిస్తున్నతీరు అభినందనీయం.

— దూసి ధర్మారావు
Sringavaraputkota, AP

అక్కినేనికి లైఫ్ అచీవ్‌మెంట్ అవార్డు

'విలేఖరి'

భారతీయ చలనచిత్ర పరిశ్రమలో 50 సంవత్సరాలకు పైగా తన నటనద్వారా ప్రేక్షకులను అలరించటమేకాకుండా, మానవతావాదిగా ఎన్నో సంక్షేమకార్యక్రమాలకు దోహదంచేసి, ఎన్నో విశ్వవిద్యాలయాలలో స్కాలర్షిప్‌లను స్థాపించి, భారత ప్రభుత్వంచే అత్యున్నతమైనా దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డ్ పొందిన పద్మభూషణ్ డా॥ అక్కినేని నాగేశ్వరరావుకు, వాషింగ్టన్‌లో అక్టోబరు 22వ తేదీన మేరీలాండ్ రాష్ట్రంలోని జింఖానాక్లబ్‌లో జరిగిన ప్రత్యేక కార్యక్రమంలో, Council of Asian Indian Associations వారు, 'Lifetime Achievement Award' బహూకరించారు. సంఘపు అధ్యక్షులు డా॥ ఎన్. కోషి సామ్యూల్ ఈ అవార్డును బహూకరిస్తూ డా॥ అక్కినేని 'మానవతావాదిగా, జాతీయ సమైక్యతను చాటే ఎన్నో పాత్రలకు జీవంపోసిన మహానటులుగా, 1964లో అమెరికా ప్రభుత్వంచే ఆహ్వానింపబడిన తొలి తెలుగునటుడుగా ఆయన అభివర్ణించారు.

అక్కినేని గ్లోబల్ ఫెలిసిటేషన్ కమిటీ నిర్వహిస్తున్న సత్కారాలలో పాల్గొనటానికి డా॥ అక్కినేని అక్టోబరు 22న వాషింగ్టన్ డి.సి. చేరుకున్నారు. అదేరోజు సాయంత్రం Civic Reception Committee ఏర్పాటుచేసిన సత్కారసభలో ఆయన పాల్గొన్నారు. డా॥ ప్రసాద్ వై. రావు సమావేశాన్ని జయప్రదంగా నిర్వహించారు. డా॥ అక్కినేనిని ' అభినయ కళాపరిపూర్ణ' బిరుదుతో సత్కరించారు. వాషింగ్టన్‌కు సంబంధించిన ప్రముఖవ్యక్తులు డా॥ అక్కినేని ప్రతిభావిశేషాలను కొనియాడారు. మొదటినుంచి ఆయనచిత్రాలు చూస్తున్న అభిమానులు డా॥ అక్కినేని తమచేరువుగా వచ్చి పలకరించినందుకు పులకరించిపోయారు. నటసామ్రాట్ వారిలో ఒకరై వారి మనసులను మరోసారి దోచుకున్నారు. తెలుగువారేకాకుండా, తమిళులు, మలయాళీలు, కన్నడిగులు కూడా అక్కినేని సత్కారసభలో పాల్గొనటం ఒక విశేషం. అంతేకాకుండా యువకులు చాలామంది డా॥ అక్కినేనిని చూడటానికి రావడం చూస్తే ఈ మధ్య ఆయన నటించిన సీతారామయ్య మనుమరాలు, బంగారుకుటుంబం వారిని విశేషంగా ఆకట్టుకున్నాయనే చెప్పవచ్చు. కొత్త ఒరవడిని సృష్టించిన ఆయన పాత్రలు ఎందరినో ప్రతిభావితం చేస్తున్నాయనే చెప్పేవిధంగా వాషింగ్టన్ సభ జరిగింది.

ఆనాటిసభలో నటులు శ్రీ మురళీమోహన్, నిర్మాత వెంకట్ అక్కినేని, శ్రీ వంశీ రామరాజుగారు కూడా పాల్గొన్నారు.

అంతకుముందు అక్టోబరు 21వ తేదీ సాయంత్రం పిట్స్‌బర్గ్ వేంకటేశ్వరదేవాలయం ఆడిటోరియంలో జరిగిన డా॥అక్కినేని సత్కారసభను డా॥హేమాకుమార్, డా॥ గుత్తి వరప్రసాదరావు నిర్వహించారు. అక్కినేనితో జరిగిన ఇష్టాగోష్ఠి కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న అతిథులు, తమ అభిమాననటునితో ముఖాముఖి మాట్లాడే అవకాశం లభించినందుకు ఎంతో సంతోషించారు.

డా॥ అక్కినేని కృతజ్ఞతలను తెలుపుతూ తనింతటివాడు కావటానికి 50 సంవత్సరాలు నటించటానికి చిత్రపరిశ్రమలో ఎంతోమంది దోహదం చేశారని, వారందరికీ ఎంతో ఋణపడివుంటానని అన్నారు.

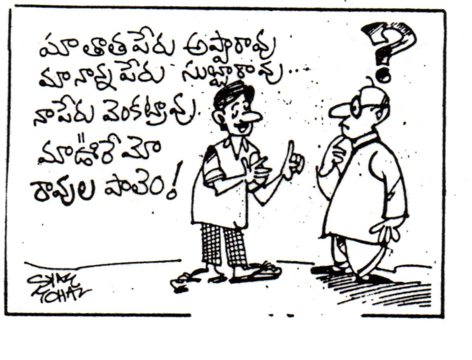

కడుపు తీపి

"అవ్వా, అమ్మ పిలుస్తొంది యింటికి పోదాం రా" అంటూ చెయ్యి పట్టుకు లాగుతూ పిలుస్తున్న మనవడి వంక కోపంగా చూసింది ఆదెమ్మ.

"మీ అమ్మ నాడికి పోయి చెప్పవో, అవ్వ వచ్చిందని."

"పిల కాయలతో ఏం మాటలయ్యి? ఇవ్వ దంత విష్టురాలు పడేందుకు నేనేం జేసినా?"

అంత వరకు గోడ చాటున నిలబడి పిల్లల్తో తల్లిని పిలిపిస్తున్న కవలమ్మ ముందుకు వచ్చింది.

కూతుర్ని చూడగానే "వ్వా" అంటూ ముఖం విసురుగా తిప్పకుంటూ అన్నది ఆదెమ్మ" నువ్వేం జేయలేత్తల్లీ. పేయరాని గోరం నేనే జేసినా. నీ బిడ్డల పోటికాడ కూడంతా నేనే తింటుండా నంటివిగా. అది చాలదా? నన్ను ముసల్దాన్ని నేనేడ పడుంటే మీకేం? ఏడ పత్తే మీకేం. పొండి, పోయి మీరంతా సుఖంగా వుండండి."

"నే నట్టనా అవ్వా? పిల కాయలకని రవంత తీసి, అదీ ఎవురో తిరిపెం పెట్టింది ఎత్తి పెట్టినా. పసోళ్ళు! ఆళ్ళకి మనం బెట్టక పోతే ఎవురు బెడ్తారు. పెద్దోల్లం మనం అంత మాత్తరం నోరు గాసుకోలేమా అవ్వా. నీ అల్లు డేనన్నా ధినమ్మూ పలారాలు జేసేంత తెచ్చి నాసుదానబోస్తుందాడా ఏవన్నానా? ఎవురైనా అంత రాల్చినపుడైనా ఆళ్ళ పోట్లో ఎయ్యక మనం దింటామా అవ్వా. అంతేగదా. పాల్చాలు. లేసి యింటికి పద. నేనంగటికి పోవాల. పోతందా. నువ్వింటికి పదు" అంటూ వెళ్ళి పోయింది కవల్లమ్మ. తల్లి ఆగడం మాస్తుంటే ఆమెకీ కోపంగా వుంది." నేసేదంతా జేసి అలిగొచ్చి దేవళంలో కూసోడం జూడు. పలుగురేమను కొంటారన్న గేనమన్నా వుండొద్దూ?

కన్న తల్లికి కూడు బెట్టగుండా యాదిలోకి తరిమిందన్న పేరుకా?"

మనవడూ, మనవరాలూ కూడా కాసేపు పిలిచి పిలిచి వాళ్ళ సావాస కాళ్ళొచ్చి ఆటలకి పిలవడంతో వెళ్ళిపోయారు.

ఆ రామ మందిరంలో అరుగుమీద ఓ పక్కగా మునగ దీసుకుని కూచుని వున్న ఆదెమ్మకి మాత్రం కడుపూ, గుండె రెండూ మండుతానే వున్నాయి. ఈ తగువు కంతటికీ కారణమైన దృశ్యం మనసులో మెదిలింది.

పక్కింటి సావిత్రమ్మ వాళ్ళ కొడుకు పుట్టిన రోజని పాయసం చేసింది. అందులోంచి కొంచెం ఓ గ్లాసులో పోసి కవలమ్మ కిచ్చింది.

ఇంటిల్లిపాదికీ ఆ గ్లాసుడు పాయసంలో భాగమేం పెడదాంలే అని చిన్న పిల్లలిద్ద అయ్యేదవుతదిలే అని ముక్కాలు గ్లాసుడు రికీ మాత్రం చెరిసగం చేసిద్దామని ఆ గ్లాసు వంటింట్లో మంచినీళ్ళ బిందె దగ్గర మూత పెట్టి వుంచి బయట పని చూసుకోసాగింది కవలమ్మ.

దాహంవేసి వంటింట్లో కెళ్ళిన ఆదెమ్మ ఆదేం దని మూతదీసి చూసేసరికి పోట్లో నీళ్ళూరాయి.

—అద్దేపల్లి సుచిత్రాదేవి

ఓ మంత్రిగారు వేదికమీద ఈవిధంగా ఉపన్యసిస్తున్నారు:

'నేడు దేశంలో నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉన్నందు వలన, ఆ నిరుద్యోగులందరికీ ఉద్యోగాలు వచ్చేంతవరకు, దేశం లోని అన్ని విద్యానంస్థలని మూసి వేస్తున్నామని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను.'

—పి చంద్ర శేఖర్, బుచ్చిరెడ్డిపాళెం

మిమ్మల్ని బాగా పరీక్ష చేశాను. మీరేమీ దిగులు పడకండి. ఈ జబ్బు వంశపారంపర్యంగా సంక్రమించినది - అన్నాడు డాక్టరుగారు సుదర్శనంతో.

'చల్లటిమాట చెప్పారు. మీ బిల్లు మా తాతగారికి పంపించండి-'

—సి ప్రసాధరావు, నిడుబ్రోలు

పాయసం తాగేసి అడుగున మాత్రం కాసింత వుంచి ఏమెరుగనట్లు వచ్చి బయట పంచలో తన కుక్కిమంచంలో పడుకుంది.

పిల్లలు తింటానికి ఏదన్నా పెట్టమని రచ్చ చేస్తుండటంతో పాయసం ఇద్దామని గ్లాసు తీసింది కవలమ్మ. అందులో అడుగు భాగా నంటుకుని వున్న పాయసం చూసేసరికి అది తల్లి పనే అయివుంటుందని ఆదెమ్మపై గయ్యి మంది.

"ఆసు, ఆసు, గతి లేక కూతురింట్లో పడున్న దిక్కుమాలిన ముసలి ముండనని యిన్నేసి మాటలంటుండావు. నీ సిన్నతనాన నేను నా కడుపు గట్టుకుని, నోరు సంపుకుని దాసిపెట్టి దాసిపెట్టి నీకు పెట్టిన దాన్ని గాదా. ఆ యిశ్వాస మేవన్నా వుందదా నీకు? సిల కాయలకేం యీ దినం గాక పోతే రేపు దినరా. సచ్చే ముసల్దాన్ని నాకూ కాసింత పెడదామనే దేసుంటదా నీకు! గరిటెడు పాయసం తాగిన దానికే యింత యవ్వారం జేస్తుండావే! రేత్తిరి తిన్న గోగాకు పచ్చడికి కడుపులో మంట పెడతంటే సలవ జేస్తదిలే అని రవంత నోట్లో ఏసుకున్నా, ఆ మాత్తరానికే యింత యాగీ? అవ్వ! బిడ్డల్ని నువ్వే కన్నట్టు, యింకెవరూ కననట్టు సత్తండావే. సస్తే యీ ఎదవ కొంపలో నేనో దినం కూడా వుండ. తిండి లేక సస్తే సచ్చా, నే బోతండా" అని తన చేతికర్ర దీసుకుని నీపు ఎత్తలేక పోయినా విసవిసా నడుస్తూ యింట్లోంచి వచ్చేసింది.

* * * * *

"టంగ్, టంగ్" మని గుడిలో గంట మోగటంతో ఉలిక్కిపడి యీ లోకంలోకి వచ్చింది ఆదెమ్మ.

దేముడికి నైవేద్యం అయింది కాబోలు పూజారి ప్రసాదం పంచుతున్నాడు. ఆ వేళ ప్రత్యేక నైవేద్యం చక్కెర పొంగలి కావడంతో ప్రసాదాలకని చాచే చేతులు ఎక్కువగానే వున్నాయి గర్భగుడి ముందు. అందులో సగం పిల్ల జనాభానే వున్నారు.

చక్కెర పొంగలి అర చేతుల్లో పెట్టుకుని నవ్వుకుంటూ, అరుసుకుంటూ తింటూ తన ముందు నుంచి పోతున్న పిల్లల్ని చూసి లేని ఓపిక కూడదీసుకుని గబగబా లేచింది ఆదెమ్మ.

ఆ పూజారి ప్రసాదం చేయి చాపితే చేతిలో పెడతాడు, ఆకు చాపితే ఆకులో పెడతాడు. అది తెలుసు ఆదెమ్మకి.

అందుకే చేతికర్ర వూపుకుంటూ గుడి వెనుక భాగానికి వెళ్ళి అక్కడ దిగువగా వున్న బాదం కొమ్మ వైపు కర్ర విసిరింది.

నాలుగయిదు ఆకులు రాలి పడ్డాయి.

తొడిమలనే గుచ్చి చిన్న విస్తరిలా చేసి వగర్చుకుంటూ పూజారి దగ్గర కొచ్చి నిలుచుంది.

"సావీ, పెసాదం"

"ఇది దైవ ప్రసాదం! భోజనం కాదు. ఏకంగా విస్తరే పట్టుకొచ్చావే?" అడిగాడు పూజారి కాస్త దూరంగా జరుగుతూ.

"ఇంటికాడ పిలకాయలుండారు సావీ, ఆళ్ళకే పెట్టద్దా?" ఆకులు ముందుకు చాపింది.

"సర్లే సర్లే." అంటూ రెండు నిండు గరిటెల పొంగలి ఆమె దోసిట్లో వున్న ఆకుల్లో వేసాడు పూజారి.

అర చేతుల్లో వున్న పొంగలిని ఆనందంగా చూసుకుంటూ పక్కకొచ్చి నిలబడింది ఆదెమ్మ. నోటనిండా నీళ్ళూరాయి. గబుక్కున కాస్త తీసి నోట్లో పెట్టుకోబోయింది.

కూతురు గుర్తు కొచ్చింది. చక్కెర పొంగలి అంటే కవలమ్మకి చాలా యిష్టం. చిన్నప్పడెప్పడు ఏ పండుగొచ్చినా అది చేయమని తల్లిని అడిగేది. కానీ కాసింత చక్కెరకే గగనమయ్యేది ఆదెమ్మ సంపాదన.

'ప్చ్. దాని బతుకూ నా బతుకులాగనే అయింది. నేను పెళ్ళయిన ఏడాదికే సంపాదించే మొగుడు పోయి తినీ తినక బతికితే, అది మొగుడుండీ వాడి సంపాదన అంతంత మాత్తరమయి తినీ తినక బతకతాంది. పోనీ పాపం బిడ్డ. దాని నోరెవరు తీపి జేస్తారు?'

'అసలే మద్దేనం అయిందానికి కోసంలో వుండది. ఏందో పాడు నాలిక మాటిని సావదు. గబుక్కున ఆ పాయసం నోట్లో పోసుకోకుండా వుండాల్సింది.

పోనీ యీ పొంగలి తీనకపోయి కవలమ్మ చేతిలో ఏస్తా. అది తింటే యీ తీపి నా కడుపులోకి పోయినట్టే'

అనుకుంటూ ఆ చక్కెర పొంగలి వున్న ఆకులను పొట్లం చుట్టి కొంగులో మూటలాగ కట్టుకుని ఓ కొస బొడ్లో దోపుకుని కర్ర వూతంతో మెల్లగా ఇంటిదారి పట్టింది.

ఆమెనంత దూరంలో చూస్తూనే తల వాకిట ఆడుకుంటున్న పిల్లలిద్దరూ "అవ్వొస్తూందమ్మా" అని అరిచారు.

చేటలో గోరు చిక్కుడు కాయలొలుస్తున్న కవలమ్మ తలెత్తి చూసింది.

ఆయాస పడుతూ, కర్ర సాయంతో చిన్నగా నడిచి వస్తున్న తల్లిని చూస్తే జాలేసింది కవలమ్మకి.

'మద్దేనం అలక మరిసిపోయినట్టుంది. అమ్మకోస మెన్నడంతే. బుస్సుమన్నట్టే అని తుస్సు మంటాది. ఏందో ముసలి తనాన నాలిక లాగుతుంటే ఏం జేసుద్ది తాగక. పాపం సిన్నతనాన నన్నెట్టా సాకింది? ఎవురెక్కడ ఏం బెట్టినా తెచ్చి సేతిలో ఏసేది. పెళ్ళిళ్ళకీ పేరంటాలకీ పోయినా ఆళ్ళు బంతిలో పెట్టే లడ్డుండలు, జాంగిరీలు కొంగులో కట్టుకుని నాకే పెట్టేది. వయసు పెరిగే కొద్దీ పసితనం వచ్చుద్దంటారు. అట్టా అయ్యి యీ మద్దెన నోరు గాసుకోలేకుండా యిప్పడు ఎవురేం బెడ్తారా అని అయి పోయింది.'

తన వంకే చూస్తూ కూసుండిపోయిన కూతురి దగ్గర కొచ్చి నిలబడి కొంగు విప్పింది ఆదెమ్మ.

"ఇగో, దేవళంలో పెసాదం పెట్నారు. సక్కెర పొంగలి. నీ కిష్టంగదా తిను. పిలకాయలకని ఎత్తి పెట్ట మాక. ఆళ్ళకేం పొగులు పొద్దస్తులూ ఏదో తింటూనే వుంటారు. నువు దిను." పిల్లలు ఆడుతూ దూరం పరుగెత్తడం చూసి రహస్యంగా బాదం ఆకుల్లో వున్న పొంగలి తన చేతిలో పెడుతున్న తల్లిని చూస్తుంటే కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగినాయి కవలమ్మకి.

"మద్దేనం యీ తీపి కోసమేగా అంత రచ్చ అయింది. నువ్వే దినక పోయినావా?" అనబోయింది కానీ మళ్ళీ 'ఆ రచ్చ గనవం చేయడం ఎందుకులే' అని మానుకుంది. "నే దింటాలే. నువ్వు రవంత ఏసుకో" అంటూ అందులోంచి సగం తీసి పెట్టింది. వద్దన లేకపోయింది ఆదెమ్మ.

"చక్కరవ్వ జాల్లే నాకు" అంటూ అందుకుంది.

చేతిలో వున్న పొంగలిని ఒక్కసారిగా నోటిలో ఏసుకుని తన కుక్కి మంచంలో కూలబడి బోసి దవడలతో చిన్నగా చప్పరించుకుని, చప్పరించుకుని తినసాగింది.

ఇంతలో పరుగెత్తుతూ అటు పోయిన పిల్లలిద్దరూ మళ్ళీ తమ దగ్గరికి పరుగెత్తుకు రావడం చూసి కూతురికి పొంగలి దాచమని సైగ చేస్తూ, తనూ నోరు కదిలించటం ఆపి బుగ్గలు బిగదీసుకుని కూచుంటున్న తల్లిని చూస్తుంటే ఈసారి పకాలున నవ్వొచ్చింది కవలమ్మకి.

"అమ్మ పిచ్చి గాకపోతే బిడ్డలకి పెట్టకుండా యీ పొంగలి నేను నోట్లో ఏసుకోగలనా? నా కోసరమని ఆడ్నుంచి దాపెట్టుకొచ్చినట్టే నేనూ నా బిడ్డలకి పెట్టుకోనా?"

అనుకుంటూ ఆ పొంగలితో, పిల్లలతో ఇంట్లోకి నడిచింది కవలమ్మ.

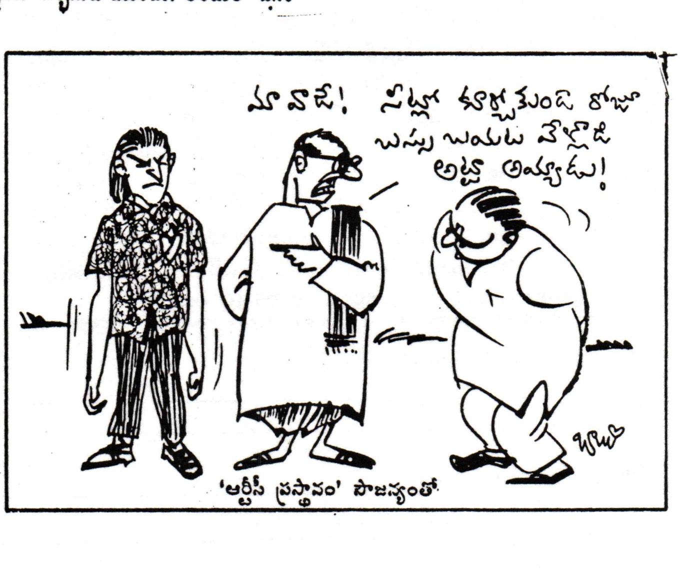

'ఆర్టీసీ ప్రస్థానం' సౌజన్యంతో.

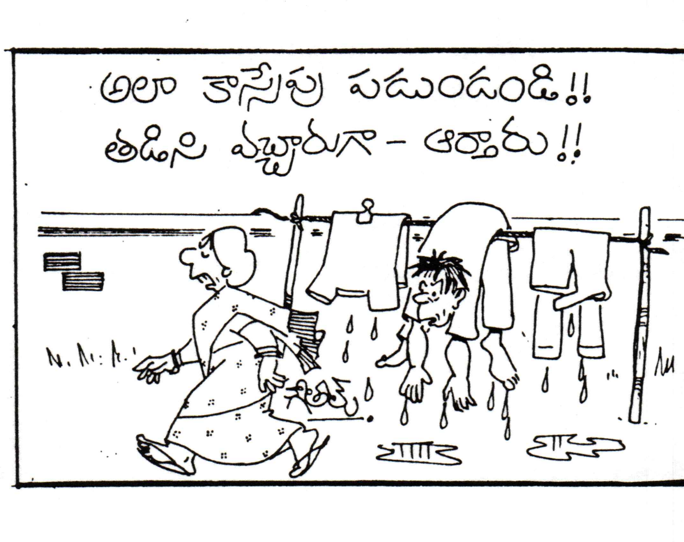

Corals, Pearls, Jade, Crystals
Turquoise and Costume Jewelry
AT DISCOUNT PRICES

NEETHA CORALS

IMPORTER

Call: Neeta Acharya
34-36, 70th Street
Jackson Hts. NY 11372

* 4 Blocks from Sam & Raj
* 2 Miles from Hindu Temple via Northern Boulevard
* Open 7 days by appointment
* Mail Orders Welcomed

(718) 779-2947

Excel Photography

Memorable Portraits (Studio/Home)
Personal, Family, Children

Professional Studio with
Changing room, Make up/ hair stylist

Photographic coverage of
Dance Arangetrams, Cultural Programs

Please call
Samuel Christudas (201) 368-8400

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.
(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)

తెలుగు కళా సమితి

Telugu Fine Arts Society

MEMBERSHIP APPLICATION FORM

19____(New/Renewal)

MEMBER: (Dr./Mr./Mrs./Ms.) ____________________
Last First

SPOUSE: (Dr./Mr./Mrs./Ms.) ____________________
Last First

____
Maiden Name

CHILDREN/: DATE OF BIRTH ____________________

____

ADDRESS: ____________________
No. Street

____
City State/Zip Code

PHONE: ____________________
Home Office

OCCUPATION: ____________________
Member's Spouse's

I do not have any objection to publish my name/spouse's name/ children's names/chilrdren's ages/dates of birth/address/phone number/my occupation/spouse's occupation/ in TFAS annual directory. (PLEASE STRIKE OUT UNWANTED ITEMS)

SIGNATURE:____________________ DATE:__________

MEMBERSHIP: ( ) LIFE $150 ( ) FAMILY $25/YR
US RATES ONLY ( ) SINGLE $20/YR ( ) STUDENT $15/YR
CANADA: ADDITIONAL $50 FOR LIFE AND $10 FOR OTHER MEMBERSHIPS

Please make checks to TELUGU FINE ARTS SOCIETY and mail along with duly completed application form to:
Dr. Murty P. Bhavaraju, 1061 Vail Road, Parsippany, NJ 07054

Children of the members automatically becomes members of the TFAS Youth Association. Children above 18, working and living away from home should seek membership separately.

Telugu Jyothi is being sent every month to the members of the Telugu Fine Arts Society by THIRD CLASS BULK MAIL. The US Postal Authorities told us that it normally takes one to three weeks to deliver. We cannot afford to send it by First Class Mail as it costs $0.98 per issue. **The Post Office will not redirect the Third Class Mail unless specific instructions are given to the mail person.** When the magazine is returned to TFAS, it is charged $0.30 - $0.45 for each such returned issue. **Therefore it is imperative on the part of the members to send in their CHANGES IN ADDRESSES.** Telugu Jyothi is the only Telugu Magazine published in the United States and distributed nationally to all members since 1984 without fail. Please help us to help you.

****

Change in Address:
Name:____________________
Address:____________________

City/State/Zip Code____________________

____

Vegesna Foundation

sponsors of

Vegesna Padmavathi School for Physically Handicapped

6-91, Saroornagar, Hyderabad - 500 035, A.P., India

Phone: 011 91 40 875 884, Fax: 011 91 40 661001

Dear Philanthropist,

Vegesna School for Physically Handicapped, the first NRI project of its kind, established in 1989 with eight students has grown into a multi-activity institution with more than 200 orthopedically handicapped children. Apart from imparting education to the children in English Medium, it also provides mid-day meals, text books, uniforms, vocational training, music, yoga and computer training. In addition, physical therapy, caliper manufacturing and repairing and surgical corrections are provided to the needy children. All the above are provided at free of cost.

At present the school is being housed in a building by paying Rs. 12,000 per month as rent. After several approaches to the Government of India, they are contributing only Rs 1800 p.m. The rest is being met with donations and funds from people like you. However, the Ministry of Welfare, Govt. of India will provide up to 90% of the construction cost of a building provided the land is owned by the institution. Therefore, we have decided to purchase 5 acres of land to house the school, resident halls, physical therapy unit, vocational unit, calipers and artificial limbs unit and a mini-operation theater.

The proposed land is situated in Hyderabad East, near Hayatnagar on the Vijayawada National Highway at 20th kilo meter. The cost of the land is Rs. 100 per square yard To fulfil the above need, we have launched " DONATE A SQUARE YARD SCHEME." We trust that philanthropists like to join the team donating 10 square yards or more for this noble cause. You can donate in the name of yours, your spouse's, parents, grand parents, children and/or any other individual. We will acknowledge your generosity by including your name in a plaque to be installed in the building. You can send your donations in the name of Vegesna Foundation and send it to the above address. Or, you can also send the doantions in the name of TFAS and mail to P.O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906, USA or in the name of TANA Foundation, 140-14 Laburnum Avenue, Flushing, NY 11355.

Thanking you in advance,

Vamsee Ramaraju, Executive Director

అనువాద కథ

తమిళమూలం: ఋషి

అనువాదం: కాసల

నాగభూషణం

"పరిమళా! నిన్న రాఘవన్ వచ్చివెళ్లాడే!" అర్థవంతంగా ప్రారంభించింది అమ్మ.

"ప్రొడ్యూసర్ వి.కె.జె. కార్ డ్రయివరేకదూ" నిర్లక్ష్యంగా అడిగింది పరిమళ.

"అవును"

"వాడెప్పుడూ వస్తూండేవాడేగా"

"అవునుగాని మరిప్పుడో విశేషం వుంది. వాళ్లయ్యగారు 'పల్లెటూరి పిల్ల' సినిమా షూటింగ్‌లో నిన్ను చూసిందగ్గర్నుంచి నీ ధ్యాసతోటే వున్నారట"

"పాలు పేదాయె ... పడక పాపగదాయె... అని పాడుతున్నారని చెప్తావా?"

"ఏంటే గేలిచేస్తున్నావ్? ఆయన తీసే తర్వాతి సినిమాలో నిన్నే హీరోయిన్‌గా బుక్ చెయ్యాలని ఆరాటపడుతున్నాడట"

"హా ... తర్వాత?" అంది పరిమళ హేళనగా.

"ఆ విషయమై నీతో డిస్కస్ చెయ్యాలిట ఎప్పడొస్తావని అడిగి తెలుసుకోవడానికే రాఘవని పదే పదే పంపుతున్నారు."

"ఊరుకోమ్మా. ఈ 'డిస్కషన్' అనే మాటకి అర్థం తెలియదూ నాకు? అతనో మెంటల్ కేస్"

"ఏమే ... ఎంతకాలం నువ్విలా జూనియర్ ఆర్టిస్టుగానే వుండాలి? బ్రతికినంతకాలం ఈ పూరిగుడిసేనా? కారు, బంగళాలతో బ్రతకాలని లేదూ?"

"వెళ్లి ఆ మనిషి పక్కలో పడుకుని రమ్మంటావా?"

"ఏంటే ... తల్లిదగ్గరే ఇంత అలక్ష్యంగా మాట్లాడతావ్? అలాంటి వృత్తిలో వుండే నేన్నిన్ను పెంచి పెద్ద చేశాననే సంగతి మరిచిపోవద్దు"

"తల్లి మర్యాదగా మాట్లాడొచ్చు. కూతురు మాత్రం దాన్ని బాహాటంగా మండబడ్డలుకొట్టి పట్టి మాట్లాడకూడదా?"

"కాస్త అడ్జస్ట్ చేసుకునిపోవడం తప్పా పరిమళ?"

"అమ్మా! నా నటనచూసి నాకు మంచి రోల్ ఇచ్చేవాడు ఇవ్వనీ. లేకుంటే జీవితాంతం ఇలా జూనియర్ ఆర్టిస్టుగానే వుండిపోతాను. నువ్వు పొద్దున్నే ప్రాణం తియ్యకు."

పరిమళ ఇలా అంటుండగానే వెలుపల్నుంచి "చెల్లమ్మా" అనే పిలుపు వినిపించింది. జూనియర్ ఆర్టిస్ట్స్ ఏజెంట్ తంగస్వామి చిన్న పిల్లవాడిలా స్వచ్ఛంగా నవ్వాడు.

"రండన్నయ్యా"

"అమ్మా! సికీవాళ షూటింగుంది. నీ టోకెన్ పెల్వి దగ్గరిచ్చాను. ఏడు గంటలకల్లా స్టూడియోకొచ్చేసెయ్"

"అలాగే అన్నయ్యా! ఓ కప్పు కాఫీ తాగి వెళ్లండి"

"ఉండనీవమ్మా. ఆ వృథా ఖర్చొకటి ఎందుకు నీకు"

ఇంచుమించుగా ఇదే సమయానికి –

ప్రముఖ కథానాయిక శాంతాజీ ఇంట్లో ఆవిడ భర్త కాలుగాలిన పిల్లిలాగా అటూ ఇటూ పచార్లు చేస్తున్నాడు.

ఇంతలో ఎర్రని 'దాట్సన్' వచ్చి పోర్టికోలో ఆగింది. అందులో నుండి శాంతాజీ దిగింది.

"శాంతా ఎక్కడికెళ్లొస్తున్నావ్?" కోపంతో మండిపడ్డాడు భర్త.

"షూటింగ్‌కి వెళ్లొస్తున్నాను"

"అబద్ధం చెప్పకు. నిన్న రెండో ఆదివారం"

"ఓ.కె. నేనెక్కడికెళ్లానో నీకు తప్పనిసరిగా చెప్పాలా?"

"నేను నీ మొగుణ్ణి"

"ష్ నా సంపాదన తిని కూచునే మొగుడివి!"

"నువ్వేగా నా ఆఫీసర్ ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేయించావ్?"

"అవును. అప్పట్లో నాకో సెక్రటరీ కావలసొచ్చాడు."

"నువ్వు నిన్నరాత్రి మహాబలిపురం గార్డెన్‌లో ప్రొడ్యూసర్ శంకరన్‌తో వున్నట్టు తెలిసింది."

"అవును. అతనితోనే వున్నాను."

"శాంతా. ఈ సినీ ఫీల్డు మనకొద్దు. వదిలేసెయ్. మూటలు మోసి అయినాసరే నేను నిన్ను కాపాడతాను."

"ఏంటి నువ్వు – మూర్ఖుడిలా మాట్లాడుతున్నావ్? నేను హిందీ సినిమాల్లో నటించాలి. కోట్లు కోట్లు సంపాయించి పారిస్‌లో సెటిల్ కావాలి. అందుకనే శంకరన్‌లాంటి బిగ్‌షాట్స్‌కి కంపెనీ ఇస్తున్నాను."

"ఒక ఇల్లాలికి పాతివ్రత్యమే ముఖ్యం."

"హు. పాతివ్రత్యమా ... పనసకాయా ... గెట్ లాస్ట్"

* * *

ఆ రోజు షూటింగ్.

శాంతాజీకోసం యూనిట్ అంతా ఎదురు చూస్తోంది.

పది గంటలకి ఆమె మేకప్‌తో వచ్చింది.

డైరెక్టర్ వినయంగా వచ్చి నిలబడ్డాడు.

"ఏంటండీ సీన్?"

"అదేంటంటే అమ్మా! మీరీ సినిమాలో చెడిపోయిన ఆడవాళ్ల పునర్జీవితంకోసం పాటుపడే 'కణ్ణగి సేవా సంఘం' అధ్యక్షురాలు. ఒక స్త్రీ వ్యభిచార నేరం కింద అరెస్టయి, ఎన్నో బాధలుపడి, ఆఖరికి ఆశ్రయంకోసమై మీ సంఘానికొస్తుంది. అప్పుడు మీరామెకి పాతివ్రత్యం గొప్పతనాన్ని గురించి వివరిస్తారు. అదేనండి సీను. ఇవిగోండి డైలాగులు ...."

"ఇంతకీ ఆ అమ్మాయెవరు?"

"పరిమళా ఇలా రా" పిలిచారు డైరెక్టరు.

పాతివ్రత్య ప్రాముఖ్యం గురించి శాంతాజీ పరిమళకి చెబుతూవున్న దృశ్యాన్ని చిత్రీకరించడం మొదలెట్టింది కెమెరా.

పాఠకులకు దీపావళి శుభాకాంక్షలతో

Wishing the readers a Happy Deepavali

Answers

1. May 1928 by general electric from Schenectady station 2. Philo T. Transworth and Vadimir K. Zworykin. 3. Franklin D. Roosevelt, 1939. 4. 1953. 5. Early 1950's. 6. Robert Adler in 1956. 7.1870. 8. 250,000 that means one set for every child born in the world. 9. 23. 10. 4, CBS,ABC, NBC and Dumont. 11. Ampex. 12. Mel sater. 13. Satellite Telestar 1 in 1962.14. Normal T.V. screen is made up of 525 individual lines, but High Definition T.V. has 1050.15. 7 Inches. 16. 723 millions. 17. I Love Lucy 18. The Tonight Show from 1954. with Steve Allen as it's host. 19. New York. 20. 1976.

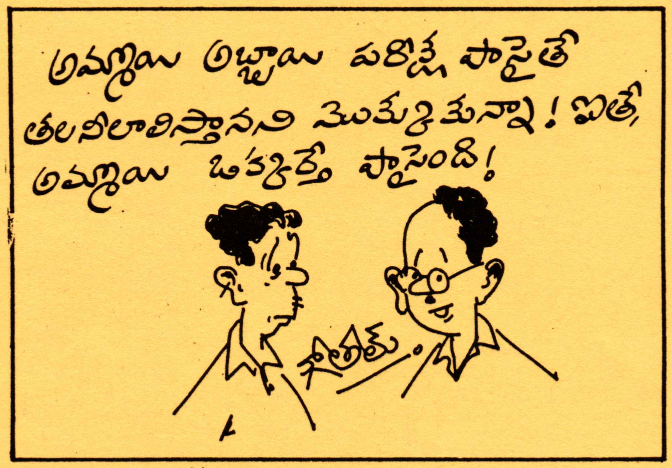

దెబ్బకి దెబ్బ

కొత్తగా నిర్మాణం చేపట్టిన నిర్మాత దర్శకుడితో యిలా ముచ్చటిస్తున్నాడు.

మన పిక్చర్‌లో విలన్ హీరోయిన్‌ని రేప్ చేస్తాడు కదా! మరి హీరోయిన్ తర్వాత అతడిపై ఏ విధంగా కక్ష తీర్చుకుంటుందో కాస్త చెప్పండి.

దర్శకుడు: ఏముంది! సమయం చూసుకుని తిరిగి హీరోయిన్ విలన్‌ని రేప్ చేస్తుంది. దెబ్బకి దెబ్బ ఎలా వుంది, డైరెక్షన్,

— జి. కిరణ్‌కుమార్

For Financial Planning
Contact Sekhar Vemparala

Our mission is to help clients achieve their financial objectives -prudently and thoughtfully- through a long term relationship with a trusted and knowledgeable adviser.

Financial plans - Investment Portfolio Analysis
Tax Planning - Estate Planning - Pension Plans
Mutual Funds - Insurance - Life, Health, Disability

Contact Sekhar Vemparala for a complimentary discussion of your needs

(800) 437-8526
(201) 447-3330

IDS
An American Express company

AMERICAN EXPRESS

955 Lincoln Ave
Glen Rock NJ 07452

Shanthi Travel, Inc.

194 DIAMOND BRIDGE AVENUE
HAWTHORNE, NEW JERSEY 07506

Phone: (201) 423-4444
Fax: (201) 423-4459

AUTHORIZED AGENT FOR AIR INDIA
DELTA, LUFTHANSA & SINGAPORE AIRLINES

FRIENDLY & COURTEOUS SERVICE

FULLY COMPUTERIZED

WE SPEAK TELUGU, HINDI, KANNADA & URDU

ALL DOMESTIC & INTERNATIONAL TRAVEL

TICKETS SENT BY FEDERAL EXPRESS FOR NEXT DAY DELIVERY

COMPLETE VACATION & BUSINESS TRAVEL

Please call
Satyam Srikonda CTC
Shanthi Srikonda CTC

HOURS

Mon. – Fri. : 10 am - 6 pm
Saturday : 10 am - 2 pm

PLEASE CALL (201) 423-4444 ANY TIME FOR EMERGENCIES

AMERICAN EXPRESS **Travel Agency** Representative

Member
ASTA
American Society of Travel Agents